

Biblioteca
Municipală
B.P. HASDEU

Raport de activitate

2011

Realizarea obiectivelor propuse	3
Rețeaua bibliotecii. Starea edificiilor	9
Prioritățile anului	
Chișinău – 575 ani	11
Anul Grigore Vieru	16
Dezvoltarea și comunicarea colecțiilor	18
Utilizarea bibliotecii	
Utilizatori, vizite	27
Utilizarea resurselor documentare	30
Utilizarea resurselor informaționale	39
Biblioteca Municipală online	45
Informatizare. Echipament tehnologic	52
Activitatea biblioteconomică	
Cercetare bibliografică	57
Cercetare biblioteconomică	60
Cercetare de marketing	61
Difuzare culturală	66
Promovarea imaginii	89
Instruirea și perfecționarea personalului	94
Propuneri	107
Anexe	
Gestiunea financiară	
Activitatea bibliotecilor publice	
Indicatori de performanță	
Biblioteca în presă	

Acronime:

BM - Biblioteca Municipală

BPD – Biblioteca Publică de Drept

CNH - Centrul Național de Hasdeologie

CID „Chișinău” - Centrul de Informare și Documentare „Chișinău”

CAIE - Centrul Academic Internațional Eminescu

CIE - Centrul de Informare Europeană

CEP BM - Catalogul Electronic Partajat al Bibliotecii Municipale

SIGA – Sistemul Informațional de Gestiune a Activității

ABRM - Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova

PW - pagina web

Deutscher Lesesaal - Centrul de Informare și Documentare German

SICC – Salonul Internațional de Carte pentru Copii

REALIZAREA OBIECTIVELOR PROPUSE

În anul de referință Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu", a urmat consecvent *Strategia de dezvoltare 2008 – 2017* organizând-uși activitatea desfășurată pe prioritățile strategice asumate:

1. Carte, lectură, studiu și cultură.
2. Biblioteca – serviciu public comunitar.
3. Tinerii – prioritatea Chișinăului.
4. Biblioteca digitală.

Efortul managementului în anul 2011 a fost orientat spre consolidarea spiritului de echipă pentru a rămâne *biblioteca inovatoare* a Chișinăului și *biblioteca de excelență* a rețelei de biblioteci publice din RM. BM și-a calibrat capacitatea profesională pe:

- Promovarea cărții ca instrument de cunoaștere și a Bibliotecii Municipale ca vector spre cunoaștere;
- Extinderea programelor de lectură pentru toate grupurile sociale de chișinăuieni și implicarea mai multor parteneri locali și internaționali în promovarea lecturii;
- Demonstrarea rolului de actant comunitar important al BM prin implicări și contribuții notabile în prioritatea comunitară – *Chișinău 575 de ani*;
- Dezvoltare și diversificarea facilităților oferite utilizatorilor și bibliotecarilor de conceptul *Biblioteca 2.0*.
- Crearea condițiilor necesare și intensificarea efortului profesional pentru finisarea Sistemului de Gestiune a Activității BM.
- Dezvoltarea Catalogului Electronic Partajat al BM.
- Sporirea și diversificarea repertoriului de resurse electronice.
- Amplificarea promovării serviciilor digitale.
- Îmbunătățirea condițiilor de funcționare a bibliotecilor-filiale.

Realizări care au adus BM garanții ale succesului:

1. MANAGEMENT

- Crearea oportunităților pentru perfecționarea continuă (echipa Hasdeu - comunitate de învățare durabilă) pentru menținerea unei echipe competente, creative (vizite de documentare; duplexuri profesionale, zile de dezvoltare, ziua competențelor, ziua bibliografiei, încurajarea participării la acțiuni de instruire în alte biblioteci);

- Susținerea unui management democratic, participativ, constructiv;
- Constituirea Clubului „Biblioteca Mov” - platformă de dezvoltare a creativității bibliotecarilor;
- Implementarea unui model inovativ de signaj interior;
- Inovarea modelului de comunicare instituțională;
- Implementarea soft-ului ”Resurse umane” pentru îmbunătățirea Managementului Resurselor Umane;
- Realizarea studiului de caz ”Evaluarea locului de muncă la BM”;
- Realizarea studiului de caz ”Conceptul de design, înțelegerea și aplicarea lui în spațiile pentru copii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”;
- Realizarea experimentului ” Modele de comportament în procesul comunicării profesionale”;
- Utilizarea focus-grupului ca mijloc de îmbunătățire a relației cu utilizatorul.

2. SERVICII, PROGRAME, FACILITĂȚI

- Implementarea, cu succes și în toată rețeaua BM a serviciilor noi axate pe *Biblioteca 2.0*;
- Extinderea și îmbunătățirea programului de externalizare a serviciilor;
- Serviciul ”Întrebă bibliotecarul” chat live;
- Disponibilizarea spațiilor pentru interesele de grup ale utilizatorilor;
- Organizarea „Săptămânii romanului ecranizat”;
- Implementarea Programului „Voluntari pentru carte”;

3. RESURSE INFORMAȚIONALE

- Diversificarea și îmbunătățirea considerabilă a colecțiilor speciale, colecției ”Chișinău”;
- Elaborarea și implementarea proiectului *Chișinăul juridic on-line: acces deschis la documente publice*;
- Sporirea numărului de documente electronice;
- Organizarea bazei de date *Chișinăul delicios*.

4. RESURSE UMANE

- Extinderea numărului de formatori la nivel național;
- Creșterea numărului de masteranzi, angajați ai BM;
- Instruirea continuă a personalului: 468 acțiuni la nivel intern, 44 - în comunitatea biblioteconomică, 4 – internațional;
- Creșterea numărului de comunicări: 76 la nivel intern, 39 - în comunitatea biblioteconomică, 5 – internațional;

- Distincții, aprecieri, recunoașterea meritelor: 88

5. CERCETARE

- Cercetarea biblioteconomică - 25 de subiecte cercetate în baza activității BM de către studenții USM - patru dintre acestea fiind noutate științifice în domeniul infodocumentar;
- Cercetare istorico-literară – 4 volume;
- Cercetare bibliografică – 16 bibliografii: tematice - 5; biobibliografii - 11;
- Cercetare de marketing - 20 sondaje, chestionare. Utilizarea focus-grupului ca mijloc de îmbunătățire a relației cu utilizatorul.

6. PROMOVARE

- Promovarea în rețele sociale;
- Prezența în mass-media: 480 în mass-media tipărită, 700 –radio, tv;
- Editarea și îmbunătățirea calitativă și cantitativă a conținutului revistei *BiblioPolis*;
- Utilizarea căilor inovative în orientarea utilizatorilor în spațiile bibliotecii (pictograme);
- Utilizarea artefactelor inedite pentru loalizarea utilizatorilor și partenerilor (lupă, steguleț banner, cifra nr.1: *Cel mai generos donator, Cel mai bun utilizator, Partenerul nr. 1*);
- Utilizarea clubului *Biblioteca Mov* ca platformă de promovare instituțională: *promovarea instituțională la locul de muncă, promovarea prin artefacte și obiecte de Crăciun și Anul Nou, instituționale inedite, inovarea formelor de promovare a lecturii (sticker)*;
- Diseminarea rezultatelor, proiectelor în comunitatea biblioteconomică;

Managementul Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu", în 2012, își va orienta și concentra efortul pe mobilizarea echipei spre schimbare, inovarea proceselor și produselor; spre promovarea identității unice a BM și consolidarea ei cu integritatea autentică pentru a construi o imagine puternică în comunitate și în domeniul profesional.

Pentru anul 2012, BM își propune să realizeze:

- a) Sporirea considerabilă a vizibilității și prezenței comunitare și profesionale;
- b) Formarea capacității, la angajații BM, de a actualiza și de a reinventa propria istorie (a BM, a filialei în care lucrează către aniversarea de 135 de ani BM) ;
- c) Utilizarea elementelor de marketing 3.0 ca posibilități de a restaura încrederea utilizatorilor, chișinăuienilor în BM;
- d) Extinderea programelor de lectură pentru toate grupurile sociale de chișinăuieni; implicarea mai multor actori comunitari în demersul de susținere a lecturii municipale;

- e) Modernizarea activității BM prin implementarea Sistemului de Gestiune a Activității BM;
- f) Calibrarea efortului colectiv pentru finisarea Catalogului Electronic Partajat al BM;
- g) Constituirea repozitoriului BM;
- h) Asigurarea suportului metodologic și educațional necesar dezvoltării capacității inovatoare ale BM;
- i) Constituirea Centrului de formare continuă BM „Campusul Competențelor”;
- j) Modernizarea bibliotecilor-filiale (redesign, signaj).

Bazându-ne pe rezultatele obținute în 2011, pe capacitatea instituțională și capabilitatea personalului, pe susținerea Administrației Publice Locale sperăm să realizăm cu succes Strategia BM de dezvoltare; să rămânem în continuare instituția culturală preferată a chișinăuianului și biblioteca de excelență a domeniului biblioteconomic.

EXTINDEREA ACCESULUI LA INFORMAȚIE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR

Servicii

Biblioteca Municipală în 2011 a oferit, a diversificat, a extins și a îmbunătățit servicii și facilități după cum urmează.

Servicii informaționale:

- a. acces liber la toate documentele din colecție;
- b. consultarea documentelor în săli amenajate pentru studiu;
- c. împrumut de documente în alte formate la domiciliu (CD, DVD, video, audio documente);
- d. împrumut interbibliotecar (intern și extern);
- e. rezervări de titluri solicitate pentru un anumit timp;
- f. rezervări de calculatoare (prin telefon, prin e-mail, on-line);
- g. prelungirea termenului de împrumut, inclusiv prin telefon, e-mail;
- h. servicii extramuros: servirea la domiciliu a persoanelor dezavantajate, vizite la spitale, aziluri, case pentru copii;
- i. servicii comunitare pe pagina web;
- j. servicii web;
- k. consultarea publicațiilor electronice pe CD sau DVD;
- l. acces gratuit la internet;
- m. acces la internet prin Wi-Fi;
- n. organizarea programului informațional *Zilei Bibliografiei* în rețeaua BM;
- o. utilizarea modulului de evidență a referințelor – *BiblioReferințe*;
- p. asistență informațională *in situ* și on-line *Întreabă bibliotecarul* (cercetări bibliografice tematice, furnizarea de informații factice);
- q. realizarea de bibliografii, biobibliografii, e-bibliografii;
- r. reviste și prezentări bibliografice, zile de informare, liste bibliografice în format tradițional și electronic;
- s. acces la catalogul electronic;
- t. asistență în identificarea publicațiilor în cataloage și baze de date;
- u. educarea culturii informației în vederea utilizării tehnologiilor de regăsire a informațiilor, resurselor.

- v. consultarea bazelor de date– *Jurist* (legislația RM); *Practica judiciară* (jurisprudența CSI și a RM); *Legalis.ro* (legislația și jurisprudența României); *EBSCO* (articole în limba engleză din ediții periodice internaționale); *HeinOnline* (baza de date ce conține reviste juridice publicate de cele mai prestigioase universități americane, europene, inclusiv cele editate de barourile de avocați); *Legislația CSI*; *Oxford Dictionary*; *Cambridge Journals*; *Monitorul de Chișinău*;

Facilități:

- a. acces gratuit la toate resursele;
- b. obținerea gratuită a carnetului de cititor (card electronic) unic valabil pentru cele 30 filiale din rețeaua BM;
- c. propuneri pentru achiziții online;
- d. manifestări culturale online;
- e. grupul *Impresii de lectură* (recomandări, dezbateri despre cărți);
- f. copierea și imprimarea materialelor din colecție;
- g. oferirea de a utiliza calculatorul în scopuri personale;
- h. folosirea boxei de restituire a cărților, instalată la intrarea exterioară în bibliotecă;
- i. servicii de lectură 7/7 zile la Sediul central.

Servicii culturale:

- a. manifestări culturale permanente sau ocazionate de marcarea unor evenimente;
- b. saloane și expoziții de carte.

REȚEAUA BIBLIOTECILOR. STAREA EDIFICIILOR

Centrată pe utilizator, comunitar inovativă, BM contribuie la coeziunea comunitară și la promovarea valorilor civice.

Rețeaua de 30 filiale cu diverse specializări, permite o abordare mai largă a conceptului *Biblioteca - centru comunitar*, cuprinzând întreaga hartă a Chișinăului.

Rețeaua Bibliotecii Municipale:

6 filiale pentru adulți – „V. Alecsandri”, „Al. Cosmescu”, M. Costin, Gh. Madan, Cornului, Codru;

6 filiale pentru copii – Traian, N. Titulescu, A. Russo, M. Drăgan, V. Bielinski, „Al. Donici”;

6 filiale ale minorităților naționale – „I. Mangher”, „L. Ukrainka”, „H. Botev”, „M. Lomonosov”, „M. Ciachir”, „A. Mickiewicz”;

9 filiale deschise în parteneriat cu România – „Ștefan cel Mare”, „Alba Iulia”, „O. Ghibu”, „Maramureș”, „Ovidius”, „Târgoviște”, „Transilvania”, „L. Rebreanu”, „Târgu-Mureș”;

3 biblioteci specializate – *Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca Publică de Drept*;

6 servicii specializate – *Centrul de Informare și Documentare „Chișinău”; Centrul de Hasdeologie, Centrul de Informare și Documentare German, Centrul de Informare Europeană, Serviciul Studii și Cercetări, Serviciul Editorial*;

6 departamente cu funcții metodice - *Achiziție. Evidență. Prelucrare; Organizarea colecțiilor; Relații cu publicul; Marketing; Automatizare. Informatizare; Servicii speciale pentru persoane dezavantajate.*

Rețeaua Bibliotecii Municipale conține unități de structură cu diverse specializări. Aceasta permite o mai bună valorificare a informației specializate și conferă atractivitate și calitate structurii organizaționale.

Din 34 localuri administrate și întreținute de BM - unul este construit cu destinație specială; 30 sunt adaptate, 28 de sedii sunt proprii, 3 spații închiriate. Din 30 de localuri care găzduiesc filiale, 10 necesită reparație capitală, iar 12 filiale necesită reparație cosmetică.

Pe parcursul a 134 de ani de lectură publică, Biblioteca Municipală și-a desfășurat activitatea în diferite spații. Din 1950 biblioteca se află în localul actual, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.148. În ultimii ani starea clădirii este într-un continuu declin. Astăzi avem o situație catastrofală de păstrare a patrimoniului de carte și a edițiilor periodice, a funcționalității, a securității angajaților și utilizatorilor.

Pe parcursul anului au fost efectuate reparații cosmetice la filialele: *L. Ukrainka, Ovidius, M. Lomonosov, Maramureș, Alba Iulia, CAIE, Centrul de Informare și Documentare German, Sediul central, V. Bielinski, V. Alecsandri, L. Rebreanu, Arte, Traian, N. Titulescu.*

Reparația Filialei „Transilvania” începută în anul 2007 s-a finisat. La filială au fost aplicate aspectele inovative de design al spațiilor, mobilierului și orientării utilizatorilor.

În anul de referință toate filiale au fost asigurate cu scaune. S-a extins numărul de filiale care au fost asigurate cu dulapuri pentru CD: *Centrul de Informare și Documentare German, Ovidius, Sediul Central*. Un impediment pentru buna funcționare a fost lipsa meselor pentru stațiile de lucru pentru utilizatori și personal în unele filiale. Filiala Arte “T. Arghezi” necesită mobilier specializat.

CHIȘINĂU – 575 ANI

Prioritatea anului 2011 a constituit-o marcarea celor 575 de ani de la prima atestare documentară a Chișinăului, prilej de implicare mai consistentă a BM la valorificarea trecutului și prezentului municipiului Chișinău, promovarea personalităților notorii ale capitalei, demers sintetizat în *Planul de activitate „Chișinău – 575 ani”*, care a cuprins acțiuni științifice, interesante și inovative ale BM „B.P. Hasdeu”.

Echipa Hasdeu a organizat și desfășurat două conferințe științifice: *Carol Schmidt – primarul orașului: 1877-1903* (24 iunie) și *Chișinău – între trecut și viitor* (11 octombrie).

1. Conferința *Carol Schmidt – primarul orașului: 1877-1903*, aliniată aniversării a 165-a de la nașterea celui mai longeviv primar al Chișinăului a necesitat pregătiri minuțioase: alcătuirea Programului-invitație, elaborarea pliantului „Carol Schmidt - 165” în care a fost reflectată moștenirea primarului, însoțită de o scurtă biografie a vieții acestuia. Special pentru această Conferință a fost fabricat un breloc jubiliar. Un aport deosebit la organizarea acestui eveniment a constituit colaborarea cu: Arhiva Națională a Republicii Moldova, care a oferit documente inedite (expuse în cadrul conferinței) despre activitatea lui Carol Schmidt în funcția de primar al Chișinăului; Muzeul Național de Istorie a Moldovei; Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan” a AȘM, Centrul de Cultură Germană *Hoffnung*. În cadrul conferinței au fost expuse lucrările pictorului Ghenadie Șonțu „Chișinăul vechi” și un fotovernisaj de Vitalie Răileanu.

Conferința moderată de dir. general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” dna Lidia Kulikovski și cercetătorul Iurie Colesnic, i-a avut ca invitați speciali pe: Primarul general Dorin Chirtoacă, Tamara Nesterov, dr. în studiul artelor, AȘM și reprezentantul Ambasadei Germane la Chișinău dl Linus Herald.

Fiecare comunicare a fost urmată de o pauză muzicală susținută de voluntarii Centrului de Cultură Germană *Hoffnung*, laureați ai concursurilor naționale și internaționale.

În cadrul Conferinței a fost propusă reînțoarcerea numelui *Carol Schmidt* străzii pe care a locuit fostul primar.

2. La Conferința Internațională „Chișinău – între trecut și viitor” au participat invitați speciali din Republica Moldova, România, Macedonia și Franța: Gh. Postică, viceministru al Culturii, Mariana Șlapac, vicepreședinte al AȘM, acad. Blaje Ristovski și prof. dr. Biliana Ristovska-Iosifovska din Macedonia, prof. preot Radu Udroui din România, Cezara Colesnic, magistrul, Universitatea Sorbona, Franța ș.a.

În cadrul Conferinței au fost lansate cărțile autorului Iurie Colesnic: „Timp și istorie: autori de la „Viața Basarabiei” și „Chișinăul din amintire”, editate de *Serviciul Studii și Cercetări* al BM.

Paralel cu tradiționala expoziție de carte, au fost organizate patru expoziții inovative: *Chișinăul în filatelie* (timbre, plicuri și cărți poștale); *Chișinăul în suvenire* (obiecte decorative) și *Chișinăul delicios* (produse alimentare cu simbolica „Chișinău” sau „Capitala”, care la final au fost degustate de către oaspeții

conferinței); *Chișinăul vechi în grafică*, 55 lucrări grafice donate ulterior CID-ului de autoarea Constanța Abălașei-Donos.

Colecția specializată „Colecția Chișinău”, inițial constituită în mare parte doar din cărți, în anul 2011–s-a completat cu 74 titluri de carte și 387 de produse decorative și filatelice cu simbolica Chișinăului: 73 obiecte decorative și 314 produse filatelice, dintre care 156 mărci poștale și 158 plicuri și cărți poștale, 2 monede aniversare, 55 de lucrări grafice *Chișinăul vechi în grafică*, donația pictoriței și scriitoarei din România Constanța Abălașei-Donosă.

BM a inițiat (departamentul *Marketing* a coordonat) o amplă cercetare *Chișinăul în literatură*. Antologia este un omagiu adus Chișinăului și chișinăuienilor. Volumul este o primă încercare de a cuprinde cele mai reprezentative opere literare consacrate orașului, scrise, publicate și lansate pe parcursul anilor; de a le tezauriza și de a insufla mândrie și respect pentru localitatea în care trăim și vor trăi generațiile viitoare.

Selecția oferă cititorului o imagine cuprinzătoare asupra lucrărilor literare dedicate Chișinăului în ultimele două secole. Chiar dacă o parte dintre autori au creat în perioada unor presiuni ideologice dure, textele prezente sunt, în majoritatea lor, niște gânduri sincere, mărturii de dragoste, de admirație față de locul natal, de oamenii din preajmă, inspirate din trăirile lor cotidiene și aspirațiile noastre spirituale, din farmecul și frumusețea plaiului chișinăuian. Un capitol aparte îl formează *Utilizatorii BM despre Chișinău*, mai modest din punctul de vedere al numărului de autori și al volumului, dar care conferă antologiei o notă de originalitate. Scrierile incluse au fost selectate din cele prezentate la Concursul de microeseuri *Chișinăul în 575 de cuvinte*, organizat în 2011 de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Antologia oferă un solid suport informațional despre istoria și cultura municipiului Chișinău și va fi un document de reală utilitate pentru bibliotecari, profesori, studenți, elevi, pentru alte categorii de cititori interesați, determinându-i să reflecteze asupra imperativului de cunoaștere a ceea ce istoricește ne aparține, de cultivare a sentimentelor de dragoste și stimă față de locurile natale, de valorile perene ale poporului nostru.

O altă lucrare coordonată de către departamentul *Marketing* este *Creatori de ex-libris basarabeni. Mic dicționar*. Această ediție de referință cuprinde 28 de pictori, cu câteva lucrări fiecare, ceea ce oferă cititorului posibilitatea să pătrundă în graiul liniilor și al culorilor și să le admire – sunt originale, diverse, interesante. Este o publicație inedită și scoate din anonimat acest element al cărții numit Ex-libris, precum și numele artiștilor plastici care îl practică. Interesul față de acest gen de artă l-a trezit concursul de ex-libris organizat la BM în 2002, reluat în 2007, care a adunat mai mulți participanți-cititori ai bibliotecii. Prezenta lucrare se încheie cu compartimentul *Ex-libris la Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"*, unde sunt prezentate cele mai reușite lucrări ale utilizatorilor noștri. Este un instrument informațional despre acest gen miniatural de artă

plastică, care ne îndeamnă spre o călătorie în lumea minunată a cărților și a însemnelor care au însoțit-o pe parcursul anilor.

Toate filialele BM pe parcursul anului au expus cărți despre orașul Chișinău, având un conținut informativ actual și din diverse domenii: artă, istorie, cultură, sub genericul *Chișinău – oraș european* – total 123 de expoziții tematice legate de Chișinău, consacrate scriitorilor, oamenilor de artă, personalităților istorice, istoriei orașului, monumentelor de arhitectură, în cadrul cărora au fost expuse 6 965 de documente, împrumutate de 325 769 ori și 3 expoziții inedite.

Filiala	Expoziții tradiționale	Documente expuse	Împrumut total
Sediul Central	4	444	697
Alba Iulia	7	85	612
V. Alecsandri	1	14	48
V. Bielinski	5	67	107
Arte	19	388	280
H. Botev	3	37	500
Codru	1	36	176
A. Cosmescu	1	23	41
M. Costin	1	21	185
A. Donici	1	45	198
CAIEminescu	21	699	4327
M. Drăgan	1	14	45
O. Ghibu	6	382	689
M. Lomonosov	14	388	879
I. Mangher	4	54	172
Maramureș	1	18	542
A. Mickiewicz	3	55	423
Ovidius	9	234	304388
L. Rebreanu	1	55	1930
A. Russo	2	28	431
Ștefan cel Mare	1	50	870
Târgoviște	5	1300	165
Târgu-Mureș	3	1220	68
N. Titulescu	1	1031	1667
Traian	1	35	4618
Transilvania	3	160	1131
L. Ukrainka	4	82	580
Total	123	6965	325769

În realizarea obiectivelor de promovare și valorificare a Chișinăului și chișinăuienilor s-a înscris și derularea ediției a treia a Zilei Bibliografiei cu genericul „Chișinăul în spațiul informațional”. Pe parcursul zilei au fost organizate 240 de manifestări informațional-bibliografice: prezentări de carte, lecții, ore bibliografice, reviste bibliografice, expoziții, jocuri interactive etc.

Aportul filialelor în activitatea informațional-bibliografică a fost consistent, fiind organizate un șir de manifestări pe parcursul anului.

Câteva exemple:

- Lansări: baza de date *Monitorul de Chișinău (BP Drept)* cu ocazia aniversării a 575-a de la fondarea Chișinăului
- Zile de Informare „*Orașul meu, căldura mea de casă*”
- Reviste bibliografice: *Parcuri de cultură și odihnă în Chișinău; Orașul meu, din albe flori de piatră; Chișinăul turistic; Chișinăul pe rafturile bibliotecii noastre; Chișinăul cel vechi și nou*
- Lecții, ore bibliografice *Enciclopedia "Chișinău"*, *Să cunoaștem Chișinăul pe Flickr*
- Joc-concurs "*Знаешь ли ты Кишинев?*"
- Liste bibliografice: *Chișinăul literar - oraș al muzei și inspirației "Lăcașurile sfinte ale Chișinăului"*

Aniversarea de 575 ani de la atestarea oficială a orașului Chișinău a fost un bun prilej de a aduce omagiu capitalei, de a reveni încă o dată la trecutul istoric, arhitectural și cultural al acestui oraș. Astfel, diversitatea activităților pentru public s-au manifestat prin activități culturale accentuate pe promovarea și valorificarea patrimoniului chișinăuian.:

Mese rotunde

vizită imaginară la cel mai vechi muzeu din Republica Moldova - Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală (Filiala "Alba-Iulia"); Teatrele Chișinăului (Filiala "Târgoviște); Personalități notorii chișinăuene (Filiala Arte "T. Arghezi") Chișinău – trecut, prezent și viitor (Filiala "A. Russo"); Onisifor Ghibu - un ardelean cu suflet basarabean; (Filiala "O. Ghibu"); Chișinăul - matrice culturală, sistem de valori și dimensiuni sociale (Filiala „O. Ghibu"); Să ne cunoaștem orașul Chișinău (Filiala "Târgu-Mureș"); Oameni de artă (Filiala "H. Botev"); Ucrainenii (chișinăuieni) în arhitectura și cultura Chișinăului (Filiala "L. Ukrainka").

Întâlniri cu scriitori, oameni de artă

Mihai Cimpoi, Vladimir Beșleagă, Claudia Partole (Filiala "Transilvania"); Titus Știrbu (Filiala "Alba Iulia"); Vlad Pohilă, Eliza Botezatu, Călin Trifan (Filiala "Târgu-Mureș"); Ada Zaprojan, Liuba Drăgostiță- Bujor, Constantin Dragomir (CAIE); Marcela Mardare (Filiala "Ștefan cel Mare"), Vasile Spinei (Filiala "Ovidius"), Iulian Filip (Filiala "H. Botev"), Ala Korkina (Filiala "A. Mickiewicz").

Seri literare

Chișinău – orașul copilăriei noastre (CAI "Eminescu"); Chișinău oraș slăvit (Filiala Arte "T. Arghezi"); Chișinău – oraș cu farmec de poveste (Filiala "Târgoviște"); Mă-nchin ție, Chișinău (Filiala Traian); Glebus Sainciuc – o legendă vie a Chișinăului (Filiala "O. Ghibu"); Suntem copiii tăi Chișinău (Filiala „I. Mangher"); Chișinăul în vers, metaforă și muzică (Filiala „Transilvania").

Lansări și prezentări de carte

Fărâme de suflet, de Aurelian Silvestru (Filiala "Ovidius"); *Ghicitori și poezii pentru cei mai mici copii*, de Titus Știrbu (Filiala "L. Rebreanu"); *Lăsați-mi dragostea*, de Ion Căpiță, *Foc grecesc*, de Ghenadie Postolache ("Sediul Central"); *Oameni din Chișinău*, de Dumitru Crudu (Sediul Central); *Timp și istorie*, de Iurie Colesnic (Filiala "Alba Iulia"), *Un om al faptelor: Vasile Șoimaru Biobibliografie* (Filiala "Transilvania"); *Aleea clasicilor*, de Călina Trifan (Filiala "A. Mickiewicz").

Concursuri

- literare: *Ce știi și ce nu știi Chișinău oraș de vis* (Filiala "Transilvania"); *Știi tu, oare orașul tău?* (Filiala "I. Mangher"); *Ce știm despre orașul Chișinău* (Filiala N. Titulescu); *Chișinău: trecut, prezent și viitor* (filialele Traian, "Ștefan cel Mare"); *Din biografia orașului Chișinău* (Filiala "Alba Iulia"); *Cum ne cunoaștem orașul* (Filiala „Târgu-Mureș”); *Orașul meu cu farmec de poveste* (CAIE *Orașul meu iubit dintotdeauna* (Filiala "H. Botev"); *Istoria Chișinăului* (Filiala „M. Costin”);
- de desene *Locul meu preferat în Chișinău* (Filiala "I. Mangher"); *Orașul meu* (Filiala Codru); *Chișinău – oraș al tuturor* (Filiala "A. Donici"); *Chișinău – un loc unde mi-e bine* (Filiala "A. Donici"); *Chișinău – oraș de vis* (Filiala "Transilvania"); *Chișinău, orașul în care m-am născut* (Filiala "Alba-Iulia"); *Orașul meu natal* (Filiala Arte "T. Arghezi"); *Orașul meu cu farmec de poveste* (Filiala „Ovidius”); *Prin orașul meu* (Filiala "L. Rebreanu"); *Chișinăul în imagini* (Filiala „H. Botev”);

Vernisaje

Chișinău - istoria în imagini, de Iurie Răileanu; *Chișinăul vechi*, de Ghenadie Șonțu (Sediul Central); *Chișinău – catedrală de suflet și lumină* (Filiala "O. Ghibu"); *Orașul meu, al tău, al tuturor, Chișinăul de altădată* (Filiala Transilvania), *Orașul meu în licăriri de stele* (Filiala „Maramureș”); *Chișinăul în viziunea elevilor Liceului „Igor Vieru”* (Filiala „Târgu-Mureș”); *Chișinău, un oraș european* (Filiala "L. Rebreanu"); *Кушинев и кушиневцы*, de Alexandra Șibaev (Filiala „M. Lomonosov”); *Chișinău orașul meu, Chișinău - oraș european, Забытое местечо Кушинев* (Filiala "I. Mangher").

Ore de lectură

Chișinău – oraș slăvit (Filiala Arte "T. Arghezi"); *Călătorii pe străzile sectorului Ciocana* (Filiala „A. Russo”); *Parcuri de cultură și odihnă din Chișinău* (Filiala „M. Costin”); *Străzi din Chișinău cu nume de personalități* (Filiala „Alba Iulia”); *Chișinău – oraș „din albe flori de piatră”* (CAIE); *Să cunoaștem legenda Chișinăului* (Filiala „Ovidius”); *Simbolurile municipiului Chișinău* (Filiala „Târgu-Mureș”); *Laudă ție, străbun Chișinău* (Filiala „A. Donici”); *Mândria orașului Chișinău – Aleea clasicilor* (Filiala Traian).

Inedit: *Chișinăul în albumul familiei* (realizat de bibliotecarii Filialei "I. Mangher"), care reprezintă istoria Chișinăului vechi, unde sunt reproduse imagini ale străzilor Chișinăului de odinioară, albumul conține poze ale bunicilor, părinților, copiilor.

În total au fost organizate 597 manifestări culturale, la care au participat 16 258 persoane, documente împrumutate – 325 072. Pe lângă materialele promoționale elaborate și editate cu această ocazie, care au contribuit la anvergura conferințelor științifice organizate

Având un destin irepetabil în istoria culturii românești din Basarabia, Grigore Vieru ne-a lăsat drept moștenire opera sa care, înaintând în timp, își conturează adevăratele ei dimensiuni, poezia lui iradiind parcă, în lipsa poetului, noi valențe emoționale și de expresie. Biblioteca Municipală s-a plasat în spațiul cultural select, unde s-a promovat distincta valoare literară a operei lui Gr. Vieru. Fiind un poet mesianic, un poet al neamului, viața și opera i-au fost marcate de trei mituri: Limba română, Mama și Unitatea Neamului. Cititorul inegalabilului – Grigore Vieru, – numeros și de toate vârstele – simte această legătură structurală, se regăsește în creația poetică a autorului, fiind exprimată cu desăvârșită sinceritate și cu afectivitate deosebită. Un adevărat miracol demonstrează cum poezia lui Gr. Vieru s-a îmbinat organic cu viața a câtorva generații: de la picii de grădiniță la adolescenții surprinși de primul fior al dragostei până la cei ajunși la vârsta senectuții. Posteritatea foarte vie a poeziei și personalității sale este demonstrată de numeroase activități culturale dedicate poetului: simpozioane, colocvii, recitaluri literare și muzicale, lansări și prezentări de carte, concursuri etc., organizate pe parcursul anului de BM.

Astfel, diversitatea activităților culturale s-au manifestat prin:

- Simpozionul Internațional *Taina care mă apără*, organizat de BM în colaborare cu Direcția Cultură a mun. Chișinău, la care au participat scriitori, compozitori, muzicieni și interpreți, oameni de cultură, printre care invitați din România: Nichita Danilov (Iași), Nicolae Băciut, Valentin Marica („Târgu-Mureș”) ș.a. Oaspete de onoare a fost Dorin Chirtoacă, primarul general al Chișinăului.

Sub auspiciile simpozionului a fost organizată o amplă expoziție foto: *Călătorii spre sine: Gr. Vieru – 76 ani*, expusă în holul Sediului Central.

- mese rotunde: *De la Eminescu la Vieru – un veac de poezie* (Filiala „O. Ghibu”), *Grigore Vieru – etalon al creației literare*, *Grigore Vieru – in memoriam* (Filiala Arte „T. Arghezi”), *Grigore Vieru în viziunea copiilor* (Filiala „A. Mickiewicz”).

- lansări și prezentări de carte: *Gr. Vieru, poetul. Volum monografic* (Filialele: „Alba Iulia”, CAIE, „L. Rebreanu”); *Grigore Vieru – un Orfeu al limbii române, Ghicitoare fără sfârșit, Roua Veșniciei* de Grigore Vieru (CAI „Eminescu”); *Мама шла по тропинке зеленой* de Grigore Vieru (Filiala „V. Bielinski”).

- seri literare: *Făgăduindu-mă iubirii* (Filiala „Maramureș”), *In memoriam Grigore Vieru* (Filiala Arte „T. Arghezi”), *Omagiu lui Grigore Vieru* (Filiala „M. Lomonosov”), *Grigore Vieru – in memoriam* (Filiala „A. Donici”);

- matinee: *Grigore Vieru – poet al neamului* (Filiala „Ștefan cel Mare”); *Soare, soare, domn frumos* (CAIE); *Sentimentul naturii în poezia lui Grigore Vieru* (Filiala „A. Russo”).

- spectacole literar-muzicale: *Rugă pentru poet* (Filialele „Alba Iulia”, CAIE), *Поэт песенник - Григоре Вьеру* (Filiala „M. Lomonosov”)
- recitaluri literar-muzicale: *Grigore Vieru – poet nemuritor prin vers și slovă* (Filiala „O. Ghibu”), *Grigore Vieru – ziditorul cetății de cuvinte* (Filiala „Ovidius”); *In memoriam Gr. Vieru, Rugăciune pentru mama* (Filiala „Alba Iulia”), *O mamă, dulce mamă* (Filiala „M. Costin”), *Grigore Vieru – poetul copiilor* (Filiala „A. Russo”).
- concursuri literare: *Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi* (Filiala Transilvania), *Eminescu și Gr. Vieru – doi mari poeți* (Filiala „Ștefan cel Mare”), *Scrisoare pentru Mihai Eminescu și Grigore Vieru; Opera poetului Grigore Vieru în fantezia culorilor copilăriei* (CAIE), *Grigore Vieru - poet al copiilor* (Filiala Arte „T. Arghezi”), *Grigore Vieru – fenomen al poeziei* (Filiala „L. Ukrainka”), *Frumoasă-i limba noastră* (Filiala „M. Ciachir”);
  - concurs de desene pe marginea operei lui Gr. Vieru: *Continuitatea poeziei lui Grigore Vieru* (Filiala V. Bielinski) *Cu drag către Gr. Vieru; Albinuța lui Grigore Vieru văzută de copii* (Filiala Traian); *În limba ta țî-e dor de mama* (Filiala N. Titulescu).

Un prilej bun de a promova viața și opera vieriană a fost concursul *Cele mai bune desene*, având drept repere creația lui Gr. Vieru, care a fost organizat în cadrul Festivalului Național al Cărții și Lecturii. Participanții - copii, reprezentanți ai BM „B.P. Hasdeu”, au ilustrat opera distinsului poet în felul cum o percep și o receptează ei, desenul fiind o modalitate suplimentară emotivă și eficientă de interacțiune cu opera literară. Două lucrări au fost premiate cu locul II (pentru lucrarea „Floarea soarelui”) și locul III (pentru lucrarea „Bunica”) a uneia și aceleiași eleve Iulia Mîrza, clasa V-a, Liceul „M. Basarab” – Filiala „I. Mangher”.

Pe parcursul anului au fost desfășurate 251 activități la care au participat 6 782 persoane, împrumutul constituind 32 141 documente. În scopul valorificării operei poetului au fost organizate 68 de expoziții tradiționale și una virtuală, unde au fost expuse 1 810 documente cu un împrumut total de 32 141 de unități documentare.

DEZVOLTAREA ȘI COMUNICAREA COLECȚIILOR

Departamentul Achiziție, Evidență, Prelucrare pe parcursul anului 2011 a achiziționat și a prelucrat 54 139 exemplare, din care:

- 41 808 exemplare cărți
- 8 161 publicații seriale
- 452 exemplare documente de muzică tipărită
- 3 131 exemplare documente electronice
- 587 exemplare alte documente (hărți, atlase, tablouri, timbre etc.).

Au fost procurate 38 447 exemplare în sumă de 2 954 622 lei 61 bani. Colecția s-a completat cu 11 928 exemplare donații în sumă de 421 434,98 lei. În anul de referință au intrat în colecția BM 7 414 de titluri.

1. INTRĂRI NOI

Programul „Chișinăul citește o carte”:

- Baștovoi, Savatie. *Diavolul este politic corect* – 300 ex.
- Silvestru, Aurelian. *Cel rătăcit* – 300 ex.
- Partole, Claudia. *Floarea iubirii* – 270 ex.

Anul Grigore Vieru

1. Vieru, Grigore; Andronic, Ștefan. *Roua veșniciei* - 100 ex.
2. Vieru. Grigore. *Cele mai frumoase poezii* - 60 ex.
3. Vieru, Grigore. *Il Nimbo di Rugiada=Nimbul de rouă* - 3 ex.
4. Vieru. Grigore. *101 poeme* - 50 ex.
5. *Grigore Vieru, poetul* - 1 ex.
6. *Grigore Vieru în amintirile contemporanilor* - 16 ex.

Premiile Salonului Internațional de Carte pentru Copii. Ediția a XV-a 2011

1. Popa Nicolae. *Balcoane cu elefanți* – 100 ex.
2. *Enciclopedia de ecologie* - 15 ex.
3. *Bucurii pentru copii* - 100 ex.
4. *Revoluția Twitter* - 35 ex.
5. Cimpoi Mihai. *Vasile Cârlova. Poetul sufletului mâhnit* - 100 ex.
6. Țurcanu Ianoș. *Ce a mai frumoasă vară a iubirii* – 100ex.
7. Busuioc Aureliu. *Vizavi de vizavarză* – 60 ex.
8. *S-a născut un odoraș!* – 40 ex.

9. Zaporojan Ada. *Ghidușile lui Vlăstărel* - 100 ex.

10. *Basme din Bucovina* - 106 ex.

În anul 2011 fondul specializat „Colecția Chișinău” s-a completat cu 74 titluri de carte și 387 de produse decorative și filatelice cu simbolica Chișinăului:

1. *Chișinăul în literatură*

2. Colesnic Iurie. *Timp și istorie*

3. Colesnic Iurie. *Chișinăul din amintire*

4. *Centrul istoric al Chișinăului la începutul secolului al XX-lea*

5. Stajkova, Karolina. *Chișinău*

6. Doga, Eugen. *Imnul Chișinăului* - 1 ex.

7. *Saryj Kisinev* - 1 ex.

8. Halippa, Ioan. *Chișinăul pe vremea lui Pușkin (1820-1823) cu 333 de intersecții de Lică Sainciuc* - 20 ex.

9. Ursu, Mihai. *Muzeul Național de etnografie și istorie naturală* - 1 ex.

10. *Chișinău și chișinăuienii* - 2 ex.

11. *Oazele duhovnicești ale Mitropoliei Basarabiei din Protopiatul Chișinău* - 1 ex.

Intrările noi în fondul de carte al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” provin din următoarele *surse de completare*:

Achiziții din bugetul Primăriei			
	Sursa de completare	Exemplare	Suma, lei
	Cartea SA	1479	90623,64
	Epigraf	348	19960,00
	G.E. Litera A.V.N.SRL	4379	204849,42
	Liga Presei	1204	40012,05
	Cartier SRL	546	46404,80
	Grafema Libris	300	9240,00
	Pontos SRL	1865	63456,00
	Sica	2836	102350,00
	EBSCO	7	5999,00
	Tipografia Reclama	100	3500,00
	USM	61	9079,70
	Prut Internațional	715	26680,00
	Princeps Edit	162	18068,00
	Î.I. Delev-Delev	1500	122825,62
	Prometeu	351	14400,00
	Fundația Cărții	496	44210,04
	Știința	545	54215,00
	ARC	636	37137,00
	Polisalm	1038	80473,00
	Camera Națională a Cărții	8	640,00
	SPC „Silvia-N.V.” SRL	636	139921,00
	Ancestrala SRL	750	21000,00
	S.A. Moldpresa	760	43692,99
	SC Profesional Service	150	7750,00
	Tipografia AȘM	60	1200,00

SRL Print-card	7	1400,00
Verno Grup SRL	1007	59925,03
SA „Lyceum” SRL	270	5400,00
Eshaton Hedia SRL	300	21000,00
Universul	72	2320,00
Îl „Soltan Olga”	60	2004,00
Serebia SRL	475	13500,00
CNSÎ „M. Kogălniceanu ”	150	9750,00
Policadran	100	5000,00
Parlament	26	11700,00
Baștina Radog	100	2500,00
Cartdidact	490	24200,00
ÎM Agenție Difuzare carte SRL	38	19900,00
AO Congresul Comunităților Rusești RM	300	19029,00
Cartea Academiei	40	8100,00
Biblion SRL	24	3582,00
VIS SRL	194	9630,00
ÎCS Educațional Centru	36	31199,00
Mesageria	122	27654,27
Iurie Prim SRL	32	4800,00
Asociația Bibliotecarilor	200	21600,00
Asociația Educație, Cultură și Științe din Moldova	30	6150,00
Labirint	882	16525,00
Cu Drag SRL	50	3900,00
Etno Moldova	70	19250,00
Alte edituri	2042	108309,05
Total cărți achiziționate	28049	1666014,61
Total Publicații seriale (legate) și Baze de date	5360	956245,00
Total achiziționate din fondul destinat achiziției	33409	2622259,61

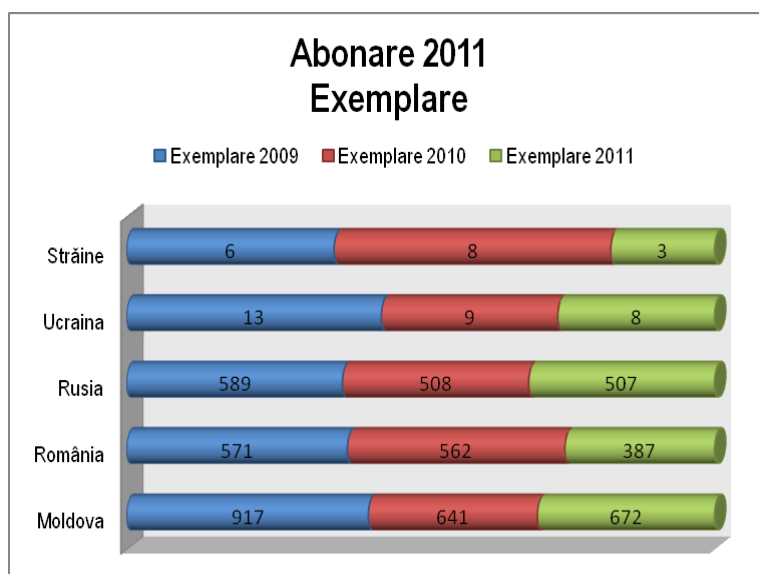
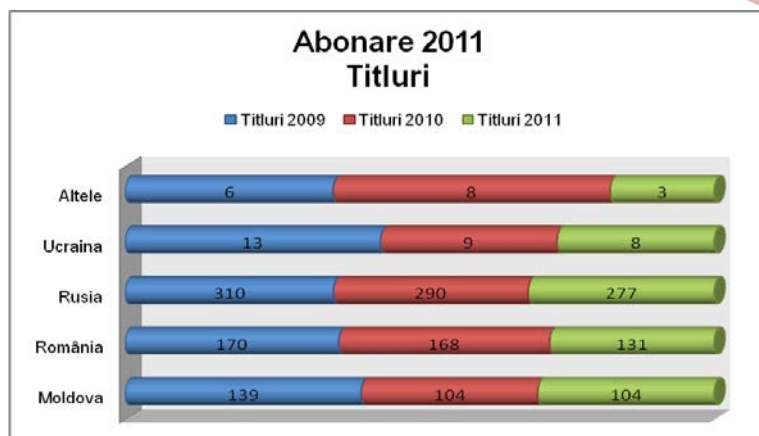
DONAȚII

<i>Donații din diverse surse</i>		
Biblioteca Națională	1055	52310,08
Fundația cărții	41	3075,00
Alte organizații	1380	33601,00
Total donații din diverse surse	2476	88986,08
<i>Donații din România</i>		
Departamentul Organizarea Colecțiilor	119	8302,40
Filiala „L. Rebreanu”	396	19898,65
Filiala „Transilvania”	320	11246,05
Filiala „Alba Iulia”	261	12084,00
Filiala „Târgu-Mureș”	40	1001,25
Filiala „O. Ghibu”	40	1757,00
Filiala „Târgoviște”	1652	23290,59

Filiarele bibliotecii "B.P. Hasdeu"	1796	54472,20
Total donații din România	4624	132052,14
Donații din Polonia	203	9844,00
Donații din Germania	365	
<i>Donații de la autori și cititori</i>		
CID	43	983,50
DOC	652	26843,60
Filiala " M. Lomonosov"	829	21777,76
Filiala „Ovidius”	156	5198,67
Filiala „A. Mickiewicz”	134	5360,93
Filiala „H. Botev”	69	1588,00
Filiala „T. Arghezi”	149	7355,50
CAIE	149	5590,00
Filiala „Alba-Iulia”	106	2900,54
Biblioteca Publică de Drept	84	5594,60
Centrul de Hasdeologie	37	1268,20
Filiala „M. Ciakir”	34	1169,15
Filiala „L. Rebreanu”	68	2176,05
CIE	203	6278,00
Filiala „I. Mangher”	153	1300,34
Alte biblioteci	1394	95167,76
Total donații de la autori și cititori	4260	190552,76
Total donații	11928	421434,98

2. ABONAREA EDIȚIILOR PERIODICE

În total, în anul 2011 au fost abonate 523 titluri în 1 577 exemplare (circa 39 % titluri, iar exemplare circa 56,6 % în limba română). Numărul de titluri la edițiile periodice din Moldova a rămas același ca și în anul precedent, iar numărul de exemplare s-a mărit cu 31 comparativ cu anul 2010. La edițiile din România titlurile și exemplarele s-au micșorat puțin. Din Rusia titlurile s-au micșorat cu 13, iar exemplarele practic au rămas aceleași. Edițiile din Ucraina s-au micșorat cu 1 exemplar. Toate edițiile periodice au fost clasificate și introduse în fișierul electronic cu indicarea repartizării pe filiale. Lista titlurilor pe anul curent au fost plasate pe pagina WEB. Structura în funcție de țară din care s-a efectuat abonarea se prezintă grafic astfel:

În anul 2011 Departamentul *Achiziție. Evidență. Prelucrare* a lucrat asupra abonării filialelor la edițiile periodice pentru anul 2012. Suma abonării edițiilor periodice pentru anul 2012 constituie 1 024 285,50 lei:

- Edițiile periodice din Moldova – 192 864,50 lei
- Edițiile periodice din România – 346 800,00 lei
- Edițiile periodice din Federația Rusă, Ucraina, Anglia, Franța, SUA – 354 220,00 lei
- Baze de date – 130 401,00 lei

Analizând situația, putem spune că numărul de exemplare s-a micșorat din an în an, iar suma, la rândul, ei se mărește din cauza scumpirii edițiilor periodice.

3. ELIMINAREA DIN FOND

2011

Au fost excluse din fond pe parcursul anului 2011 – 36 600 exemplare.

Repartizarea după tipul publicațiilor:

- 26 336 exemplare – cărți,
- 8 771 publicații seriale,
- 1 161 exemplare documente de muzică tipărită,
- 286 exemplare documente audio-vizuale,
- 40 exemplare documente electronice
- 6 exemplare alte documente

Repartizarea conform cauzelor ieșirii:

- 7556 exemplare uzate fizic;
- 7519 exemplare uzate moral;
- 1127 exemplare pierdute de cititori;
- 2637 schimb interbibliotecar;
- 17761 exemplare – alte cauze.

• ANALIZA MIȘCĂRII FONDULUI BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”

Departamentul *Achiziție. Evidență. Prelucrare* s-a străduit în anul 2011 să asigure o componentă aproape de necesitățile informaționale ale chișinăuienilor. În acest scop pe lângă bugetul alocat ne-am orientat spre alte soluții compensatorii – donațiile. S-au depus eforturi pentru atragerea și obținerea unor donații de la instituții și persoane particulare. Cele mai substanțiale sunt donațiile din România. Titlurile donațiilor din România sunt recent editate, valoroase prin conținut și solicitate de utilizatori. De la autori și cititori nu toate donațiile corespund intereselor utilizatorilor, dar printre ele sunt donații reprezentative de la personalități marcante, cu autografe.

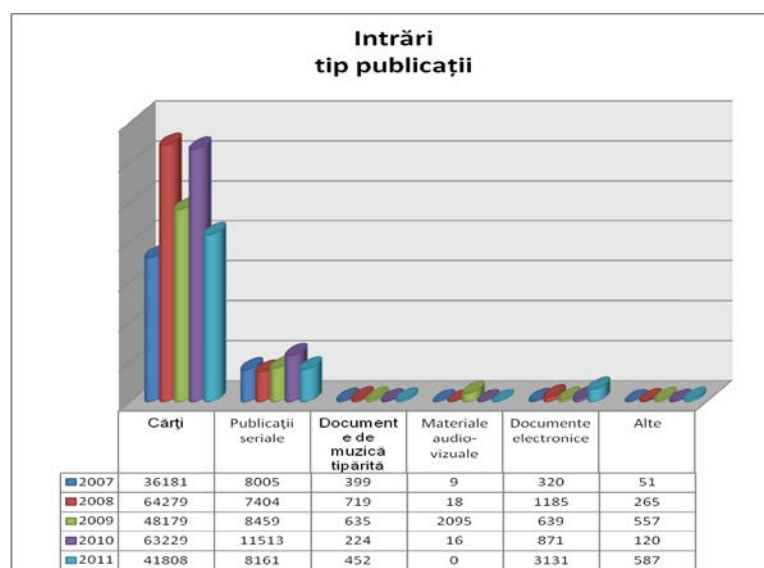
Documentele achiziționate au fost prelucrate tehnic, clasificate după tabelele CZU și luate la evidență. Titlurile noi au fost plasate pe pagina WEB – *Buletinul intrărilor noi*.

Intrarea în fondul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” 2011		
Biblioteci	Total	%
Sediul Central		
Departamentul Organizarea Colectțiilor	3741	7,0
DAEP	24	0,1
SB	794	1,5
SM	17	0,1
Rezerva Municipală	3307	6,1
Centrul de Hasdeologie	71	0,1
CIE	242	0,4
CID German	365	0,7
Total Sediul Central	8561	15,8
Filiale		
„M. Lomonosov”	2781	5,1
„L. Ukrainka”	858	1,6
„I. Mangher”	1437	2,6

„Târgoviște”	3039	5,6
<i>V. Alecsandri</i>	804	1,5
„H. Botev”	998	1,8
Centrul Academic Eminescu	1478	2,7
Biblioteca Publică de Drept	656	1,2
„Maramureș”	1613	3,0
Cornului	640	1,2
Codru	1340	2,5
„Târgu-Mureș”	1831	3,4
„Alba-Iulia”	1836	3,4
„A. Mickiewicz”	1493	2,7
Biblioteca de Arte „T. Arghezi”	1948	3,6
„M. Ciakir”	1159	2,1
M. Costin	1044	1,9
Gh. Madan	2534	4,7
„Transilvania”	2856	5,3
„O. Ghibu”	1112	2,1
„Ștefan cel Mare”	1539	2,9
„Ovidius”	1980	3,6
„Al. Cosmescu”	830	1,5
„L. Rebreanu”	2388	4,4
„Al. Donici”	1155	2,1
<i>M. Drăgan</i>	1132	2,1
<i>V. Bielinski</i>	1081	2,0
<i>N. Titulescu</i>	1212	2,2
<i>Traian</i>	1301	2,4
<i>Al. Russo</i>	1503	2,8
Total BM	54139	100

În anul 2011 s-a înregistrat o micșorare a numărului de exemplare intrate la Biblioteca Municipală comparativ cu ultimii trei ani. Din numărul de documente achiziționate, ponderea majoră o ocupă cărțile. La publicațiile seriale a scăzut numărul de exemplare (legături). A crescut numărul de exemplare la documente de muzică tipărită comparativ cu anul precedent. În anul 2011 nu au intrat documente audiovizuale. S-a înregistrat o creștere a numărului de exemplare ale documentelor electronice și alte documente în comparație cu anii precedenți.

Intrările după domenii

În ultimii ani structura fondului de documente după conținut nu a suferit modificări esențiale, deși ponderea materialelor din domeniul literaturii române a crescut întru câtva (fără a lua în considerație schimbul interbibliotecar). Un procent foarte mic îl avem în domeniile: *Etnografie și Folclor, Religie, Matematici și Științe naturale, Tehnică, Sport, Critica literaturii universale și române, Geografie*, fapt ce ne determină să revizuiim politica de achiziție. Modul în care s-au poziționat intrările în funcție de limbă, este prezentat în tabelul de mai jos:

Limba	2008	2009	2010	2011
Total intrări	100%	100%	100%	100%
Limba română	89	59,8	76%	80%
Limba rusă	8	30,1	21%	15%
Limbile evreiești	-	2,8	0%	0%
Limba bulgară	0,01	0,1	0%	0%
Limba ucraineană	0,03	0,2	0%	0%
Limba găgăuză	0,02	0,1	0%	0%
Limba engleză	1,09	4,5	1%	2%
Limba franceză	1	0,7	1%	1%
Limba germană	0,4	1	0%	2%
Limba poloneză	0	0,2	0%	0%
Alte limbi	0,4	0,5	0%	0%

Ponderea intrărilor în limba română în anul 2011 a crescut în comparație cu anul precedent, constituind 80%, comparativ cu 76% în anul 2010. Pe de altă parte, s-a înregistrat o micșorare a intrărilor de documente în limba rusă, atingând aproximativ 15% comparativ cu 21% din anul 2010, dar a crescut numărul de exemplare în limba germană.

Îeșirile din colecția Bibliotecii Municipale (exemplare)

Anul	Total	Cărți	Ediții periodice și broșuri	Muzică tipărită	Materiale audio-vizuale	Documente electronice	Alte
2007	49094	35132	13941		20	1	
2008	33524	23764	9609		132	15	
2009	27852	19341	8312		186	10	3
2010	48860	36048	12621	35	87	57	12
2011	36600	26336	8771	1161	286	40	6

Din tabelul de mai sus observăm o creștere a numărului de exemplare ale documentelor de muzică tipărită și a materialelor audiovizuale eliminate din fondul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și din filialele ei.

STRUCTURA FONDULUI BIBLIOTECII MUNICIPALE

Limbi	01.01.2008	%	01.01.2009	%	01.01.2010	%	01.01.2011	%	01.01.2012	%
Limba română	481024	48,7	530688	51,5	554768	52,2	593495	54%	618314	56%
Limba rusă	473161	47,8	462852	44,9	466430	43,9	453895	42%	444447	40%
Limba evreiască	867	0,09	867	0,1	2590	0,2	2590	0%	2590	0%
Limba bulgară	5129	0,5	5137	0,5	5184	0,5	4582	0%	4587	0%
Limba ucraineană	4575	0,5	4550	0,4	4602	0,4	4680	0%	4666	0%
Limba găgăuză	1303	0,1	1323	0,1	1376	0,1	1401	0%	1420	0%
Limba engleză	6135	0,6	6888	0,7	9539	0,9	10321	1%	11229	1%
Limba franceză	5184	0,5	5715	0,5	6092	0,6	6562	1%	6904	1%
Limba germană	8148	0,8	7566	0,7	7272	0,7	7349	1%	8031	1%
Limba poloneză	601	0,06	609	0,1	715	0,1	719	0%	859	0%
Alte limbi	3627	0,4	3909	0,5	4248	0,4	4335	0%	4421	0%
Total	989754		1030104		1062816		1089929		1107468	

La 1 ianuarie 2012 fondul de carte al BM constituie 1 107 468 exemplare, ceea ce este cu 17 539 exemplare mai mult comparativ cu 1 ianuarie 2011. În ultimii ani a crescut numărul documentelor electronice și alte documente. La documentele de muzică tipărită și audiovizuale s-a înregistrat o scădere.

La 1 ianuarie 2012 ponderea publicațiilor în limba română este 56 % (cu 2% mai mult decât în anul precedent), iar ponderea publicațiilor în limba rusă constituie la 1 ianuarie 2012 – 40 % (cu 2 % mai puțin comparativ cu anul precedent). Ponderea publicațiilor la celelalte limbi este aproape aceeași ca și în anul precedent.

Filialele Bibliotecii Municipale "B. P. Hasdeu" după categorii la 1.01.2010

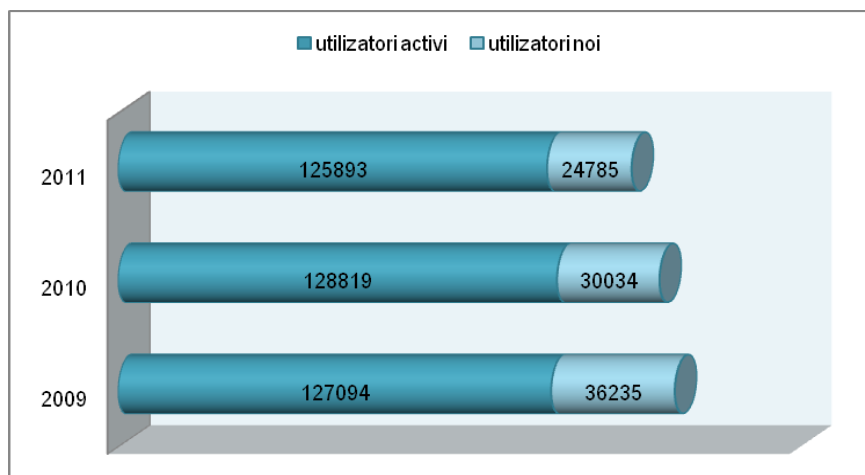
- Categoria 4 (10001-100000 vol.): Toate bibliotecile în afară de Departamentul „Organizarea Colecțiilor” și Filiala „M. Lomonosov”
- Categoria 5 (100001-500000 vol.): Departamentul „Organizarea Colecțiilor” și Filiala „M. Lomonosov”

UTILIZAREA BIBLIOTECII

UTILIZATORI. VIZITE

Pe parcursul anului 2011 resursele infodocumentare ale Bibliotecii Municipale au fost utilizate de 125 893 utilizatori *activi* (ceea ce constituie 19 % din populația mun. Chișinău), dintre care utilizatori *sub 16 ani* – 38 864 (34% al segmentului respectiv din populația mun. Chișinău). În categoria de *utilizatori noi* au fost înregistrate 24 785 persoane.

În anul de referință *vizita directă* a utilizatorilor activi a fost de 1 537 741, dintre care 1 325 967 a constituit vizita pentru consultarea și împrumutul documentelor, participanți la vizite colective au fost 39 655 persoane, vizita participanților la programe și activități culturale a fost 172 119 persoane.

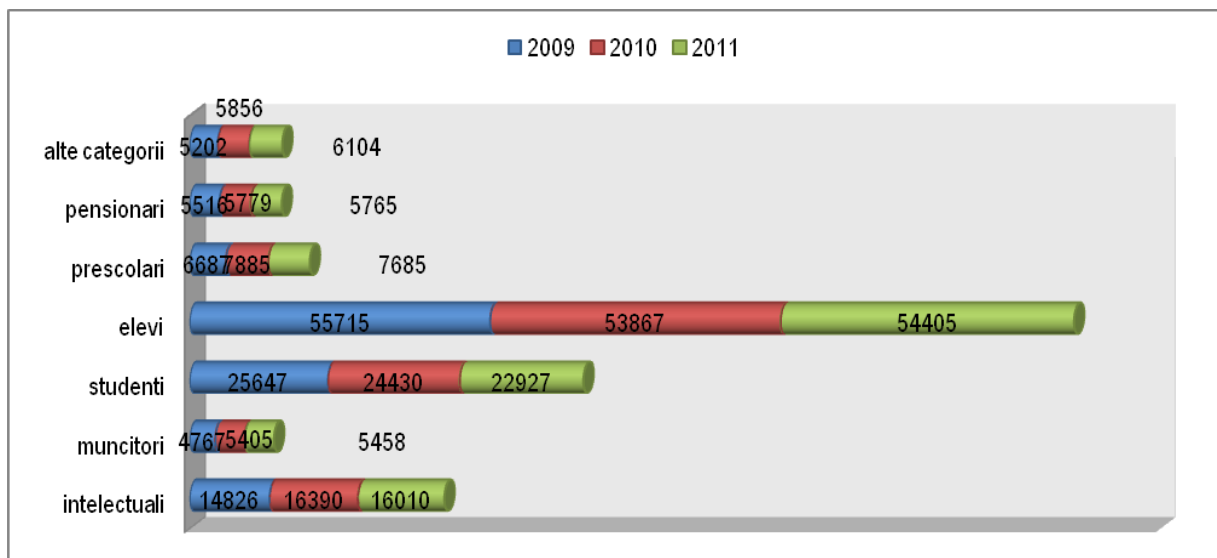

Indicatorii utilizatorilor *activi* și *noi* în ultimii ani atestă un aspect negativ. Astfel, în 2011, în comparație cu anii precedenți, datele statistice se prezintă astfel:

- utilizatorii *activi* ai BM: 2011 – 125 893; 2010 – 128 819, 2009 – 127 094;
- utilizatori *noi*: 2011 – 24 785; 2010 – 30 034; 2009 – 36 235.

Acești indicatori sunt în descreștere în comparație cu anii precedenți: utilizatorii *activi* cu 2 926 (2010), cu 1 201 (2009), iar utilizatori *noi* – cu 5 249 (2010), cu 11 450 (2009), cauza fiind: utilizarea resurselor informaționale la distanță; scanarea insuficientă a comunității; carențe în promovarea imaginii filialei în sector.

Structura utilizatorilor după ocupație

Deși BM prestează servicii adresate unui public caracterizat de eterogenitate – ca nivel de pregătire, ca vârstă și preocupări, majoritatea absolută o deține categoria de utilizatori *elevi* - 54 405 (43%) și *studenții* – 22 927 (18%), în comparație cu anul precedent *elevii* au crescut cu 538 persoane, iar *studenții* sunt într-o ușoară descreștere cu 1 503.

Motivația de lectură a acestor categorii este îndreptată în direcția soluționării problemelor cu care se confruntă tineretul studios, cum ar fi: de instruire, de formare profesională, de recreere inteligentă. Este evident faptul că aceste categorii de utilizatori sunt din rândul *generației M* (generația media), acești nativi digitali utilizează serviciile și tehnologiile interactive, dinamice bazate pe un dialog, unde utilizatorii, în aceeași măsură, sunt creatori și consumatori de conținut.

Categoria de utilizatorii *preșcolari* – 7 685 (6%) a atestat o descreștere nesemnificativă cu 200 copii (în 2010 – 7 885), fapt condiționat, în mare măsură, de diminuarea participanților – copiii la programele și activitățile culturale dedicate acestei categorii de utilizatori (*Ora poveștilor*).

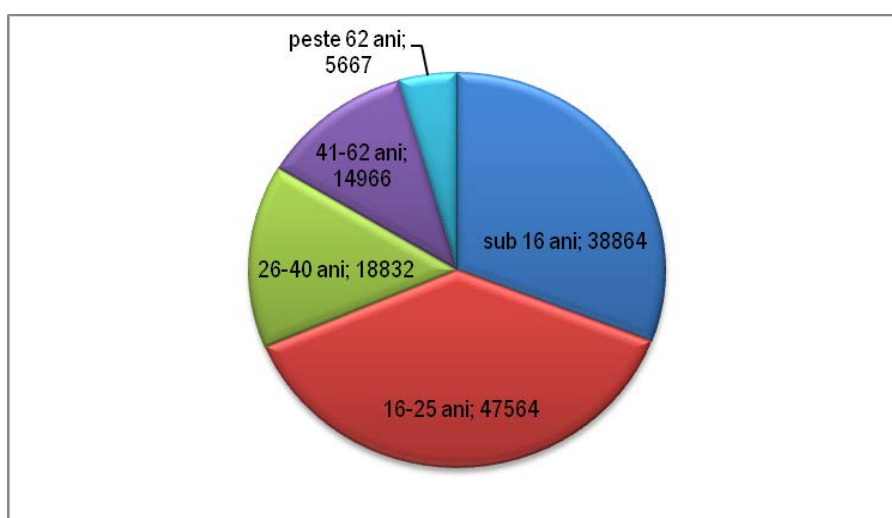
Categoria *intelectuali* – 16 010 (13%) a suportat o ușoară descreștere, cu 380, în raport cu anul precedent (în 2010 – 16 390). Această categorie de utilizatori, de regulă, este preocupată de formarea și perfecționarea profesională, iar uneori de reprofilare, de problemele sociale și civice, activități ce duc la solicitarea serviciilor de bibliotecă.

În categoria de utilizatori *muncitori* – 5 458 (4%) a fost înregistrată o tendință de creștere, cu 53 utilizatori în comparație cu anul precedent (în 2010 – 5 405).

Tradițional, categoria *pensionari* preferă să se documenteze la BM. Astfel, în a.c. această categorie de utilizatori a rămas la același nivel în comparație cu anul precedent (în 2011- 5 765; în 2010 - 5 779), ei au consultat și au împrumutat documente, au participat la activități culturale, s-au implicat activ la desfășurarea programului de lectură "Chișinăul citește o carte", participând la conferințele de lectură, s-au manifestat activ la programele culturale destinate persoanelor de vârstă a treia.

După statutul ocupațional, utilizatorii din *alte categorii* – 6 104 (5%) sunt în creștere cu 248 în raport cu 2010 – 5 856.

Structura utilizatorilor după vârstă

Pe parcursul anului de serviciile bibliotecii au beneficiat 38 864 de utilizatori cu vârsta *sub 16 ani* (în 2010 – 40 350, în 2009 – 40 448), care constituie 31 % din numărul total de utilizatori activi. Utilizatorii cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 ani - 47 564 (38 %) (în 2010 – 48 955, în 2009 – 50 703) reprezintă tineretul din municipiu, care are diverse preocupări, fapt ce condiționează frecventarea Bibliotecii Municipale. Atenția bibliotecarilor este îndreptată spre fidelizarea acestei categorii de utilizatori, prin diversificarea serviciilor.

Utilizatorii cu vârsta între 26-40 ani - 18 833 (15%) (în 2010 – 18 764, în 2009 – 16 297) reprezintă populația municipiului aptă de muncă, cu cel mai mare randament intelectual, dificultatea cărora este insuficiența timpului acordat pentru frecventarea bibliotecii.

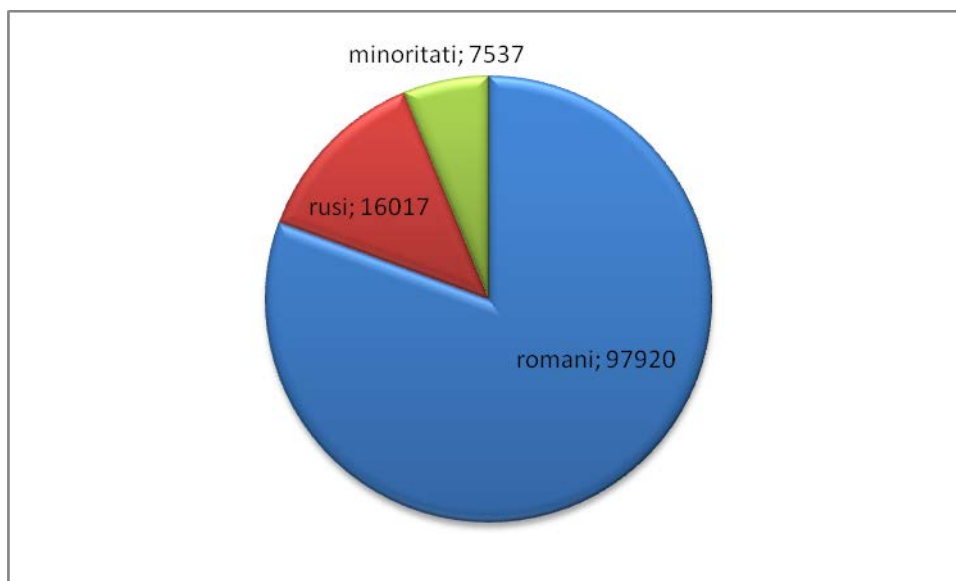
Categoria 41-62 ani – 14 967 (12%) (în 2010 – 15 393, în 2009 - 13 620) reprezintă utilizatorul select, care preferă serviciile performante de bibliotecă.

Utilizatorii ajunși la vârsta senectuții *peste 62 ani* - 5 669 (4%), sunt cei mai fideli utilizatori, cu deprinderi constante de lectură, admiratori ai serviciilor tradiționale.

Biblioteca Municipală, conform statutului său de bibliotecă publică, oferă servicii tuturor membrilor comunității, indiferent de apartenența lor etnică.

Structura utilizatorilor după etnii

În 2011 structura utilizatorilor după etnii se prezintă astfel: români – 97 920 (78 %) din numărul de utilizatori activi, care sunt urmați de ruși – 16 017 (13%) și de alte minorități naționale – 7 537 (6 %), dintre care: 1,3% sunt evrei (1 731), 1,3% ucraineni (1 703), 0,3% bulgari (426), 0,3% găgăuzi (399). Avem o creștere a numărului de români – față de anul precedent cu 3% și o descreștere a rușilor cu 1 %, alte naționalități - 2 %.

Tradițional, BM este frecventată mai des de utilizatorii de gen feminin, în 2011 au fost înregistrați utilizatori de sex feminin – 77 475 (62%), bărbații reprezintă - 48 421(38%).

Biblioteca Municipală a funcționat pentru locuitorii municipiului 7 din 7 zile la Sediul Central, 6 din 7 zile la filiale, oferind servicii virtuale 24 din 24 ore.

Prin serviciile și ofertele sale biblioteca tinde să atragă cât mai mulți utilizatori. Pe parcursul anului de referință utilizatori activi - 125 893 persoane / copiii *sub 16 ani* – 38 864 au vizitat biblioteca de 1 537 741 ori, respectiv utilizatorii *sub 16 ani* – 569 430. Așadar, fiecare din cei 125 893 utilizatori activi a vizitat biblioteca și a beneficiat de serviciile ei în medie de 12 ori.

UTILIZAREA RESURSELOR DOCUMENTARE

În anul 2011 BM „B. P. Hasdeu” a înregistrat un împrumut total de 6 920 956, mai mic în comparație cu anul 2010 cu 199 499 unități.

Din care împrumutul pe loc în *biblioteca* constituie 422 0513 de documente (60,98%) și *împrumutul la domiciliu* constituie 2 700 443 de documente (39,02%).

Rata de circulație a colecției 6,24 se explică printr-un număr de consultări pe loc mai mare în raport cu împrumutul la domiciliu, prin vârsta medie a colecției (20 de ani), prin numărul insuficient de exemplare pentru documentele des solicitate, insuficiența activităților de promovare ale colecției (1 964 de expoziții; zile de informare), și expansiunea internetului, care facilitează obținerea informației necesare (crește numărul de utilizatori conectați la internet la domiciliu), utilizatorul poate găsi cărți electronice în acces deschis pe diverse site-uri etc.

Împrumutul pe *diverse suporturi* se prezintă în felul următor:

Anul	Împrumut total	Cărți	Seriale	muzică tipărită	fotocopii	copii scanate	doc. grafice	MAV	baze de date	cărți electronice	resurse internet
2010	7120455	4853659	1656851	31233	103715	5066	5450	32185	24791	40743	366762
2011	6920956	3849268	1112467	30411	102148	994	3798	32869	43643	24944	876736

După tipul documentelor se evidențiază trei categorii care în sumă constituie 84,6% din împrumutul total: cărțile, seriarele și documentele electronice. *Cărțile și edițiile periodice* rămân a fi documentele cele mai solicitate, chiar dacă în anul de referință a înregistrat un împrumut mai mic.

Împrumutul cărților constituie 55,6% din totalul împrumuturilor, iar cel al edițiilor periodice - 16,07%, 1 112 467 de împrumuturi (pentru comparație – în 2010 – 1 656 851), dintre care 335 228 (2010 – 458 613) de împrumuturi ale edițiilor periodice la categoria de vârstă copii.

În anul 2011, BM „B.P. Hasdeu” a fost abonată la 523 de titluri de ediții periodice, cu 56 mai puțin în comparație cu anul 2010 (579 de titluri). Gradul de solicitare al acestui tip de documente se datorează știrilor mondene din domeniul politic, economic, social, economic etc. Edițiile periodice aflate în colecțiile BM „B.P. Hasdeu” sunt cotidienele din Republica Moldova, România și Rusia. În contextul în care suntem o rețea de biblioteci, abonarea la aceste ediții periodice se face și în funcție de profilul bibliotecii. Biblioteca Publică de Drept se abonează la ediții periodice cu un conținut ce ține de drept; bibliotecile pentru copii, dar și cele unde funcționează *Oficiul Copii*, – se abonează la ediții pentru copii. Filialele „L. Ukrainka” și „A. Mickiewicz” primesc diverse donații de ediții periodice în limbile ucraineană, respectiv poloneză, de la Ambasadele Ucrainei, respectiv Poloniei în Republica Moldova, ceea ce constituie un avantaj în vederea împrumutului edițiilor periodice în limbile minorităților naționale din Republica Moldova.

Dacă în cazul primelor două categorii de documente semnalăm o diminuare a împrumutului, în ceea ce privește împrumutul la categoria *Documentelor electronice* avem o creștere semnificativă de 978 192 (14%) de documente, de două ori mai mare decât în 2010. Achiziționarea în anul 2011 a CD-urilor cu un conținut informațional actual din diverse domenii; digitizarea documentelor tradiționale, postate pe bloguri sau disponibile CD/DVD; abonarea la baze de date (în special cu profil juridic) facilitează accesul la documente, permite utilizatorului să le acceseze și de la domiciliu.

Din totalul colecției digitale cel mai solicitat domeniu este *Literatura universală*, din motiv că cele mai multe CD-uri sunt cu povești populare sau cu opere din literatura scriitorilor români și universali; urmat de domeniul *Lingvistică*, pin care se oferă suport în studierea limbilor străine.

Deși împrumutul acestui tip de documente a crescut, există unele probleme de organizare, de păstrare și utilizare a colecției respective. În acest sens recomandăm următoarele:

- organizarea repozitoriului pentru documente digitale, ceea ce va facilita accesul și livrarea documentelor electronice ;
- achiziționarea boxelor speciale și a rafturilor pentru păstrarea CD/DVD
- promovarea colecției digitale;
- asigurarea cu Adobe Flash Player pentru lecturare;
- asigurarea bibliotecilor cu un calculator pentru consultarea CD/DVD-urilor în sălile de lectură;
- achiziționarea cititorilor de cărți electronice (e-book readers).

Împrumutul după limbi la BM „B.P. Hasdeu”

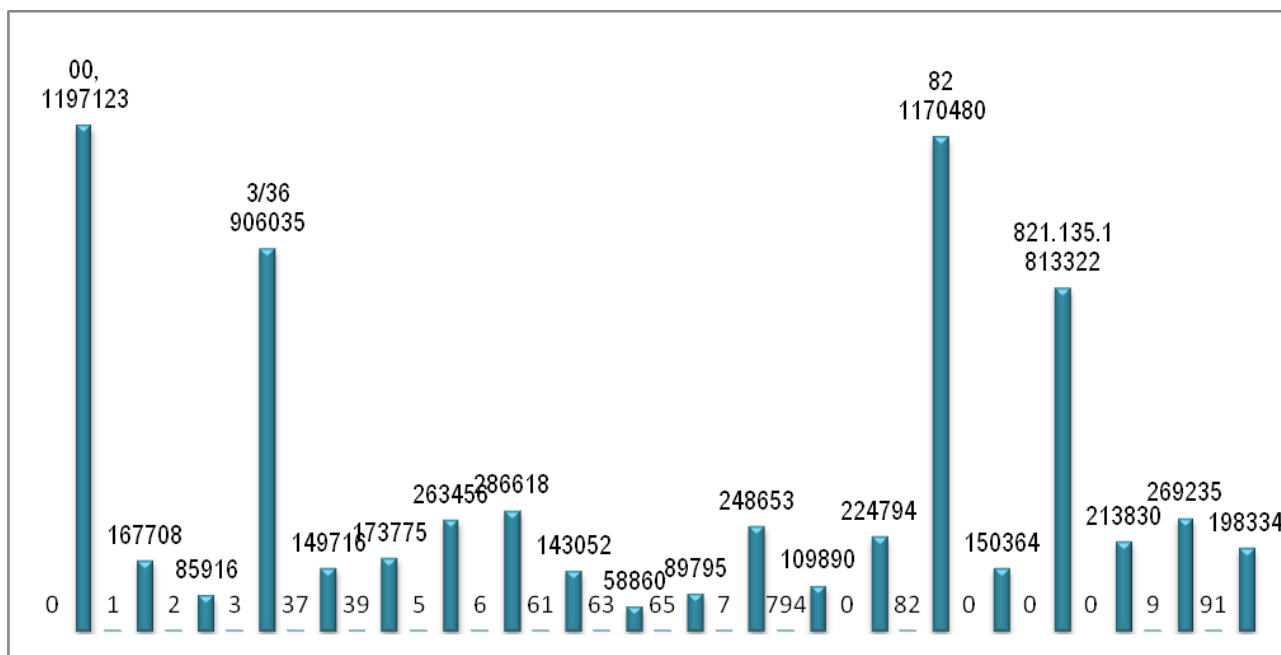
După statutul limbii majoritatea colecției de documente a BM „B.P. Hasdeu” o constituie documentele în limba română, împrumutul cărora în anul 2011 a ajuns la cifra de 4 801 308, ceea ce constituie 69,3% din împrumutul total. Într-un număr mai mic sunt achiziționate documente în limbile rusă, engleză, franceză, germană, dar și alte limbi, motivele achiziționării cărora se datorează studierii limbilor de circulație internațională în mediul preuniversitar și universitar, precum și pentru satisfacerea necesităților de informare ale minorităților naționale care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova. Împrumutul după limbă la nivel de rețea se prezintă în felul următor:

Anul	Limba română	Limba rusă	Limba engleză	Limba germană	Limba franceză	Limba bulgară	Limba ucraineană	Limba gagauză	Limba evreiască	Limba poloneză	Alte limbi
2010	4791362	1758741	188436	232523	75201	7669	35170	4247	2328	1286	23492
2011	4794353	1642601	128505	207538	70121	11875	45146	6140	2142	913	11622
%	69,3%	24,7%	1,9%	2,8%	0,7%	0,17%	0,65%	0,08%	0,03%	0,013%	0,14%

În comparația cu 2010 a crescut împrumutul în limbile română, grație noilor achiziții; ucraineană, găgăuză și bulgară, grație activităților de informare și culturale, organizate de filiale pentru minoritatea respectivă. Împrumutul în limbile rusă, franceză, germană și, în special, engleză a diminuat, ceea ce se datorează parțial completării insuficiente a fondului în limbile moderne (7,8% din totalul achizițiilor).

Împrumutul pe domenii

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” are în colecțiile sale documente din diverse domenii conform Clasificării Zecimale Universale. Împrumutul pe domenii se prezintă în felul următor:

Împrumutul documentelor electronice, în special cel al conținuturilor digitale de pe site, blog, Internet, au mărit considerabil împrumutul domeniului 00. În 2011 în comparație cu 2010 marchează o creștere domeniile, colecția cărora a fost reînnoită în ultimii doi ani: *Literatura universală* cu 61 705, științele sociale cu 84 825 de documente împrumutate. Iar consultarea documentelor din domeniul literatura română, deși este în descreștere, rămâne în topul preferințelor utilizatorilor.

Împrumutul categoria Copii

Copiii constituie o categorie de utilizatori destul de importantă pentru BM „B.P. Hasdeu”. În acest sens, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” are în colecțiile sale numeroase documente pentru copii, din toate domeniile cunoașterii, preponderent în limbile română și rusă (urmate fiind de limbile engleză și franceză). În vederea motivării lecturii în rândul copiilor colecțiile pentru acești utilizatori se organizează după subiecte și interese pentru a oferi informația într-o manieră accesibilă. Totodată, anual BM „B.P. Hasdeu” organizează diverse expoziții tradiționale sau virtuale de carte pe diverse teme, ceea ce stimulează curiozitatea copiilor.

În anul 2011 împrumutul după *tipul documentului* se prezintă după cum urmează:

Anul	Total Împrumut	Cărți	seriale	muzică tipărită	fotocopii	copii scanate	MAV	doc.graf.	baze de date	cărți electronice	resurse internet
2010	2058621	1561201	458613	6125	10166	1476	7123	2117	284	8272	3244
2011	1797309	1417967	332528	5117	17099	148	10839	1313	71	8733	3494

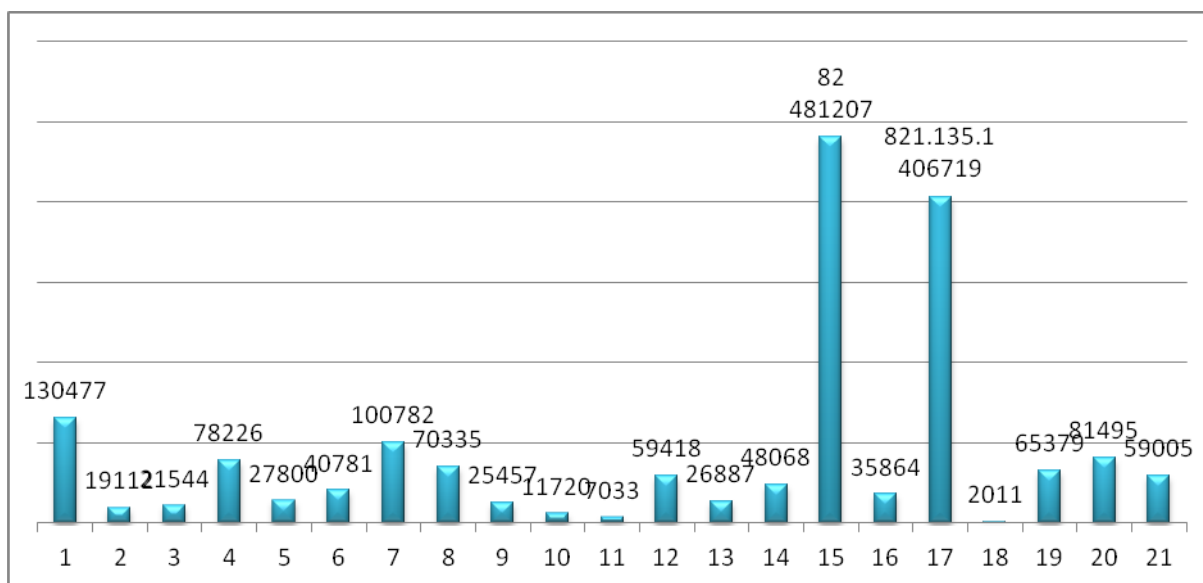
Analizând împrumutul pe rețea al acestei categorii de utilizatori (25% din împrumutul total), observăm că, deși aparține generației *digital born*, cărțile și edițiile periodice, la fel, rămân a fi prioritare, din considerentul că informația pe suport tradițional este una veridică, accesibilă dar și mai sigură.

În ceea ce privește împrumutul după *criteriul limbii*, limbile română și rusă au prioritate.

Anul	româna	rusa	engleza	germana	franceza	bulgara	gagauza	evreiasca	poloneză	alte limbi
2010	473178	18061	16552	12700	1221	3988	2945	1071	525	7773
2011	1338264	410662	12869	2346	7977	1209	1799	1277	302	9861

Împrumutul pe domenii la categoria copii

Graficul de mai jos ilustrează preferințele utilizatorilor-copii față de *literatura universală* și *literatura română*, care reprezintă 49% din împrumutul acestei categorii. Alte domenii de interes constant pentru liceeni sunt *științele exacte, istoria, tehnica, științele sociale*.

Centrele specializate ale BM „B.P. Hasdeu”

În rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” sunt 6 centre specializate: Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca Publică de Drept, Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, Centrul de Informare European, Centrul de Informare și Documentare German (Deutscher Lesesaal) și Centrul de Hasdeologie.

Împrumutul *pe domenii* la centrele specializate:

Domeniu	CAIE	CAIE	BPD	BPD	CIE	CIE	Arte	Arte	DL	DL
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
0	24978	27563	19798	24901	1482	15170	13043	26167	12290	12696
1	4666	3794	17268	18593	1597	3898	2715	3216	12133	13149
2	2638	814	0	0	0	0	959	1238	9246	6137
3	17721	14872	384303	413097	59492	29755	10111	8344	15075	12705
37	7588	5404	4575	4069	1692	3574	4763	5199	11834	12180
39	7273	5537	0	45918	0	0	8484	5249	10411	12179
5	15247	9666	0	0	0	0	7941	3648	10657	11832
6/69	15225	11009	0	0	3880	5887	10711	2569	11795	13044
61	7782	6236	3691	3667	0	0	2240	1163	0	0
63	978	259	0	554	0	0	196	34	0	0
65	2783	1795	2498	3037	0	0	408	399	0	0
7/793	12096	11162	0	0	0	0	75408	72806	14286	15602
794/799	3360	4449	0	0	0	0	3580	1098	0	0
80/81	8113	7174	3072	3468	8963	0	6913	2845	24691	23666
82/89	35381	32773	944	2228	0	0	27859	30136	20205	19324
82.09	12637	2987	953	53	0	0	4866	1749	18650	17218
821.135.1	54166	45245	0	0	0	0	25366	20609	0	0
821.135.1.09	34721	25755	0	0	0	0	8551	3767	0	0
9	24972	18601	0	0	10706	12369	6579	4558	14905	14080
91	14414	10999	2961	3185	4336	7461	3397	2073	13542	13146
TOTAL	306739	246094	440063	522770	92148	78114	224090	196867	199720	196958

Analizând datele statistice constatăm că documentele de profil pentru fiecare centru sunt cele mai solicitate, însă numai Biblioteca Publică de Drept a înregistrat un împrumut în creștere. Celelalte centre la împrumutul documentelor din domeniile de profil au înregistrat o descreștere, unele considerabilă.

ÎMPRUMUTUL LA BIBLIOTECILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

În rețeaua BM „B.P. Hasdeu” activează 6 biblioteci cu fonduri de carte specializate în limbile minorităților naționale: găgăuză, bulgară, rusă, ucraineană, poloneză, evreiască. Pe parcursul anului, bibliotecile în cauză organizează diverse activități culturale în scopul promovării culturii și limbii respective.

Bibliotecile	Împrumut total 2010	Împrumut total 2011
<i>H. Botev</i>	125 815	126 173
<i>M. Ciakir</i>	173 373	171 088
<i>M. Lomonosov</i>	269 974	239 759
<i>I. Mangher</i>	304 878	307 642
<i>A. Mickiewicz</i>	154 597	133 937
<i>L. Ukrainka</i>	126 486	150 380

Împrumutul total după tipul documentului la filialele minorităților naționale este de 2 257 958. În comparație cu anul 2010 marchează o creștere de 244 533 de documente, ceea ce demonstrează calitatea donațiilor de carte, edițiilor periodice din partea Ambasadelor.

Împrumutul după *statutul limbii* la filialele minorităților naționale se prezintă în felul următor:

Biblioteca	2010						2011					
	rusă	bulgară	ucraineana	gagauza	evreiasca	poloneză	bulgară	ucraineana	gagauza	evreiasca	poloneză	rusă
H. Botev		7669					11875					
M. Ciakir				4247					6140			
M. Lomonosov	250744											222555
I. Mangher					2328					2142		
A. Mickiewicz						1286					913	
L. Ukrainka			35170					45146				

Filialele *H. Botev*, *M. Ciakir* și *L. Ukrainka* au înregistrat o creștere a împrumutului în limbile respective din motivul creșterii colecției în limbile minorităților (donații de carte), dar și din motivul că au promovat segmentul respectiv din colecție, organizând expoziții de carte, Zile de informare.

Expoziții organizate la BM „B.P. Hasdeu”

În anul 2011 au fost organizate diverse expoziții de carte tradiționale permanente, în funcție de prioritățile BM „B.P. Hasdeu”, cum ar fi „Chișinău – 575 ani”, Grigore Vieru. Scopul expozițiilor a fost unul de promovare a colecțiilor de bibliotecă și au fost organizate pe diverse teme pentru atragerea la lectură a utilizatorilor.

Anul	Expoziții tradiționale	Expoziții virtuale	Documente expuse
2010	2202	31	47605
2011	1964	141	47450

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” organizează anual programe de lectură ca *Chișinăul citește o carte*, *Copiii Chișinăului citesc o carte*, *Lecturile verii*, în cadrul cărora sunt propuse cărți nou-achiziționate, dar și cele deja existente în colecțiile bibliotecilor. Pentru promovarea lor sunt organizate, în funcție de vârstă și subiecte, expoziții tradiționale de carte.

Program	Expoziții tradiționale	Expoziții virtuale
Chișinăul citește o carte	59	
Copiii Chișinăului citesc o carte	40	
Lecturile verii	577	39
Săptămâna ușilor deschise	189	14

În scopul promovării lecturilor bune, dar și a programului *Lecturile verii*, au fost organizate expoziții tradiționale pe diverse teme. De exemplu: *Ziua Internațională a Ocrotirii Copiilor*; *Nicolae Iorga – 140 ani de la naștere*; *Să luptăm pentru un mediu mai curat (Ziua Mondială a Mediului)*; *Chișinăul – trecut și prezent*; *Scriitorul Vladimir Beșleagă – povește pentru copii*; *Petre Ispirescu – culegător de basme și legende românești*.

În cadrul programului *Săptămâna ușilor deschise* la filiale au fost organizate 203 de expoziții tradiționale și virtuale de carte (pentru comparație, în anul 2010 –218).

În cadrul acestui program, bibliotecile au organizat diverse expoziții tradiționale și virtuale de carte tematice. Scopul acestor expoziții au fost de a promova acțiunea în sine, dar și prezentarea cărților din colecțiile bibliotecii ce tratează subiectul în cauză. Unele acțiuni au avut rezonanță internațională, cum ar fi: *Ziua Internațională a Păsărilor*, *Ziua Internațională a Cărților pentru Copii*, *O lume miraculoasă – Universul!* (de Ziua Mondială a Aviației și Cosmonauticii), 15 aprilie – *Ziua Internațională a Culturii*; *Sănătatea – valoare incontestabilă*, *Drepturile*, *Purtăm numele cu mândrie – L. Ukrainka (L. Ukrainka – 140)*; *Biblioteca virtuală*; *Viața mea e din cuvinte - Arcadie Suceveanu*; *Hristo Botev – poet-voievod*; *Българска литература за деца*

/ *Literatura bulgară pentru copii; Ziua Europei, Ziua Mondială a Culturii, Ziua Internațională a Familiei, Ziua Bibliotecarului, Zilele Ghibu; Chișinău – 575 de ani*"; *Sfintele sărbători de Paște, Edițiile bibliografice ale BM în colecția Filialei „Liviu Rebreanu”, Noutăți editoriale; Noutăți editoriale (beletristică); Valoarea morală și socială a familiei. Dicționarele – surse de informare rapidă; Colecția „Cartea de pe noptieră”; Cărți pentru picii curioși.*

Concluzii, recomandări

În cadrul prezentării expozițiilor, s-a vorbit și despre colecțiile bibliotecii și noile intrări. Astfel cei prezenți au aflat ce este o bibliotecă, ce este cartea, ce putem găsi într-o carte, ce ne învață cărțile, de ce cartea ne este prieten drag. Relevarea importanței cărții și a lecturii în viața omului, încurajarea utilizatorilor bibliotecii atragerea la lectura suplimentară pentru lărgirea spectrului de cunoaștere, constituie obiectivele prioritare ale organizării expozițiilor.

Programe de lectură la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

Programul *Chișinăul citește o carte*

Programul *Chișinăul citește o carte* în anul 2011 a ajuns la cea de-a șaptea ediție, fiind propuse cărțile: *Cel rătăcit* de Aurelian Silvestru și *Diavolul este politic corect* de Savatie Baștovoii. Anul acesta a scăzut numărul de documente împrumutate în cadrul programului, deși au fost organizate mai multe expoziții tradiționale, întâlniri cu autori. Micșorarea numărului de împrumut – 9 228 – se explică și prin interesul/dezinteresul utilizatorilor vizavi de cărțile propuse.

Concluzii, recomandări:

Opiniile utilizatorilor vizavi de subiectul romanelor au fost diferite. Unii au fost impresionați de mesajul cărților din punct de vedere literar și artistic, alții nu.

Programul *Copiii Chișinăului citesc o carte*

Programul *Copiii Chișinăului citesc o carte*, la fel, a ajuns la cea de-a șaptea ediție. În anul 2011, în cadrul acestui program a fost propusă cartea Claudiei Partole *Floarea iubirii*, împrumutată de 12 189 de ori. Pentru promovarea cărții și a autorului au fost organizate 40 de expoziții de carte, unde au fost expuse 650 de documente.

Programul *Lecturile verii*

Program de lectură și agrement destinat copiilor, organizat în perioada estivală are ca obiective lărgirea orizontului de cunoaștere a cititorilor, valorificarea colecțiilor de carte, dezvoltarea abilităților de comunicare. În programul lecturilor pentru perioada estivală au fost incluse documente ce țin de programele școlare. În cadrul acestui program s-a înregistrat următorul împrumut – 547 249 de documente (pentru

comparație, în anul 2010 – 579 906). Motivele pentru care a scăzut împrumutul în cadrul acestui program sunt :

1. accesul la internet;
2. micșorarea titlurilor de ediții periodice la unele filiale;
3. absența elevilor în perioada vacanței de vară în oraș.

Au fost solicitate cărți cu privire la biografia, analiza operei și referințe bibliografice utile cititorilor dornici să-și aprofundeze cunoștințele despre scriitorii studiați în școală. La acest capitol au fost solicitate următoarele cărți : Gheorghe Crăciun. *Istoria literaturii române*; Ion Ciocanu, *Literatura română. Studii și materiale pentru învățământul preuniversitar*; Cimpoi, Mihai. *Istoria literaturii române din Basarabia* ; Micu, Dumitru. *Istoria literaturii române; 100 cei mai mari scriitori români* etc.

Cele mai solicitate ediții periodice: *Barbie, Tom și Jerry, COOL Girl, Bravo, Alunelul, Practic draga mea; Bioplanet, Burda, Aquarelle, VIP magazin, Караван историй, Крестьянка, Capitala, Timpul, Literatura și arta, Jurnal de Chișinău, Natura, Făclia, Săptămâna, Florile dalbe.*

Concluzii:

Programul *Lecturile verii* a avut rezultatele dorite. Utilizatorii au avut posibilitate să facă cunoștință cu noi apariții editoriale, cu documente din domenii interesante expuse, să lectureze tot ce și-au dorit fără restricții.

Cartea la momentul dat pierde tot mai mult în fața calculatorului și a Internetului, în mod deosebit. O mare parte din cititorii noștri ne spun că le este mai ușor să printeze o informație de pe Internet decât să vină la bibliotecă să o selecteze, să o transcrie etc. Cred că sunt necesare acțiuni comune ale bibliotecarilor, educatorilor și profesorilor pentru a orienta mai mult copilul spre carte.

Recomandări:

- elaborarea buletinelor informaționale pentru diverse documente existente în colecțiile filialelor;
- liste bibliografice pe diverse categorii de utilizatori: copii, tineri, adulți;
- crearea unor postări pe blogurile filialelor dedicate celor mai solicitate cărți – Cea mai solicitată carte în sectoarele: Botanica, Centru, Buiucani, Râșcani, Ciocana.

Programul *Săptămâna ușilor deschise*

Scopul programului *Săptămâna ușilor deschise* este de promovare a imaginii bibliotecii în comunitate, prin oferirea accesului liber la informații, extinderea parteneriatelor, promovarea valorilor instituției, atragerea noilor cititori și organizarea manifestărilor menite să familiarizeze publicul larg cu ceea ce înseamnă bibliotecă, colecție, și importanța cărții. Împrumutul documentelor în cadrul programului înregistrează o creștere în comparație cu anul 2010 – 129 419/129 335.

UTILIZAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

ASISTENȚA INFORMAȚIONALĂ

Anul 2011 s-a caracterizat printr-un număr scăzut de referințe bibliografice comparativ cu anul 2010. Dacă în 2010 au fost furnizate 17 901 referințe la nivel de rețea, apoi în anul 2011 doar 13 230 de referințe bibliografice, ceea ce constituie o scădere cu 4 671 de referințe. Numărul redus de referințe se explică prin următoarele cauze:

- creșterea numărului de utilizatori care lucrează individual, fără ajutorul bibliotecarului;
- accesul liber la raft la majoritatea filialelor, care permite utilizatorilor să se orienteze singuri în fond;
- creșterea tranzacțiilor de instruire în biblioteci;
- elaborarea materialelor promoționale pentru utilizatori în ghidarea privind utilizarea resurselor informaționale;
- utilizarea arhivei din modulul „Biblioreferințe”, ceea ce nu necesită evidența referinței;
- evidența selectivă a referințelor (cele mai complicate);
- lipsa de timp și probleme tehnice (din explicațiile bibliotecarilor).

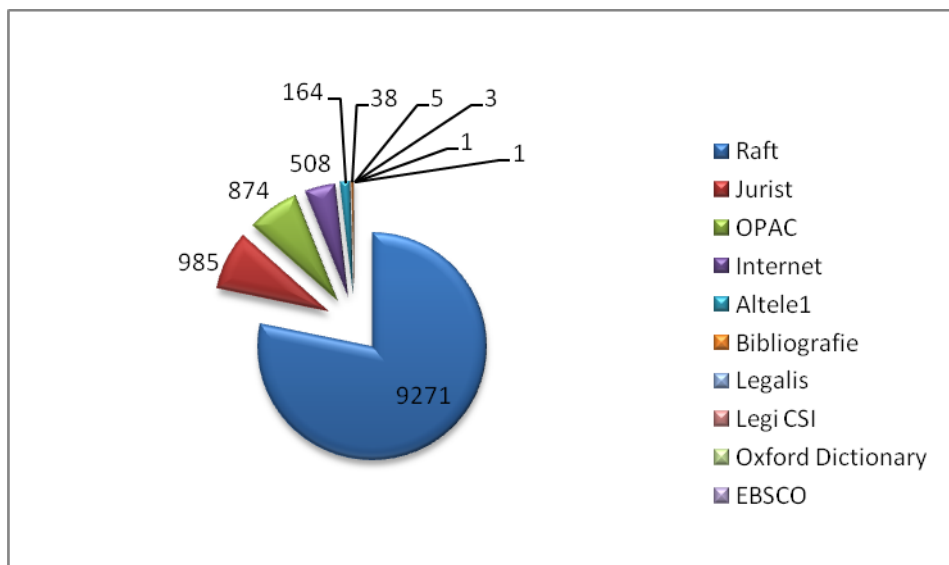
Este important de menționat că, la unele filiale, cifrele din rapoarte diferă radical de cifrele din softul „BiblioReferințe” (ex. CAE 15 627 – raport și 1036 soft-ul Biblioreferințe; „O. Ghibu” 1853 – raport și 639 soft-ul „BiblioReferințe”). Acest fapt poate fi explicat atât prin incapacitatea de a folosi softul corect, cât și prin necesitatea instruirii continue.

Ca și în anul precedent cele mai solicitate referințe au fost cele tematice – 8 036, acestea fiind urmate de referințele de adresă — 2 520, de precizare — 723 și factografice — 516. Într-un an aniversar pentru Chișinău, subiectul respectiv nu a fost corect reflectat în referințe. Cifra 267 de referințe nu reflectă realitatea, cerințe la acest subiect evident au fost mai multe.

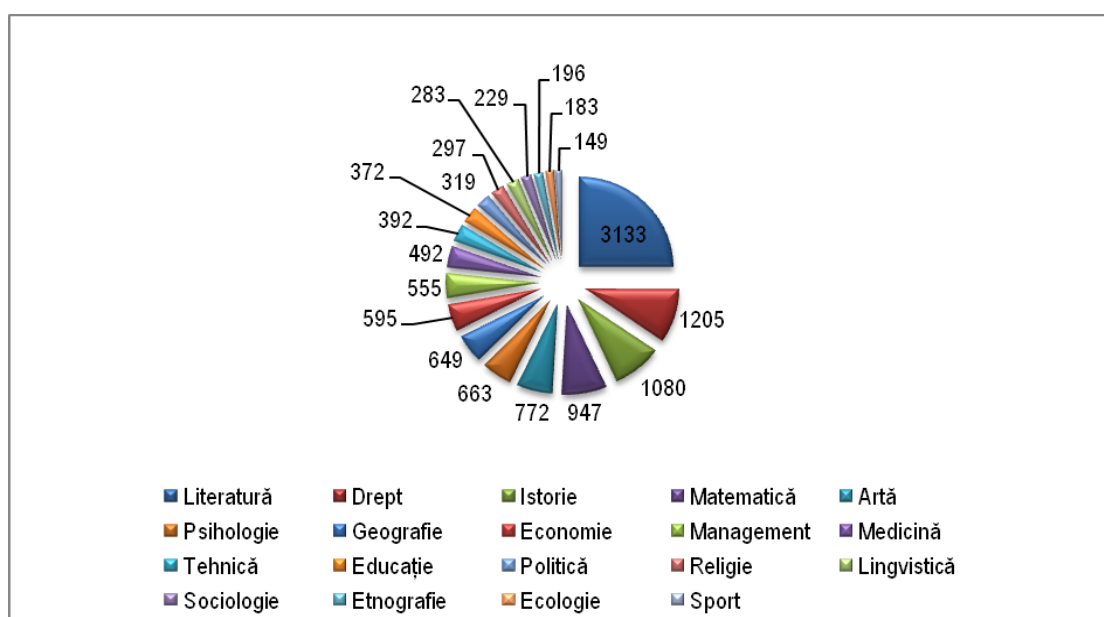
Referindu-ne la evidența referințelor direcționale, ce includ acordarea asistenței în localizarea serviciilor bibliotecii, orarul bibliotecii, informarea despre activitățile bibliotecii constatăm un număr de – 8175 referințe direcționale, cu 857 mai puține, comparativ cu anul 2010 (9032).

Din opiniile bibliotecarilor BM reiese, că utilizarea Soft-ului „BiblioReferințe” încetinește procesul de înregistrare a referințelor. În realitate, orice serviciu inovativ blochează realizarea unor procese de rutină. Examinând rapoartele filialelor concluzionăm următoarele neajunsuri: Cunoașterea insuficientă a ghidului *Biblioreferințe* (tipuri de referințe); Dificultăți în utilizarea soft-ului; Incapacitatea de organizare a timpului de lucru; Conservatismul bibliotecarilor.

Utilizarea resurselor informaționale

Din această diagramă constatăm că în acest an, ca și anii precedenți, utilizarea *fondului* se clasează pe locul I cu o pondere de 79% . Pe locul II este plasată Baza de date *JURIST* care constituie 9% fiind utilizată numai de SC, BP de Drept și Filiala „ M. Lomonosov”. Pe locul III - *OPACul* cu 7%. În acest context menționăm, că din totalul de 874 referințe efectuate prin intermediul OPAC-ului – 414 sunt efectuate de CID *Chișinău* și 460 – de filialele din rețea. Utilizarea OPAC-ului în anul 2011 s-a micșorat cu 4% față de anul trecut. *Internetul* se clasează pe locul IV cu doar 4%, cauza fiind lipsa de stații de lucru pentru utilizatori în unele filiale BM, în pofida faptului că toate filialele au acces la această resursă informațională.

Analizând cifrele de mai sus, constatăm că interesele utilizatorilor variază în fiecare an de la un domeniu la altul. În anul 2011, în cadrul BM *B.P. Hasdeu* cele mai solicitate domenii au fost: Literatură – 25%, Drept - 10%, Istorie – 9%, Matematică – 8% și Artă - 6 %. Mai puțin de 6% au fost solicitate domeniile: economie, geografie, medicină, educație, psihologie, folclor, ecologie, religie, divertisment.

Serviciul **Întrebă bibliotecarul**, serviciu virtual de referință, la funcționarea căruia contribuie 8 filiale: Sediul Central, „M. Lomonosov”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare”, A. Russo, Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, CAE, „Transilvania”. Pe parcursul anului 2011 serviciul a înregistrat 257 911 de sesiuni, 105 de căutări și au fost împrumutate 78 de documente. Numărul considerabil de adresări la serviciul virtual de referință demonstrează necesitatea lui.

Referințe prin intermediul *Skype-ului*: 46% (14 303) de vizitatori se loghează și rămân în așteptarea răspunsului bibliotecarului, dintre care numai 1,18% (170) primește acest răspuns. În comparație cu anul precedent au fost mai multe solicitări ale Serviciului *Întrebă bibliotecarul* prin intermediul *Skype-ului* – 50%. S-a extins numărul de contacte – 15 de persoane. Tematica întrebărilor, în majoritate, a fost despre programul de lucru al bibliotecilor și existența documentelor în biblioteci.

Din luna mai 2011 a fost implementat un serviciu virtual nou *Zopim*, care a înregistrat 8 490 de întrebări.

Serviciul Rezervarea calculatorului

În anul 2010 utilizatorii au continuat să beneficieze de Serviciul *Rezervarea calculatorului*, utilizat pentru lucru individual – culegerea textelor, elaborarea tezelor, referatelor. Au beneficiat de acest serviciu în 2011 – 389; 2010 - 895; 2009 – 2 463.

Numărul acestor beneficiari a scăzut, unul din motive fiind creșterea numărului de persoane ce dețin calculatoare la domiciliu, imposibilitatea de a salva informația pe usb, imposibilitatea de a imprima informația în cantități mai mari (100-200 pagini).

INFORMAREA UTILIZATORULUI

Procesul de informare a utilizatorului BM „B.P. Hasdeu” a continuat în anul 2011. În decursul anului informarea utilizatorului s-a manifestat prin elaborarea listelor bibliografice, buletinelor informative, mapelor tematice (tradiționale, electronice).

Liste bibliografice (tradiționale, virtuale, electronice)

Elaborarea listelor bibliografice s-a făcut conform celor mai frecvente solicitări: în ajutorul procesului de învățământ, pentru teme de acasă, liste informaționale etc.

În anul 2011 au fost elaborate 182 de liste bibliografice (tradiționale, virtuale, electronice). În acest an numărul de liste bibliografice a fost unificat, deoarece ele au aceeași destinație, numai forma de furnizare a informației diferă: fiind înregistrate la calculator, listele sunt transmise prin poșta electronică, plasate pe blogurile bibliotecii sau tipărite în format tradițional.

Cel mai mare număr de liste bibliografice a fost elaborat de filialele: BPD (23), V. Bielinski (14), I. Mangher (16), Ovidius (13), O. Ghibu (12), CAE (11). Dacă comparăm datele din anii trecuți, menționăm că unele și aceleași filiale preferă de a elabora liste bibliografice. Menționăm că filialele pentru copii Al. Donici, Traian și filiala M. Ciakir n-au recurs la această formă de informare.

Cifra din anul 2011 – 25 de *liste bibliografice virtuale* denotă faptul că ne-am întors la cifra anului 2009 – 22, dar în anul 2010 – au fost 80. Numai 6 filiale au elaborat liste virtuale – BPD, „L. Rebreanu”, N. Titulescu, „Ovidius”, „Transilvania”, „O. Ghibu”.

Zile de informare

O activitate importantă de informare a publicului despre colecțiile de documente pe care le deține biblioteca rămâne a fi *Ziua de informare*. Pe parcursul anului 2011 s-au organizat 138 zile de informare, cu 77 mai puține decât în anul 2010 (215). Numărul cantitativ mai mic denotă conștientizarea de către filialele a metodologiei de organizare a Zilei de informare, activitatea fiind una complexă, care necesită pregătiri minuțioase. Particularitatea ZI a anului 2011 a fost tematica „Chișinău”.

Reviste bibliografice

Organizarea și desfășurarea revistelor bibliografice contribuie la procesul de promovare a colecțiilor. Însă acest tip de activitate bibliografică este slab popularizat în majoritatea filialelor. În anul 2011 s-au desfășurat 209 de reviste (în 2010 – 399), cu 190 mai puține la număr decât în anul 2010. Desfășurarea unei reviste bibliografice nu necesită public invitat special și poate fi organizată în cadrul altor activități culturale, de

aceea numărul mic de reviste este inexplicabil. Numărul revistelor bibliografice variază de la filială la filială: CAE – 74; „L. Rebreanu” – 7; M. Costin – 45 ; M. Drăgan –2; „Ovidius” – 61; „Târgu-Mureș” – 9.

Cultura Informației

În anul 2011 Sediul Central și filialele BM au organizat 6 791 de acțiuni de instruire: 3 598 lecții : *Lecții bibliografice* – 1 568; *Lecții informaționale* – 1 215; *Lecții tehnice* – 815 și 3 193 de consultații. Softul „BiblioReferințe” a permis filialelor să monitorizeze diversitatea tranzacțiilor de instruire. Cele mai solicitate lecții de instruire rămân a fi cele bibliografice și informaționale. Numărul mic de lecții tehnice se explică prin nivelul de instruire al utilizatorilor avansat, comparativ cu anii precedenți.

Pe parcursul anului 2011 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a oferit 3 193 de consultații, cifra destul de mică, explicându-se prin clasarea incorectă a consultațiilor, care sunt introduse drept lecții, cât și prin lipsa de evidență a consultațiilor la unele filiale.

Dezvoltarea și extinderea tehnologiilor informaționale a facilitat familiarizarea și instruirea tehnologică a unui număr mai mare de utilizatori, însă și în prezent rămân a fi solicitate consultații de deschidere a unui cont, culegerea și redactarea unui text în Word, Excel, navigarea în Internet.

Serviciile pe web s-au dezvoltat cantitativ - în anul de referință BM deține 39 de bloguri. Pe parcursul anului de referință au fost publicate 1 911 de articole (în medie - 5,25 per zi) cu tematică variată: anunțuri, invitații la lectură, prezentări de carte, expoziții virtuale, reviste și liste bibliografice, sinteze, analize, probleme profesionale, informații despre servicii noi etc. Calitatea blogurilor rămâne a fi o problemă de rezolvat. Luând ca criterii de analiză a blogurilor cele utilizate de LRS¹: a) postări actualizate în fiecare 2 săptămâni; b) prezența feedbackului: comentarii, Like-uri; c) distribuirea informației prin RSS, constatăm, că informația pe blogurile BM a fost *actualizată*, conform criteriului, numai pe 3 bloguri (CIE, CID, DOC), restul blogurilor – ocazional, reflectând activitățile produse în biblioteci.

Cel mai popular blog al BM este blogul *Chișinău, orașul meu*, care în anul de referință a înregistrat: 197 526 de vizite, 253 034 de vizualizări, iar numărul persoanelor interesate este de 54 (18 veniți în 2011). Cele mai solicitate postări: *Chișinăul sec. XIX – în imagini, Monumentul lui Ștefan cel Mare, Muzeele din Chișinău etc.* Cele mai comentate compartimente: *Chișinău în imagini, Legenda Chișinăului, Personalități locale*. În 2011 acest blog s-a extins cu o rubrică nouă - "Chișinăul azi", unde zilnic sunt prezentate în retrospectivă evenimente importante.

Blogul Centrului de Informare Europeană oferă informații actualizate cotidian despre tot ce se referă la Uniunea Europeană (2 560 vizite/15 846 vizualizări). În top se mai află blogul Departamentului Organizarea Colecțiilor *Enciclopedia cărților*, care informează utilizatorii despre cărțile din colecția BM, ajutându-i să fie la curent și să găsească informații – 19 416 vizite/40 619 vizualizări; blogul *BiblioCity* cu 51 661 vizite/47 890 vizualizări.

Referindu-ne la *feedback*, constatăm că comentariile prezente pe blogurile noastre sunt puține, ceea ce demonstrează că relația *bibliotecă – utilizator* nu este una de implicare duală sau informația plasată nu este interesantă, nu corespunde necesităților utilizatorilor. Ceea ce nu se referă la blogul *Chișinău, orașul meu* și comentariile utilizatorilor vis-à-vis de materialele publicate:

- *Mulțumim pentru imagini interesante. De asemenea, va invit sa vizitati 3D-Chisinau.com pentru a vedea cateva cladiri din Chisinaul istoric facute in trei dimensiuni. la [Chișinăul sec. XIX în imagini](#)*
- *Deși am dat abia acum de acest articol, mi-a produs o mare bucurie. Sint fiul celui de-al doilea sot al ficei lui Leon Boga. Am impartit aceeași camera cit timp a locuit la Ploiesti. Din pacate, nu prea mult, deoarece eu, fiind student, stateam mai mult la caminul din Bucuresti. Dupa decesul fiicei sale a plecat la fiu, la Vaslui. De atunci nu l-am mai vazut si am regretat mult. De la dinsul mi-a ramas stampila ziarului "Cuvint Moldovenesc" despre care pomeneste in scrisoarea din 18.06 1967, pe care am donat-o, cred, Muzeului de Etnografie si Istorie Naturala, spre care m-a indrumat un localnic, la*

¹ Serviciul de Cercetare a Bibliotecilor din SUA

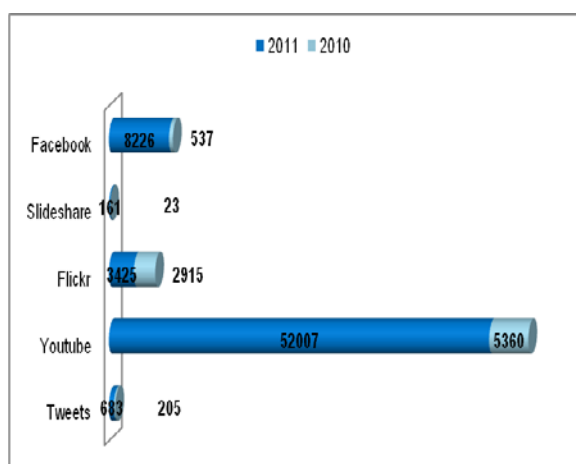
- prima si, din pacate, singura mea vizita in Chisinau, in 1991. Acum abia realizez ca probabil nu m-am adresat atunci cui trebuia, caci gestul meu n-a trezit un entuziasm deosebit. Poate reusiti sa mai recuperati totusi acea relicva care i-a fost foarte draga "mosului" Boga. M-as bucura daca ati reusi sa luati legatura cu mine. la [Leon T. Boga](#)
- Sunt originară din s. Teleseu, Orhei. Am copilărit in raiul din preajma curtii boierului Cristi, care pe lângă funcțiile de rang boieresc, a mai si fost Primar al orasului Chisinau in anii 1938-1939. Sunt mândră de istoria satului meu. Si cu aceeași mândrie as putea vorbi despre consătenii mei. Trecutul satului meu este o pagină de aur in istoria Moldovei. Prezentul lui este adumbrit de lăcomia coruptă a unor fosti demnitari, cum ar fi fostul primar - ca să nu-i zic Domnul - pentru că domn nu e. la [Primari ai orașului Chișinău](#)
- Extrem de interesantă inițiativa dumneavoastră. Reconstituirea imaginii unui sat/oraș/ținut este dificilă, dar efortul va fi întotdeauna apreciat. Felicitări. la [Chișinăul sec. XIX în imagini](#)
- Am citit o foarte frumoasa prezentare a vietii lui Alexandru Marinescu. Felicitari autorului articolului "Str. Marinescu Al." la [Str. Marinescu Al](#)
- Corectati informatia referitoare la fosta banca de stat. Mobiasbanca intr-adevar se afla in fostul hotel Moldova, care a fost pe vremuri casa a ofiterilor (romani!), iar in cladirea unde s-a aflat banca de stat (nu a RSSM!, vedeti leii din fata, care sunt simbolici) se afla Sala cu Orga. Si nu mai implicati politica in istorie. Ea nu poate fi schimbata la indicatiile cuiva. la [Istoria clădirilor. Clădiri administrative.](#)
- My Great Father was born in Chisinau where his father, Abraham Fokerman, was selling Singer sewing machines. The family left Chisinau and went to Paris in 1905. Last year I have read a post "[chisinaul.blogspot.com/2009/08/istoria-transportului-orasnesc.html](#)" (unfortunately no longer available on the net) mentioning a passenger car "Berliet" in Chisinau in 1908. The car was owned by the land owner P. Sinadino and driven by Khristoforovich Nikolai Mikhailov. I have understood that she was possibly the first passenger car seen in Chisinau in the early 1900s. However, I am wondering whether this car had actually been the first imported in Chisinau. Indeed, my Great Father used to tell me that his father had been sent a Renault car and her driver from Paris in (or before) 1905. The car rapidly went back to France because being a little bit frightening and because nobody was interested in. I hope you could have further informations. I thank you in advance for your help. la [Istoria transportului orășenesc. Transport auto](#)

Informația postată este distribuită prin rețelele sociale și ajunge la utilizator imediat după publicare.

Colecția digitală pe Flickr și Youtube continuă să se dezvolte. Activitățile organizate de biblioteci în format jpeg pot fi vizualizate pe Flickr, iar în format video – pe Youtube.

Colecția de fotografii de la activitățile bibliotecilor plasate pe Flickr au ajuns la cifra de 3 425 în anul de referință, ceea ce este cu 510 fotografii mai mult decât în anul 2010. Videoclipurile publicate de Filiala „M. Lomonosov” (17 575), Filiala „Alba Iulia” (13 729), „Ștefan cel Mare” (10 570) se află în topul vizualizărilor, constituind 80% din totalul de vizionări. Prin intermediul rețelelor sociale utilizatorul a putut solicita și a fost informat online despre orice informație ce ține de colecție, programul de funcționare, activitățile organizate de bibliotecă. Pentru a motiva lumea la lectură sau pentru a ne face „auziți” în lumea virtuală, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a implementat serviciul biblioteca 2.0, unde își promovează serviciile în mediul online: ce au, ce vor face, ce cărți propun. Acest fapt e și un element de imagine, pentru că pe cale virtuală, utilizatorii ne pot găsi mai repede și interacționa cu noi.

Diagrama de mai jos este o demonstrație de dezvoltare a prezenței BM pe web, care, în comparație cu anul 2010 semnalează o creștere considerabilă. De asemenea, se observă și gradul de popularitate a serviciilor: Youtube și Facebook, urmat de Flickr. Serviciul Slideshare, fiind unul specific, care este o bază de stocare a prezentărilor și materialelor pregătite de biblioteci pentru anumite activități, demonstrează contribuțiile bibliotecarilor la conferințe, seminare, ateliere *in house* și *out house*.

Site-ul de socializare www.facebook.com oferă multiple posibilități: de a posta linkuri, notițe, de a forma grupuri pe diverse teme. În luna mai a anului 2011 a fost format grupul *Impresii de lectură*.

Scopul formării acestui grup a fost de a motiva utilizatorii de facebook.com la lectură și a împărtăși impresiile vis-à-vis de cărțile citite, indiferent de domeniu sau limba în care au citit cartea. Tot aici, membrii grupului pot recomanda cărți. Este un grup deschis și are la momentul de față 318 de membri. În pagina de profil a grupului este imaginea unor cărți ce se află în colecțiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

În acest timp membrii grupului s-au implicat în discuții în ceea ce privește lectura, care sunt impresiile și ce părere și-au făcut despre de cartea citită. Feedback-ul obținut a fost evident prin comentariile lăsate, dar și opțiunea *Like*.

Pe parcursul anului 2011 au fost postate în jur de 50 de recomandări/postări de membrii grupului. Au trezit interes spre discuție autorii *Haruki Murakami, Joanne Rowling, Paulo Coelho, Stieg Larrson, Milan Kundera, Mollan Abdul Salam, Jules Verne* etc.

În anul 2012 grupul *Impresii de lectură* va fi mai interactiv atât din partea personalului BM „B.P. Hasdeu”, cât și a utilizatorilor, membri ai grupului. Săptămânal/lunar vor fi postate impresiile de lectură a membrilor grupului, recrutarea noilor membri și implicarea în activitatea grupului.

În concluzie, constatăm că serviciile noi sunt utilizate de biblioteci, în diferită măsură, unele activ, altele rar. Calitatea acestor servicii, comunicarea cu utilizatorul prin intermediul lor rămâne o problemă nu numai la BM, dar și în bibliotecile din țară.

PAGINA WEB

www.monitoruldechisinau.md

O realizare a anului 2011 a fost crearea Site-ului **Monitorul de Chișinău**, proiectul *Chișinăul juridic online*: acces deschis la documentele publice, sprijinit în această inițiativă de Primăria Municipiului Chișinău, de Fundația Soros Moldova și realizat de Biblioteca Publică de Drept.

Implementarea proiectului a avut criterii de evaluare în funcție de următorii indicatori:

- Număr de acte normative digitalizate și introduse în baza de date (perioada 2009-2010- 2011 = circa 1200 acte digitizate (aprox. 20000 pagini) până la 7 octombrie 2011);
- Numărul de utilizatori web, hit-uri, sesiuni, vizite ale bazei de date și alte variabile particularizate prin utilizarea web-soluții de analiză (conform Google Analytics circa 25-30 persoane accesează baza de date, raportat în perioada 7-27 octombrie, 2011, circa 384 utilizatori au accesat în total pagina web a bazei de date, inclusiv circa 1545 vizite), iar timpul mediu de utilizare a paginii a fost de 00:02:49.

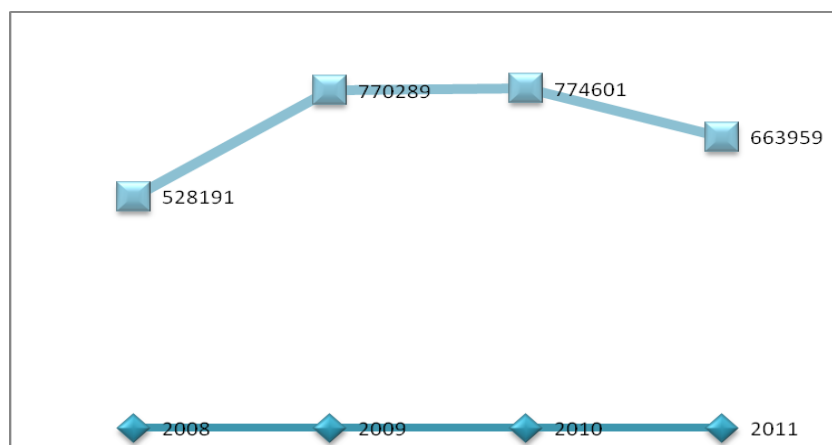
Acest eveniment a fost mediatizat în presa scrisă, TV, mediul electronic.

www.hasdeu.md

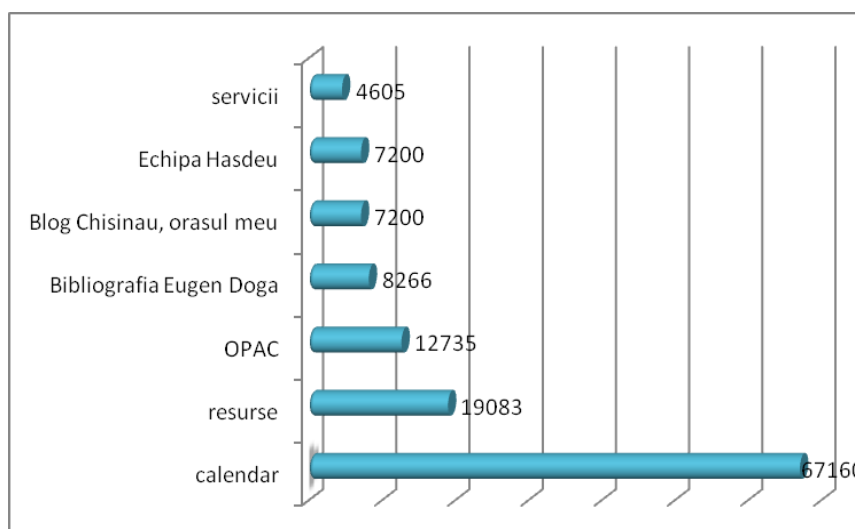
www.pll.md

Site-ul Bibliotecii Municipale (www.hasdeu.md), fiind un instrument de informare, promovare și comunicare profesională, a înregistrat 66 543 de vizite, site-ul BPD (www.pll.md) a fost vizitat de 15 279 de ori. Site-ul a înregistrat vizite virtuale – 81 822 de vizitatori unici.

Referindu-ne la informațiile consultate, constatăm o diminuare în comparație cu anii 2009 și 2010 – 663 959 de pagini vizualizate, după cum se observă din graficul de mai jos, fapt care ne pune în fața unei probleme: insuficiența documentelor pe suport electronic. Dezvoltarea bibliotecii digitale devine o necesitate.

Analiza traficului accesărilor pe site a identificat cele mai vizitate pagini:

Calendarul activităților organizate de Biblioteca Municipală se află în topul preferințelor informaționale ale utilizatorilor și denotă interesul lor față de manifestările organizate. *Resursele* bibliotecii, ce oferă informații despre *baze de date*, *Buletinul noilor intrări*, *edițiile periodice abonate de BM*, *listele bibliografice e-bibliografiile*, sunt de un real folos utilizatorilor. OPAC-ul de pe site este solicitat de la distanță, iar bibliografia Eugen Doga, chiar din momentul plasării pe site continuă să se afle în topul accesărilor, grație interesului față

de personalitatea compozitorului. Pagina *Servicii* include accesările pe paginile serviciilor bibliotecii – *Întreabă bibliotecarul, CIE, CID, Centrul de Informare German* etc.

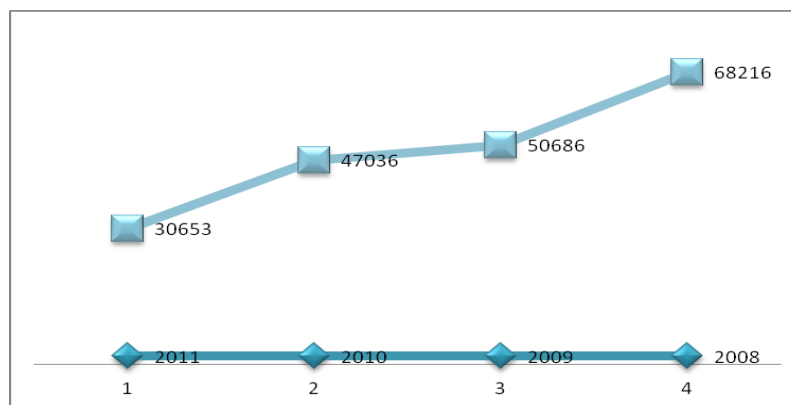
Filiale

Crearea blogurilor a cauzat o diminuare considerabilă a accesărilor pe paginile web ale filialelor. Numai 5 filiale își mențin paginile pe site-ul BM. În total, în anul de referință, accesările pe paginile filialelor a atins cifra de 36 336, ceea ce prezintă o micșorare cu 127 528 de accesări în comparație cu anul 2010 (163 864).

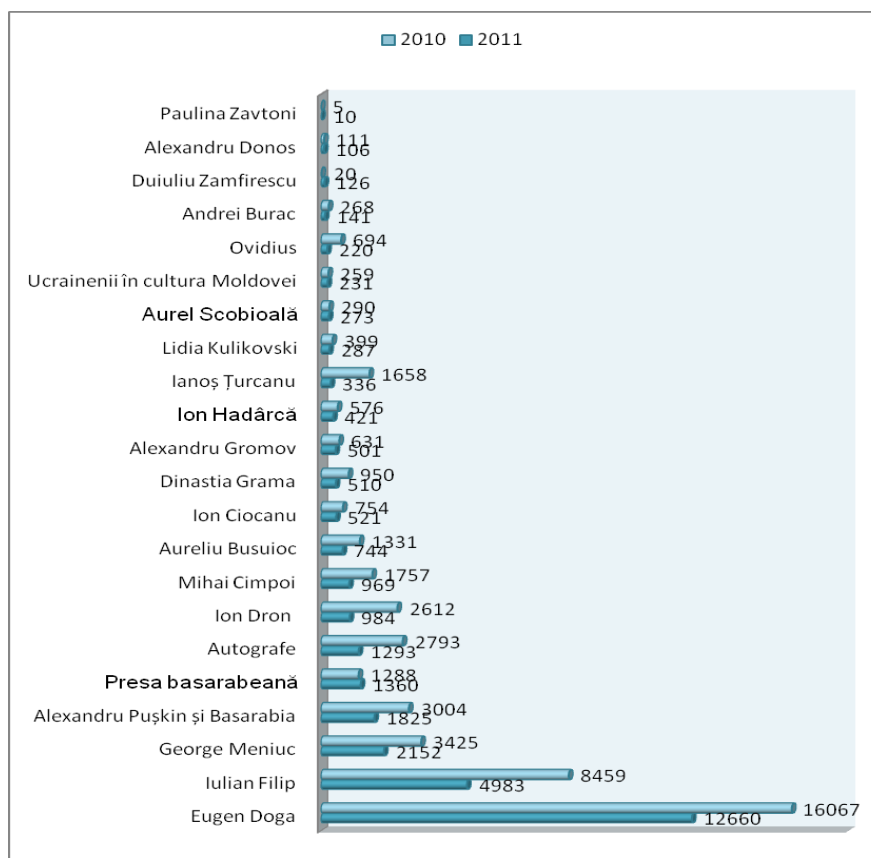
În topul bibliotecilor-filiale se află, ca și în anii precedenți, BPD, urmată de bibliotecile "M. Lomonosov", „Transilvania”, „Alba Iulia”, „Ovidius”. Toate filialele sus-numite semnalează o descreștere a vizitelor, cu excepția filialei "M. Lomonosov", care și-a dezvoltat conținutul de pe site și în consecință și-a mărit considerabil vizitele.

e-bibliografii

În anul de referință e-bibliografiile au fost accesate de 30 653 de ori. În comparație cu anii precedenți 2008-2010 accesările sunt în continuă descreștere.

Digitizarea conținutului și oferirea utilizatorilor împreună cu bibliografiile a textelor integrale ar putea mări numărul de utilizatori virtuali. Interesul constant față de unele bibliografii demonstrează această necesitate. Comparând accesările e-bibliografiilor în 2010 și 2011, observăm că, deși accesările au diminuat, Bibliografia *Eugen Doga* rămâne cea mai solicitată.

O oportunitate de promovare a propriei imagini ne este oferită acum și de *pagina web*, care permite și o comunicare mai activă cu utilizatorii, contribuind la îmbunătățirea activității bibliotecii, transformând caracterul informativ al ei în unul dinamic, orientat către utilizator.

Deosebit de utile pentru ambele părți – bibliotecar și utilizator – au fost rețelele de socializare: Twitter, FB, care permit vizualizarea instantanee a materialelor plasate, de a plasa anunțuri și îndemnuri la lectură, de a comenta și discuta, iar posibilitatea de a le complementa cu diverse poze și fotografii le face mai atractive și mai credibile. Filialele cu cei mai mulți fani pe Facebook sunt: Sediul Central – 1 809; Filiala de Arte „T. Arghezi” – 954; „Ștefan cel Mare” – 652; „Ovidius” – 569; „Transilvania” – 522. Cu regret, avem și filiale mari, cu un număr impunător de activități, dar care cu greu depășesc cifra de 100 de vizitatori (filialele „M. Lomonosov” și „I. Mangher”). Expozițiile virtuale organizate de filiale și plasate pe bloguri și, în special pe *Flickr*, sunt în număr de 141, ceea ce este de cinci ori mai multe decât în anul 2010.

INFORMATIZARE. ECHIPAMENT TEHNOLOGIC

Biblioteca Municipală este în permanentă căutare a unor căi inovative de prestare a serviciilor, de gestiune a resurselor, de comunicare instituțională. Anul 2011 s-a remarcat atât prin reușite dezvoltarea sistemului de gestiune a activității; utilizarea serviciilor web 2.0); cât și prin eșecuri asigurarea insuficientă cu echipamentul necesar pentru realizarea planului anual; funcționalitatea nesatisfăcătoare a site-urilor (BM și al BPD); diminuarea vizitelor; slaba familiarizare a personalului cu tehnologiile informaționale).

SIGA

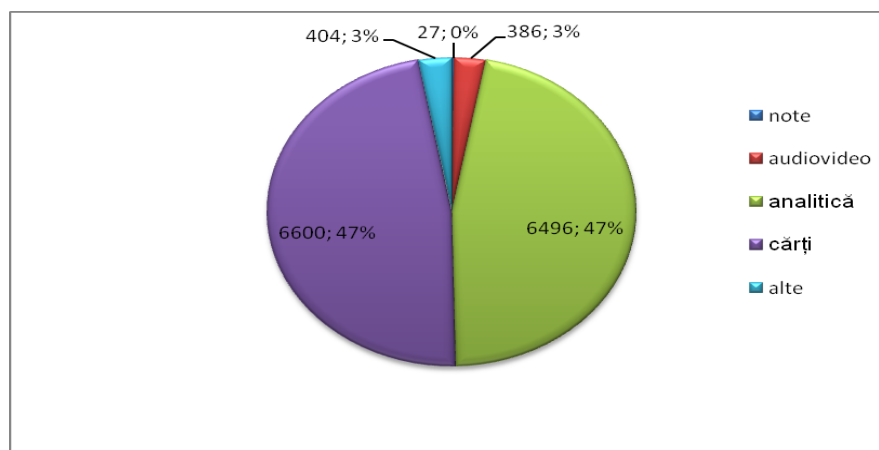
Pe parcursul anului de referință Departamentul Tehnologii Informaționale a continuat să analizeze și să testeze soluții necesare pentru dezvoltarea SIGA, ceea ce va duce la schimbarea modulelor OPAC, și introducerea unor module noi care ar cuprinde tot ciclul proceselor din bibliotecă.

CATALOGUL ELECTRONIC PARTAJAT AL BM

La 1 ianuarie 2011 catalogul electronic al BM înglobează 355 158 de exemplare, ceea ce constituie 32% din fondul total (pentru comparație în 2010 - 31,88%; 2009 – 30,5%).

În anul de referință au fost catalogate în total 13 509 de unități infodocumentare.

Tabelul de mai sus ilustrează procesul de completare a Catalogului Partajat al BM după tipuri de documente – achizițiile noi (cărți, note, AV, documente digitale, materiale iconografice) și înregistrări în baza de date *Analitica*.

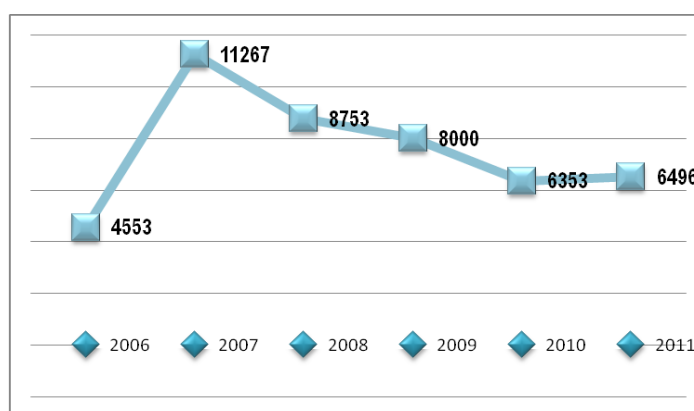

Redactorii CEP BM au redactat în anul de referință 18 662 de înregistrări, și fișierele de autoritate: Vedeta de subiect, Vedeta de autor. Pentru facilitarea indexării documentelor din clasa 51 Matematică

bibliograful E. Bocancea a elaborat fișierul *Vedeta de subiect: 51 Matematică*, care poate fi folosit și la căutarea informației la subiectul respectiv.

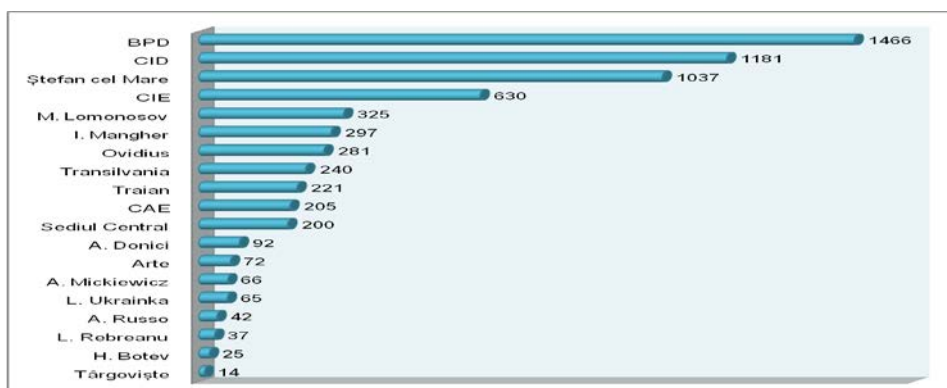
Introducerea datelor în baza de date *Analitica* a fost partajată între filialele: Sediul Central (CIE+CID), CAE, „A. Donici”, BPD, „A. Mickiewicz”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare”, *Traian*, „Transilvania”, „M. Lomonosov”, „I. Mangher”, „L. Rebreanu”, A. *Russo*, „Târgoviște”, Filiala de Arte „T. Arghezi”, „H. Botev”.

Pe parcursul anului de referință au fost descrise peste 160 de titluri de ediții periodice, înregistrându-se 6 496 de notițe bibliografice, cu o creștere nesemnificativă de 143 de înregistrări în comparație cu anul 2010.

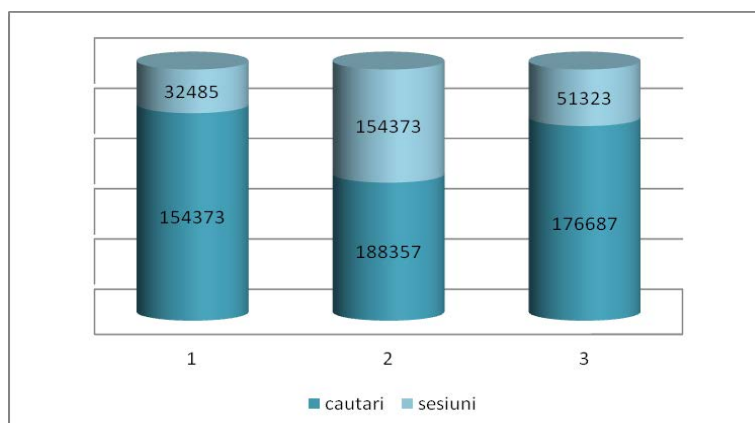
Iresponsabilitatea bibliotecarilor rămâne să fie un motiv al diminuării în continuare a înregistrărilor analitice. Delegarea către bibliotecarii din filiale a procesului de descriere analitică a presei și a conținutului documentelor trebuia să echilibreze încărcătura bibliografilor de la CID, care aveau și alte responsabilități.

În procesul de acumulare a informațiilor, de deschidere a conținuturilor Biblioteca Publică de Drept a depus eforturi pentru finisarea catalogării retrospective a cărților. Astfel, în catalogul electronic partajat al Bibliotecii Municipale este reflectată integral colecția Bibliotecii Publice de Drept. La fel, Biblioteca Publică de Drept fiind responsabilă de colecția de reviste din domeniul *Drept* a efectuat descrierea analitică, a contribuit cu 1 466 de descrieri din revistele juridice din Republica Moldova, România și Federația Rusă.

OPAC

OPACul, fiind unica cheie de acces la informația din catalogul electronic al BM, a fost disponibil pentru utilizatori prin intermediul site-ului bibliotecii www.hasdeu.md, care a înregistrat pe parcursul anului de referință 13 429 de accesări și pe posturile de lucru la *filialele BM*, utilizând indicatorii *căutare* și *sesiune*, s-au înregistrat: 51 323 de sesiuni și 176 687 de căutări cu rezultat pozitiv.

Graficul de mai sus ilustrează o considerabilă diminuare a sesiunilor OPAC în comparație cu anul precedent, căutările rămânând la un nivel, putem spune constant. Motivele acestei diminuări ar putea fi: a) adresarea la alte surse în procesului de căutare a informației, b) puținele posturi de lucru pentru utilizatori (57 !), c) necunoașterea de către utilizatori a OPAC-ului, și în final, d) micșorarea vizitelor în biblioteci. Deși, sistemul de căutare a informației rămâne să fie unul foarte simplu și poate din acest motiv, imperfect, cu ajutorul bibliotecarului, utilizatorul obține informația solicitată.

ECHIPAMENT TEHNOLOGIC

Infrastructura tehnologică a BM pe parcursul anului 2011 nu s-a schimbat calitativ. La 1 ianuarie 2012 parcul de mașini al BM include 215 de calculatoare, 53 de imprimante, 14 scanere și 11 copiatoare.

În anul de referință, având un buget auster, nu a fost achiziționat echipament nou.

Din totalul de 215 de calculatoare, după starea fizică:

- nu sunt utilizate 32, care includ calculatoare de generația 486, *Pentium I-Pentium III*
- 20 (*Pentium III*) necesită upgrate.

Piese de rezervă achiziționate, într-o măsură oarecare, au rezolvat problemele tehnice ale bibliotecilor. Departamentul Tehnologii Informaționale urmează planul de upgrate al calculatoarelor învechite fizic, conform căruia a fost făcut upgrate-ul blocurilor de sistem (de tipul Pentium 3) la filialele „Alba Iulia” – 2, „Ovidius” – 2, Arte – 1, „L. Rebreanu” – 1.

BM oferă 57 de posturi de lucru, din care 21 cu rezervare prealabilă ce se află la dispoziția utilizatorilor și le oferă posibilitatea de a lucra individual, 7 imprimante și 3 scanere pentru utilizatori.

Anul 2011 a fost benefic pentru utilizatorii bibliotecii prin oferirea posibilității accesării internetului prin intermediul WiFi. În acest scop biblioteca a pregătit spațiul acesteia și a desfășurat inițiative de informare a utilizatorilor. Accesul gratuit WIFI la Internet oferit de Sediul Central, BPD, „Alba Iulia”, „Transilvania”, Filiala de Arte „T. Arghezi”, „Ștefan cel Mare” a mărit numărul de vizite la bibliotecă și a rezolvat parțial problema posturilor de lucru pentru utilizatori. În medie per zi serviciul este folosit de 35 de persoane.

10 filiale (Sediul Central, „Ovidius”, „Alba Iulia”, BPD, „L. Rebreanu”, „A. Mickiewicz”, „M. Lomonosov”, „Transilvania”, „H. Botev” și CAE) oferă 57 de stații de lucru pentru utilizatori, 57 - conectate la Internet. Evaluarea disponibilității posturilor de lucru în acces liber destinate utilizatorilor bibliotecii demonstrează insuficiența lor: *un post* de lucru revine la un număr de 2 190 de utilizatori activi, ceea ce este mai decât normativul IFLA.

Numărul de ore de acces la posturile de lucru per persoană constituie 0,22 ore (13,3 minute). Indicatorul din urmă corespunde regulilor introduse de BM pentru utilizarea posturilor de lucru publice și în același timp denotă insuficiența lor.

Din numărul total de calculatoare, 152 sunt *posturi de lucru pentru bibliotecari*, ceea ce constituie 1 calculator per 2,26 persoane. 1-2 posturi de lucru pentru bibliotecari (în 10 filiale) sunt insuficiente pentru a funcționa normal și a oferi utilizatorilor posibilitatea de a utiliza resursele bibliotecii.

Conchidem că numărul de stații atât *pentru bibliotecari* cât și *pentru utilizatori* rămâne la un nivel insuficient pentru a răspunde cerințelor.

ASISTENȚA TEHNICĂ

Pe parcursul anului 2010 au fost efectuate circa 200 de operații de reparare și reinstalare a sistemului operațional pe PC-urile de la Sediul Central, „Alba Iulia”, „M. Lomonosov”, „Ovidius”, *M. Costin*, „A. Donici”, „I. Mangher”, „A. Russo”, *Traian*, CAE, *Codru*, „A. Mickiewicz”, „O. Ghibu”, „Târgoviște”, „L. Rebreanu”, *M. Drăgan*, „Transilvania”, „Maramureș”, „Ștefan cel Mare”.

Pe parcursul anului majoritatea problemelor au fost solutionate prin intermediul Internetului utilizând TeamViewerul, dar au fost efectuate ieșiri pe teren la „M. Lomonosov”, „Maramureș”, *V. Bielinski*, „Târgoviște”, *Traian*, CAE, „Transilvania”, *A. Russo*, „Alba Iulia”, *Codru*, Filiala de Arte „T. Arghezi”, „Ștefan cel Mare”, „M. Ciachir”, „A. Donici”, „O. Ghibu”, „I. Mangher”, „A. Mickiewicz”, *M. Costin*, „Ovidius”, „Târgu-Mureș”.

Au fost efectuate 15 lucrări de conectare/reconectare la rețeaua locală și Internet la filialele, Sediul Central, „Târgoviște”, „M. Lomonosov”, „O. Ghibu”, „Maramureș”, *V. Bielinski*, *Traian*, CAE, „Transilvania”, *A. Russo*.

A fost administrat Serverul cu *baza de date*, *antivirus*, *Serverul Internet* și *E-mail* al BM și *Serverului video* și *serverul SIGA*. Departamentul Tehnologii Informaționale a asigurat asistența tehnică la manifestări organizate de Biblioteca Municipală: conferințe, ateliere de specialitate, ședințe ale șefilor filialelor.

ACTIVITATEA BIBLIOTECONOMICĂ

CERCETARE BIBLIOTECONOMICĂ

Pentru a sublinia rolul comunicării profesionale în promovarea culturii instituționale la Biblioteca Municipală “B.P. Hasdeu” s-a realizat un experiment, care s-a propus ca scop general examinarea modelelor de comportament în procesul comunicării profesionale. Relația comportament-comunicare a avut în vizor:

- Examinarea procesului de formare a atitudinilor cu referire la modele de comportament.
- Optimizarea și raționalizarea procesului de cooperare interdepartamentală și interpersonală.
- Balansarea abilităților între interesele personale și profesionale.
- Determinarea și eliminarea neînțelegerilor și divergențelor.
- Identificarea și exploatarea propice a oportunităților.
- Eliminarea tensiunilor prin promovarea toleranței față de diversitate.
- Îmbunătățirea performanțelor instituționale.

Subdiviziuni implicate în experiment: *Relații cu publicul, Organizarea colecțiilor și Centrul de Informare și Documentare “Chișinău”.*

Procesul de realizare: bibliotecarii din trei subdiviziuni și-au schimbat posturile de muncă pe parcursul unei luni. La finele săptămânii toți participanții la experiment împreună cu managerii superiori și intermediari discutau realizările: *cum a fost săptămâna, ce am învățat, ce nu este bine, ce trebuie schimbat, ce bariere au fost etc.*

Concluzii: Experimentul reprezintă o configurație pe trei niveluri: organizațional, relațional și competitiv. Rezultatele au oferit managerilor superiori și intermediari atât informații utile pentru identificarea punctelor forte și slabe ale comunicării interdepartamentale, cât și perspective de corelare a structurii interne. Departamentele au avut posibilitatea să se manifeste și să se promoveze, să se identifice prin analiză, sinteză și comparații. Unii bibliotecari au devenit prieteni, descoperind interese comune.

Ca finalitate s-a efectuat un diagnostic al comunicării interpersonale, testând la rândul său cultura instituțională. Astfel,

- (1) s-a făcut o comparație între cultura dorită și cea curentă;
- (2) s-au analizat resursele pentru asigurarea eficacității;
- (3) s-au ținut liderii neformali;
- (4) s-au determinat stilurile de conducere, rețelele de comunicare, temperamentul și aspectul psihomoral al personalului;
- (5) s-a realizat coeziunea interdepartamentală.

Cercetarea va avea continuitate, aplicând abordările relațiilor sociale afective și analizând modelele comportamentale prin intermediul testului sociometric.

Studentii și masteranzii au realizat cercetări pentru tezele de licență și de master. Subiectele au fost diverse: design, diagnosticarea locului de muncă, organizarea lecturi pentru copii, standarde aplicate la BM, cadru de reglementare, integrarea tinerilor angajați, formarea profesională.

Andronachi Natalia	Rolul bibliotecii în formarea competenței informaționale a utilizatorilor. Cazul Bibliotecii Centrale a USM și a Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu"
Bivol Maria	Soluționarea conflictelor la serviciu: cazul Bibliotecii Publice "B.P. Hasdeu"
Bunescu Mariana	Evaluarea procesului de instruire continuă în Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"
Cojocaru Ana	Reflectarea diversității culturale în colecțiile bibliotecii publice: cazul Bibliotecii Publice "B. P. Hasdeu"
Gherman Stela	Modalități de valorificare a colecțiilor de arhivă vs bibliotecă: cazul Arhivei Naționale a RM și al Bibliotecii Municipale "B P. Hasdeu"
Gonța Maria	Abordări praxiste ale expoziției de bibliotecă. Cazul Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu"
Orac Mihaela	Impactul standardizării naționale și internaționale în organizarea informației: cazul Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu"
Semion Diana	Deservirea persoanelor dezavantajate. Cazul Bibliotecii Municipale "B P. Hasdeu"
Ciumaș Gheorghe	Rolul bibliotecii publice în educația permanentă. Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"
Cîmpan Eduard	Efectele sondajului sociologic asupra diversificării serviciilor informaționale prestate în Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu": studiu de caz
Cozacenco Tatiana	Integrarea tinerilor specialiști în colectivul de bibliotecă: studiu de caz Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"
Gudima Anastasia	Strategii de promovare a lecturi. Cazul Bibliotecii Municipale "B. P. Hasdeu"
Livadari Ala	Biblioteca Publică de la tradițional la modern: Cazul Bibliotecii Publice "B. P. Hasdeu"
Mihai Rodica	Cultura organizațională a bibliotecii: cazul Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu"
Perciun Maria	Rolul cadrului de reglementare în organizarea muncii angajaților de bibliotecă: cazul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu"
Pârlog Tatiana	Formarea profesională continuă a specialiștilor de bibliotecă: cazul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu"
Teut Iulia	Particularitățile lecturii din perspectiva gender. Studiu de caz la Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"
Bețivu Valeria	Asigurarea accesului la informație a persoanelor dezavantajate cu handicap în bibliotecile din Republica Moldova

Borodatii Tatiana	Site-ul bibliotecii ca instrument eficient de comunicare în mediul Web
Butucel Elena	Evaluarea locului de muncă la Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu"
Mașacova Svetlana	Публичные библиотеки в современном культурном пространстве: на примере Библиотеки "В. Белинский"
Starciuc Savela	Proiectarea și organizarea serviciului online "Europe Direct" în cadrul CIE, serviciu specializat al BM "B.P. Hasdeu"
Tutun Irina	50 de ani de învățământ biblioteconomic în Republica Moldova
Țurcanu Aliona	Design și spații pentru copii în bibliotecile publice. Cazul Bibliotecii Municipale "B. P. Hasdeu"
Vărlan Aliona	Serviciul Virtual - Chișinăul muzical

În total au fost efectuate 25 de cercetări. Unele subiecte abordate de licențiați și masteranzi sunt noutate științifică în structurile infodocumentare (*Evaluarea locului de muncă la Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu"*, Butucel E.; *Design și spații pentru copii în bibliotecile publice. Cazul Bibliotecii Municipale "B. P. Hasdeu"*, Țurcan A.; *Particularitățile lecturii din perspectiva gender*, Teut Iu., 50 de ani de învățământ biblioteconomic în Republica Moldova, Tutun I.), iar pentru BM rezultatele științifice obținute vor asigura schimbarea, dezvoltarea și calitatea.

Concluzii: În comparație cu anul trecut, numărul cercetărilor efectuate de licențiați și masteranzi a crescut cu 18 teze. Viitorii specialiști preferă BM pentru cercetarea și aprofundarea cunoștințelor. BM demonstrează rolul său de instituție care învață.

Propuneri:

1. Conlucrarea mai strânsă cu Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională, USM în vederea încheierii unui contract de cercetare comună (teme și subiecte, studii de caz necesare BM pentru analiza stării de fapt și îmbunătățirea, inovarea activității);
2. Aplicarea rezultatelor cercetărilor, implementând servicii noi și îmbunătățind ofertele BM;

CERCETARE BIBLIOGRAFICĂ

Cercetarea biblioteconomică și bibliografică a BM a fost în mare parte marcată de prioritatea anului 2011 – *Chișinău - 575 de ani de la prima atestare documentară*. Planul editorial a cuprins 28 de publicații, 4 numere ale revistei *BiblioPolis*. Un compartiment aparte îl constituiau studiile și cercetările consacrate aniversării Chișinăului.

Rezultat al unui an productiv de cercetare au fost 13 publicații:

- 4 biobibliografii: *Ianoș Țurcanu: Biobibliogr. / Bibl. Municipală B.P. Hasdeu, Filiala Transilvania, Centrul de Inform. și Doc. Chișinău. - Ch.: Grafema Libris, 2011. - 184 p. ; Rapsodie teatrală: Paulina Zavtoni & Spiru Haret : Biobibliogr. / Bibl. Municipală B.P. Hasdeu, Filiala de Arte Tudor Arghezi; alcăt. S. Vizitiu, A. Vîrlan, N. Ciorba. - Ch.: Grafema Libris, 2011. - 128 p.; Un om al faptelor : Vasile Șoimar: biobibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; filiala „Transilvania”; Centrul de Inform. și Doc. „Chișinău”. – Ch.: QUANT, 2011. – 328 p.; Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : biobibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; Centrul de Inform. și doc. „Chișinău”. – Ch. : „Magna-Princeps” SRL, 2011. – 232 p.*
- 2 studii monografice: Colesnic, Iurie. *Chișinău din amintire / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” Ch.: Grafema Libris” SRL; Ulysse, 2011. – 516 p. ; Colesnic, Iurie. Timp și Istorie : Autori de la „Viața Basarabiei” / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch.: Grafema Libris” SRL; Ulysse, 2011. – 440 p.*
- 2 antologii: *Chișinău în literatură: Antologie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” . – Ch.: Grafema Libris” SRL, 2011. – 575 p. ; Covoare moldovenești : 16 tineri prozatori basarabeni / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” . – Ch.: Grafema Libris” SRL, 2011. – 168 p.*
- 1 dicționar: *Creatori de ex-libris basarabeni : mic dicționar / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch. : „Magna-Princeps” SRL, 2011. – 170 p.*
- 3 ediții omagiale consacrate aniversărilor filialelor: *Cronica devenirii noastre. Un CV al bibliotecii „Transilvania” (1991-2010) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch., 2011. – 40 p. ; Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” . – Ch.: Grafema Libris” SRL, 2011. – 147 p.; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca „Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; ed. îngr. de Lidia Kulikovski, alcăt. : Claudia Șatravca. – Ch., 2011. – 150 p.*

Pe parcursul anului un interes deosebit s-a acordat elaborării *Bibliografiei Municipiului Chișinău (2005-2010)* care continuă până în prezent. Colaboratorii CID au participat la elaborarea antologiei *Chișinăul în literatură*, cercetând și redactând opera a 15 scriitori din perioada postbelică, selectând un număr suficient de texte la subiectul „Chișinău”. Au fost redactate 234 de referințe bibliografice, alcătuiți 2 indici auxiliari.

CERCETARE DE MARKETING

Organizarea și conducerea activității unei instituții presupune vehicularea unui flux permanent și sistematic de informații cu privire la: mediul intern și extern, condițiile în permanentă schimbare impuse de piață, integrarea tuturor acțiunilor într-un program unitar care să aibă la bază cât mai multe informații despre utilizator și gradul lui de satisfacție. În acest sens practica de marketing este o componentă importantă, iar metodele și tehnicile specifice de investigare se realizează sistematic.

Pentru a afla poziționarea și perceptibilitatea bibliotecii în comunitate, BM a realizat mai multe studii care au inclus componente de imagine: servicii, calitate, desing. Aceste cercetări au fost niște oportunități de a pune în lumină oferta, de a armoniza calitatea și dimensiunea ei cu necesitățile utilizatorilor.

Tematica *sondajelor* (peste 20) în acest an a fost variată, dar toate au avut același scop – identificarea punctelor vulnerabile în activitatea cu utilizatorul și găsirea soluțiilor de remediere a lor.

Filialele „Ovidius” și „Alba Iulia” au realizat cercetarea *Literatura universală: opere și critică literară*. Respondenții, în majoritate liceeni și studenți, au evaluat domeniul respectiv drept satisfăcător necesităților lor de studiu, acesta fiind principalul lor motiv de a citi asemenea literatură. Răspunsurile sunt o confirmare a corectitudinii politicii de achiziție de carte în colecțiile BM.

Deoarece unul din obiectivele acestui sondaj este îmbunătățirea calității colecțiilor bibliotecii, cu ajutorul întrebării *Considerați că fondul de carte “Literatura universală: opera și critică literară” ar trebui completat*, am dorit să aflăm nume de autori și opere concrete. O mare parte din respondenți au numit autori sau opere care se găsesc în colecția acestor filiale, însă doar într-un singur exemplar, care nu este suficient pentru satisfacerea cerințelor informaționale ale cititorilor: Richard Aldyton. *Moartea unui erou*, Umberto Eco. *Numele trandafirului*, Machiaveli. *Principele*, Paulo Coelho. *Unsprezece minute*, etc. Unele opere solicitate sunt lipsă: Marquez G. G. *Un veac de singurătate*, Joyce J. *Ulise*, Beckett S. *Așteptându-l pe Godot*, Vian B. *Spuma zilelor*, Sartre J. P. *Cu ușile închise*, Greța, Celine L. F. *Călătorie la capătul nopții*, Paul Auster. *Palatul lunii*; Eric Wilston. *Împotriva fericii*; John Saul. *Umbra*; J.D. Salinger. *De veghe în lanul de seară*; Robert T. Kiyosaki. *Tînăr și bogat* etc.

Și în această cercetare, dar și în boxele de idei deseori au fost numiți autori din literatura antică: Aristofan, Sofocle, Euripide, Virgiliu, operele cărora sunt doar într-un singur exemplar. De altfel, acești autori au fost nominalizați și în alte sondaje, dar nu putem satisface doleanțele lor din motivul needitării acestor autori. Rezultatele sondajului au mai demonstrat și preferințele cititorului pentru cartea tradițională, în pofida faptului că internetul pătrunde tot mai mult în casele chișinăuienilor.

În concluzie:

- Evaluarea calității colecției este un mijloc de control al muncii prestate de către bibliotecari. Ea ne face mai responsabili, mai comunicativi cu beneficiarii, iar ei câștigă încrederea și convingerea că părerea lor contează.
- O alternativă a atragerii publicului în biblioteci rămâne a fi îmbunătățirea calității colecțiilor și serviciilor și crearea unor condiții atractive de lectură.
- Departamentul Achiziție în acest an se va concentra anume pe literatura antică.

Lectura studenților a fost leitmotivul cercetării de la filiala „M. Lomonosov”. Pentru această categorie de utilizatori internetul este pe primul loc doar pentru informare și relaxare, pentru instruire însă prioritate are cartea. Ei citesc romane, povestiri, nuvele, mai puțin eseuri. De aici concluzia că citesc mai mult conform programei de studiu. Întrebați care e ultima carte pe care au citit-o, 48% au numit un titlu din lectura obligatorie. Studenții foarte puțin cunosc revistele literare. Doar câțiva au numit *Russkoe slovo* și *Nașe pokolenie*.

Constatarea care se cere făcută este că studenții citesc mai mult pentru studiu și mai puțin pentru cultura generală. Iar insuficienta informare despre revistele literar-artistice ne obligă să le promovăm mai intens, fie prin metode tradiționale – expoziții, prezentări și reviste bibliografice, fie prin intermediul site-ului. Tineretul de asemenea cunoaște foarte puțin scriitorii contemporani, implicând biblioteca în a organiza mai multe întâlniri sau discuții asupra creației lor.

Liceenii au fost în centrul atenției și la Filiala „L. Ukrainka”. Prin ancheta *Tu și viitorul tău s-au identificat* cele mai populare profesii (economisti, juriști, programatori), dar și profesiile care li se par interesante, moderne, dar despre care nu prea sunt informați, e prea puțină literatură: cosmetologi, designeri, ecologiști, nanotehnologi etc.

În mai multe filiale („Ștefan cel Mare”, „Transilvania”, „Târgoviște”, „L. Rebreanu” ș.a.) s-a aplicat chestionarul *Lecturile verii*, care ne-a demonstrat că preferințele copiilor nu prea diferă de la o filială la alta. Toți își doresc lecturi artistice selecte, cărți interesante și frumos ilustrate, dar și teme cognitive: Țările lumii, obiceiuri și tradiții, istorie și personalități, vestimentație, modul sănătos de viață etc. Cele mai agreate forme de activități sunt discuțiile-dezbateri (aici își dezvoltă vocabularul, orizontul de cunoștințe), concursurile (consolidează cunoștințele și dezvoltă memoria), întâlnirile cu scriitorii, artiștii, alte personalități. Mulți și-au dorit noi forme – fonotecă și karaoke-show.

Filialele „L. Ukrainka”, Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, „Alba Iulia” au încercat să realizeze și sondaje on-line, dar au avut un număr prea mic de respondenți. Cauza ar fi formularea insuficient de clară a întrebărilor și neobișnuința utilizatorilor virtuali de a-și exprima astfel opțiunile.

BM este mereu interesată și de ambianța din biblioteci, de confortul utilizatorului, de signaj. În acest sens masteranda Aliona Țurcanu a efectuat cercetarea *Conceptul de design, înțelegerea și aplicarea lui în*

spațiile pentru copii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, solicitând opiniile privind designul spațiilor pentru copii din filialele BM „B.P. Hasdeu” bibliotecarilor și viitorilor specialiști (studenți de la Facultatea de jurnalism și științe ale comunicării).

Scopul sondajului a fost identificarea gradului de importanță a designului în rândul bibliotecarilor BM. Rezultatele obținute au demonstrat că bibliotecarii percep corect noțiunea de design și aplicarea acesteia în amenajarea spațiilor pentru copii în bibliotecile publice. Deși expunerile privind noțiunea de „design” diferă de la un grup la altul, generalizând aceste opinii, conchidem că, în viziunea bibliotecarilor intervievați, „design” înseamnă amenajarea unor spații calde, comode, accesibile și funcționale pentru copii în bibliotecile publice, având în vedere cerințele și aspirațiile acestora, astfel, creându-le copiilor condiții și pentru învățare, dar și pentru odihnă.

Designul modern îmbină elemente tradiționale ale unei biblioteci cu tendința actuală de creare a spațiului deschis, de joacă cu „atmosfera confortabilă”, „de casă” și spații izolate destinate studiului individual sau în grup.

Așadar, sondajul a demonstrat că respondenții bibliotecari cunosc cum trebuie să fie amenajate spațiile pentru copii: să fie plăcute, accesibile, funcționale, comode, relaxante, flexibile. Anume o astfel de ambianță ar putea să-i facă pe copii să identifice biblioteca nu doar ca un local unde vin să-și facă temele, să acceseze internetul, să citească, dar și să perceapă biblioteca ca un loc de întâlnire cu prietenii, de odihnă, unde poate să-și facă noi prieteni etc.

Designul spațiilor pentru copii din bibliotecile publice este elementul-cheie, care schimbă imaginea bibliotecii.

Astfel, din cercetarea aplicării designului în amenajarea spațiilor pentru copii în bibliotecile publice, evidențiem următoarele supoziții:

- Aspectul spațiului are implicații esențiale și la nivel de funcționare, și la nivel de comportament.
- Comunicarea și socializarea copiilor depinde în mare măsură de amenajarea și designul spațiului, de disponerea mobilierului, care poate schimba radical percepția spațiului.
- Designul mobilierului trebuie să fie compatibil în culoare, textură, materiale și formă.
- Opinia bibliotecarilor reprezintă o forță critică în transformarea oricărei biblioteci, iar rezultatele obținute vor contribui la luarea deciziilor de reamenajare, de modernizare a spațiilor pentru copii și de instruire a bibliotecarilor.

Rezultatele vor servi la elaborarea unor recomandări de îmbunătățire a designului în filialele BM și la realizarea unei activități mai performante pe viitor.

O metodă a cercetării de marketing, *focus-grup* a fost utilizată în premieră în filialele Biblioteca Publică de Drept și „Ștefan cel Mare”.

Organizarea focus-grupului în cadrul Bibliotecii Publice de Drept a avut scopul de a identifica opiniile bibliotecarilor față de funcționalitatea SIGA (sistemul informațional de gestiune al BM). Fiind un instrument de lucru foarte important atât pentru bibliotecari, cât și pentru utilizatori, catalogul necesită substanțiale îmbunătățiri (de altfel, varianta utilizată momentan nu este cea finală), la care se lucrează în prezent.

La Filiala „Ștefan cel Mare” participanții la focus-grup au fost 17 studenți de la Liceul profesional nr. 2, iar tema pusă în discuție a fost *Tinerii între lectură, bibliotecă și noile tehnologii informaționale*. Veniți de la țară, unde biblioteca este percepută doar pentru a împrumuta cărți (dar și acestea editate mai demult, chiar și cu caractere chirilice), tinerii nu cunoșteau mai nimic despre ofertele unor biblioteci din oraș, despre Biblioteca 2.0 și despre Bibliotecarul 2.0. Chiar dacă la început lor li se părea că doar internetul le poate oferi informație actuală, că ei cunosc bine posibilitățile lui, mai apoi s-au convins că nu știu despre rețelele de socializare, că nu pot deschide un cont sau forma un blog și mare le-a fost mirarea că un bibliotecar ar putea să le acorde asistență în utilizarea tehnologiilor. În premieră ei au aflat despre alte servicii oferite de BM: activități culturale, spații pentru dezbateri, întâlniri etc. Impactul – toți cei 17 liceeni au devenit utilizatori ai filialei respective și utilizează cu încredere ofertele ei.

Concluzie: Biblioteca are rezerve în creșterea numărului de utilizatori, cel puțin în rândul liceenilor și studenților anului I, iar pentru a-i atrage e nevoie de o promovare mai intensă, tradițională și virtuală.

Feed-back

Prin această metodă s-au studiat cerințele, atitudinile, motivația și aspirațiile consumatorului de valori culturale, explorând relația dintre bibliotecă și utilizator, care va contribui efectiv la orientarea (și reorientarea) activității BM în concordanță cu cerințele și dinamica mediului.

Pe baza acestor afirmații activitatea BM (produsele și serviciile oferite) poate fi calificată „bună”, fondul de carte „suficient”, iar atitudinea bibliotecarilor față de utilizatori – „foarte bună”.

Monitorizarea celor peste 600 de bilețele din boxele de idei ale filialelor ne-a demonstrat dorința utilizatorilor de a contribui la optimizarea activității bibliotecii. Doleanțele lor s-au referit la insuficiența edițiilor periodice, a bazelor de date existente (și cu traducerea lor în limba română), prelungirea termenului de împrumut, mai multe cărți de specialitate ale autorilor autohtoni, mai multe exemplare ale titlurilor din programa de studiu.

Proporția observațiilor critice asupra calității serviciilor prestate nu este prea mare, dar ne-a atras atenția și le vom lua în considerație, deoarece calitatea asigură fidelitatea utilizatorilor, care pentru o bibliotecă se măsoară în numărul lor.

Sinteza datelor obținute din toate metodele de cercetare ne permite să definivăm o serie de obiective:

1. achiziționări reprezentative ale unor domenii tematice din autori locali pe diferit suport;
2. îmbunătățirea domeniului de literatură universală cu opere ale scriitorilor moderni;
3. achiziționarea revistelor pentru copii în limbi străine, fie și din anii precedenți;
4. implementarea în biblioteci a serviciilor Wi-Fi;
5. spații individuale în sălile de lectură;
6. implicarea și organizarea unor activități de popularizare a fondului;
7. implementarea activităților de promovare a muzicii;
8. organizarea unui atelier profesional în alcătuirea unui chestionar;
9. slaba promovare a serviciilor electronice;
10. monitorizarea feedback-ului de pe rețelele sociale.

Necesitățile sunt diverse, complexe și dinamice. Odată identificate, acestea pot fi satisfăcute prin coordonare de marketing cu alte structuri ale bibliotecii. Indiferent de progresul tehnic al societății, cartea rămâne instrumentul primordial al formării caracterelor, al orizontului cultural, iar bibliotecarului îi revine sarcina de a întreține relații de interacțiune cu utilizatorii săi. Or, cunoașterea în profunzime a fenomenului lecturii constituie cunoașterea utilizatorilor, a intereselor, a aspirațiilor lor.

DIFUZARE CULTURALĂ

Biblioteca Municipală tinde să rămână în continuare centru al evenimentelor culturale municipale, care încurajează lectura prin inițiative și activități inovative, prin evenimente de anvergură în filiale. BM organizează, diversifică și susține *Programe de lectură, Cluburi de discuție* în biblioteci și on-line, organizează conferințe literare, întâlniri cu scriitorii, dezbateri asupra lecturii, ore de lectură.

Spațiul electronic a oferit posibilitatea BM și filialelor sale de a furniza informații și prin intermediul rețelelor de socializare: blogging, wiki, flickr, youtube, astfel încât utilizatorii au avut oportunitatea de a se informa mai rapid despre programele de lectură și manifestările organizate de biblioteci din *Agenda activități culturale* plasată pe site-ul bibliotecii - www.hasdeu.md

Realizările anului 2011 au fost pe măsura așteptărilor și s-au axat pe priorități: *Promovarea identității BM „B.P. Hasdeu”, Chișinău – 575 ani, Anul Grigore Vieru*; pe programe prioritare în rețeaua BM „B.P. Hasdeu” - *Chișinăul citește o carte, Lecturile verii, Ora poveștilor*; programe speciale pentru persoanele dezavantajate: *Leac pentru suflet, O carte pentru tine, Un zâmbet pentru vârsta a treia, O viață un destin, Licurici* (pentru copiii cu vederea slabă).

Activitățile cultural-științifice inițiate și organizate de filialele BM au fost susținute în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor, Uniunea Artiștilor Plastici, Uniunea Veteranilor, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineret, Case de copii, Centrul evreiesc de binefacere „*Hesed lehuda*”, Centrul de zi pentru persoane cu dizabilități de intelect „*Start*”, Centrul de reabilitare socială „*Casa Gavroche*”, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu dizabilități fizice, Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, spitale, grădinițe, licee etc. și personalități de vază, reflectând o atmosferă deosebită cu multă densitate și inteligență culturală.

Astfel, prin activitățile desfășurate am încercat să aducem biblioteca mai aproape de comunitate. Conlucrarea cu publicul, pe parcursul acestui an, a fost diferită și aceasta s-a văzut în organizarea activităților culturale. Miza a fost pusă și pe identificarea / afirmarea bibliotecii drept un spațiu real, deschis, sigur și indispensabil vieții culturale și sociale a comunității. În așa fel, creându-se un mediu accesibil, atractiv, binevoitor și sigur de coeziune și socializare pentru toți membrii comunității. Prin toate formele de activități culturale: conferințe, simpozioane, mese rotunde, lansări și prezentări de carte, vernisaje de pictură, serate, concursuri etc., biblioteca și-a demonstrat încă o dată vivacitatea unui centru informațional și cultural, diversificând și îmbunătățind programele de lectură, care vădesc activitatea unei instituții deschise către toate categoriile de public.

În anul 2011 au fost organizate 8 116 activități pentru publicul BM, la care au fost implicați 172 119 chișinăuieni – elevi, studenți, intelectuali, casnice, șomeri, persoane cu dizabilități, persoane înaintate în vârstă și preșcolari.

Programul de lectură *Chișinăul citește o carte*

Programul s-a dovedit a fi o modalitate eficientă de culturalizare și educare a utilizatorilor. Diversitatea tematică a programului asigură, an de an, un impact relevant, adunând mii de participanți. La finele anului 2011 putem constata, că Programul *Chișinăul citește o carte* este un proiect de succes al în cadrul Bibliotecii Municipale, evoluând în timp, s-a transformat într-un program de amploare, care a oferit multiple valențe culturale comunității chișinăuene. În 2011, ediția a VIII-a, spre lectura chișinăuienilor au fost propuse: *Diavolul este politic corect*, autor - scriitorul ieromonah Savatie Baștvoi și *Cel rătăcit*, de Aurelian Silvestru. Pentru segmentul *Copiii Chișinăului citesc o carte* a fost cartea *Floarea iubirii*, de Claudia Partole.

Promovarea operelor a fost susținută de un set distinct de materiale promoționale elaborate de Departamentul *Marketing* - afiș, pliante, semne de carte, anunțuri – toate cu scopul de a atrage la lectura și dezbaterile acestor lucrări un cerc cât mai mare de cititori, dar și nonutilizatori.

Utilizarea blogurilor, atât a filialelor, cât și a autorilor-participanți la program a influențat pozitiv la extinderea numărului de participanți la Programul *Chișinăul citește o carte*. Astfel, adolescenții au fost atrași la lectură, fiind impresionați de mesajele în care unii elevi recomandau celorlalți *o lectură deosebită*. De exemplu, astfel de mesaje putem găsi pe [Baștvoi](#), [blog](#), [carte](#), [Cathisma](#), [chisinau](#), [Diavolul](#), [eutanasia](#), [lansare](#), [politic corect](#), [postmodernism](#), [proza](#), [roman](#), [Savatie](#).

Din totalitatea de activități cele mai reprezentative au fost:

- **întâlniri** cu scriitorul Aurelian Silvestru (filialele „Ștefan cel Mare”, „Ovidius”, „L. Rebreanu”, „Codru”);
- **mese rotunde:** *Pro sau contra; Repere existențiale ale lui A.Silvestru: educație, credință, dragoste de țară* (Filialele; „A. Russo”, „O. Ghibu”); *Pro sau contra cărții Cel rătăcit*, autor Aurelian Silvestru (Filiala A. Russo).

Programul *Chișinăul citește o carte* s-a finalizat cu conferința de bilanț, care a avut loc la Sediul Central, unde au participat peste 200 de cititori, cu prezența autorului - Savatie Baștvoi. Cititorii au fost suficient de activi, fapt care a impulsionat schimbul de opinii pe marginea subiectului și cuprinsului romanului *Diavolul este politic corect*. În cadrul discuțiilor, participanții au apreciat romanul drept o „deschidere în sensul dezordinii în sufletele enoriașilor, produsă de vocile justificate ce vorbesc despre biserică ce nu este receptată la pulsul vremii - un antidot într-o lume tulburată în care diavolul conduce atașat, viciile fiindu-i opera pe care își axează acțiunile...”. Tot în acest context cititorii au menționat că romanul „nu este o carte de profeție, ci una de avertisment în cadrul globalizării, iar autorul Savatie Baștvoi, acceptându-și prezența între pereții chiliei monahice, evadează, totodată, în lumea laică, misionarismul fiindu-i calitatea de bază întru salvarea frumosului acestei lumi, ca expresie a desăvârșirii umane...”

Moderatorul, criticul literar Vitalie Răileanu, a menționat că romanul a produs furori printre publicul cititor de lecturi bune și, astfel, a stârnit un adevărat val de comentarii în presa periodică, dar și în mai multe

emisiuni tele-radio din România, R. Moldova, dar și dincolo de hotarele țării noastre. Remarcăm, că actualitatea acestui roman, intitulat atât de sugestiv, logico-aluziv a catalizat și comentarii contradictorii. Astfel, referințele vis-a-vis de roman, conținut și problematică au putut fi audiate la postul Radio France Internațional, filiala Berlin. La conferință au participat personalități ca: Excelența Sa, Ambasadorul României în R. Moldova – Marius Lazurca; acad. Mihai Cimpoi, doctor hab. Ion Ciocanu, doctor hab. Andrei Țurcanu, doctor hab. Aliona Grati, doctor în filologie Elena Țau, doctor în filologie Nina Corcinschi, cercetătorul Vasile Malanețchi. Scriitorii: Iurie Colesnic, Emilian Galaicu-Păun, Ghenadie Postolache, Anatol Moraru, Lidia Grosu, Lidia Codreanca ș.a.

În cadrul celei de-a doua conferințe finale au avut loc discuții / dezbateri asupra romanului *Cel rătăcit*, semnată de scriitorul-pedagog Aurelian Silvestru. Evenimentul a întrunit un public divers, constituit din: studenți, elevi, cadre didactice, ziariști, scriitori, bibliotecari etc., care s-au referit asupra romanului dat, totodată, apreciind și calitățile psiho-pedagogice ale scriitorului Aurelian Silvestru. Elevii au prezentat un program literar-artistic, antrenând un viu dialog, astfel, cei prezenți la manifestare l-au provocat pe autorul romanului la sincere și deosebite confesiuni. Participanții conferinței au remarcat că, drama volumului *Cel rătăcit* e plină de mistere, unde rațiunea pune la îndoială orice, iar credința creștină rămâne neasemuită.

Copiii Chișinăului citesc o carte

Segmentul de vârstă al chișinăuienilor - copii de la 7-14 ani s-a axat pe lecturarea unei cărți deosebite *Floarea iubirii*, semnată de Claudia Partole, remarcată de Uniunea Scriitorilor din Moldova drept Cartea Anului 2010 și care a fost evaluată la Festivalul Nambook-2010 din Coreea de Sud. Povestirea a fost apreciată ca una dintre cele mai originale din cele 92 de cărți expuse la acest concurs internațional. Autoarea a relatat copiilor despre dorința sa de a aduce prin cărțile sale mai multă lumină, bunătate, prietenie și pace în sufletele cititorilor.

Pentru extinderea programului și atragerea unui număr mai mare de participanți filialele au desfășurat diverse activități culturale: întâlniri cu scriitoarea, expuneri/ dezbateri, prezentări de carte, spectacole, ore de lectură. La conferința finală autoarea a inițiat un viu dialog cu cititorii prezenți, împărtășind impresiile asupra celor scrise și editate până în prezent. Dialogul între participanți și autor a avut o ținută curioasă și inteligentă. Utilizatorii filialei "Alba Iulia" au oferit scriitoarei o floare *Lotos* pe o pernuță în formă de inimioară, așa au văzut ei floarea iubirii; cititorii de la Biblioteca "Traian" au prezentat și ei o *Floare a iubirii* pe petalele căreia erau scrise urări de bine. Micii cititori, au prezentat și un rebus, ținând cont de cuprinsul povestirii. Impresionante, apreciative au fost și creațiile proprii ale copiilor prezenți, consacrate *Florii iubirii*, cum ar fi: poezii, dedicații, recitaluri etc., iar desenele, ilustrațiile, decupările datorite scriitoarei Claudia Partole au impresionat-o deosebit.

În cadrul Programului *Chișinăul citește o carte*, în anul de referință, au fost organizate 497 activități care a întrunit 8 812 persoane, împrumutul a constituit 21 418 documentelor.

Programul Ora poveștilor

Destinat micilor cititori, Programul s-a desfășurat în toate filialele BM responsabile de lectura pentru copiii. Activitățile desemnate în cadrul acestui program au contribuit la educarea estetică și intelectuală a copiilor, a îmbogățit și a înfrumusețat viața lor spirituală, lărgind și amplificând orizontul de cunoaștere. Copiilor le-a fost oferit patrimoniul BM de basme și povești, ajutându-i să-și dezvolte vocabularul și imaginația, contribuind substanțial la dezvoltarea primelor abilități pentru lectură, ce ar putea deveni o pasiune pe parcursul vieții.

Aniversarea *Chișinăului - 575 de ani*, și-a găsit loc și expresie în Programul *Ora poveștilor*. Micii locuitori ai urbei au fost familiarizați cu istoria orașului unde locuiesc, prin intermediul lecturării și învățării *Legendei Chișinăului*. În cadrul programului *Ora poveștilor* au fost utilizate tehnologiile noi, astfel un succes deosebit au avut cărțile care au fost însoțite de CD: *Capra cu trei iezi*, de I. Creangă; *Frumoasa din pădurea adormită*, *Darurile zânei*, de Ch. Perrault; *Cenușăreasa*, *Poveștile de frații Grimm*; *Rățușca cea urâtă*, *Arnarul* de H.Ch. Andersen.

Cele mai solicitate povești au fost : *Făt-Frumos din lacrimă*, de M. Eminescu; *Pupăza din tei*, *Soacra cu trei nurori*, *Povestea porcului*, *Capra cu trei iezi*, *Punguța cu doi bani*, *Povestea lui Harap Alb* de I. Creangă; *Degețica*, *Prințesa și bobul de mazăre*, *Arnarul*, *Crăiasa zăpezii*, *Bobocelul cel urât*, de H.Ch. Andersen; *Darurile zânei*, *Frumoasa din pădurea adormită*, *Motanul încălțat*, de Ch. Perrault; *Cenușăreasa*, *Hansel și Gretel*, *Scufița roșie*, de frații Grimm; *Alice în Țara Oglinzilor*, de L. Carroll etc.

În cadrul programului *Ora poveștilor* de la filialele minorităților etnice ("I. Mangher", "L. Ukrainka", „M. Lomonosov”, "H. Botev", "A. Mickiewicz") accentul s-a pus pe basme și povești populare a autorilor etniilor respective, cât și povești ai autorilor din literatura universală. Astfel, programul le-a permis să cunoască autori ale diferitor culturi. Cele mai frecvent solicitate au fost: *Золотая рыбка*, *Сказка о царе Солтане*, *Репка*, *Царевна лягушка*, *Дикие лебеди*.

Programul *Ora poveștilor* a fost promovat prin afișe, anunțuri, pagina web, flicker - în bibliotecă, în comunitate - grădinițe, licee, tabere de vară, Parcul dendrariu, în parcurile și scuarurile blocurilor.

Poveștile au fost lecturate, cântate, dansate, pictate, înscenate de copii, care de cele mai multe ori, i-au ajutat să se regăsească în eroii poveștilor. Ei și-au folosit imaginația, creând propriile povești. O contribuție enormă o au *teatrele de păpuși*, care ajută copii să-și dezvolte imaginația, deprinderea de a comunica, cultivă sentimente ale bunătății și frumuseții. La filiala "Alba-Iulia" în cadrul teatrului *Spiriduș* au fost prezentate

spectacolele înscenate de cititori-actori: *La cireșe*; *Soacra cu trei nurori*, de I. Creangă, *Plăcințele cu mărar*, de I. Filip, *Bobocelul cel urât*, de H.Ch. Andersen etc. Cele mai reprezentative spectacole ale teatrului *Gogoșa* (Filiala "A. Donici") au fost: *Capra cu trei iezi*, *Fata babei și fata moșneagului* de I. Creangă, *Motanul încălțat*, de Ch. Perrault, *Rățușca cea urâtă*, de H.Ch. Andersen, *Scufița roșie*; *Cenușăreasa* de frații Grimm, *Micul Muck*, de W. Hauff, care au fost înscenate de cititori-actori.

În total, în cadrul programului au fost organizate 1 561 Ore de poveste la care au participat 25 545 copii (în 2010: activități – 1 764, participanți – 28 890). Scăderea numărului de activități și participanți în cadrul programului, se explică prin diminuarea numărului de cititori cu 3 345 din categoria *sub 16 ani*, aceasta se explică prin faptul că, în unele filiale, n-a fost respectată periodicitatea programului (2 ori pe săptămână); două filiale au fost reorganizate în puncte de împrumut la domiciliu fără activitate de animație culturală; nu s-a acordat suficientă atenție diversificării programului; nu s-au utilizat, în toate filiale elementele ludice și distractive pentru sporirea atractivității acestui program important de educare a lecturii din frageda copilărie.

Programul Lecturile verii – 2011

Ediția a VII-a a Programului *Lecturile verii*, a demarat cu sloganul-generic *Vino în lumea lecturii, a cunoașterii și a jocului*. Acțiunile de promovare a Programului, oferta culturală, tradițiile de lectură și de animație culturală au contribuit la implementarea atitudinii agreabile față de carte și lectură în viața comunității. Programul, preponderent, este axat pe cititorii-copii, dar este încurajată, prin toate mijloacele, și participarea părinților, bunicilor, fapt care favorizează instaurarea / dezvoltarea tradiției de a lectura în familie.

Startul *Lecturilor...* a fost lansat, tradițional, la 1 iunie în toate filialele BM. Programul a fost promovat prin materiale promoționale: afiș, semne de carte, pliante, fluturași - în școli, licee, grădinițe, Tabere de vară, la diseminarea cărora au fost coopțați și utilizatorii-voluntari. *Agenda activităților culturale* a fost plasată pe site-ul BM, astfel, informația a devenit mult mai atractivă vizual și accesibilă pentru utilizatori. Alte surse eficiente de informare au fost Blogurile filialelor, unde s-au plasat zilnic informații, poze despre diverse activități din cadrul Programului, site-urile de socializare: Youtube și Facebook.

Unul din obiectivele Programului prevede readucerea tradiției de a lectura în familie și de a discuta pe marginea celor citite. Filialele au creat spații amenajate special, unde s-au reunit familii de cititori. Membrii Programului au avut posibilitatea de a participa la: ▪ *întâlniri cu scriitorii*: Ianoș Țurcanu, Nicolae Rusu, Lidia Codreanca (Filiala "Ovidius"); Galina Furdul (Filiala "Alba Iulia"); Nicolae Rusu (Filiala „Târgu-Mureș”); Ion Bejenaru (Filiala „Transilvania”); Liuba-Drăgostița Bujor (CAIE); Marcela Mardare, Claudia Partole (Filiala "A. Mickiewicz"); Titus Știrbu (Filiala „H. Botev”); Alexandra Iunko (Filiala „I. Mangher”); *Basmе din Bucovina* (Filiala „Transilvania”); ▪ *serate literare*: *Sărbătoarea numelui tău* (Filiala „H. Botev”); *Doar o zi mai vreau să*

fiu copil (Filiala Arte „T. Arghezi), *Vara e în toi, fii alături de noi* (Filiala N. Titulescu); ▪ serate muzicale: *Floricele muzicale* (CAI „Eminescu); *Здравствуй лето книжное, Крылатые качели, Из волн времен* (Filiala „M. Lomonosov”); ▪ matinee literare: *Suntem copii fericiți ai acestui pământ, Светлое имя Пушкина, Biblioteca în ospetie la centrul „Atenție”* (Filiala „M. Lomonosov”); ▪ ore de lectură: *Catedrala. Clopotnița. Porțile Sfinte; Monumentul lui Ștefan cel Mare* (Filiala „Alba-Iulia”), *Somnoroase păsărele; La steaua; Pe lângă plopii fără soț* (Filiala „M. Lomonosov”); ▪ concursuri literare: *Concurs de creații proprii* (Filiala „Transilvania”); *Cine știe mai multe proverbe și zicători*, (Filiala „Ovidius”); *Să ne cunoaștem orașul*, (Filiala „Alba Iulia”); *Copilărie. Soare. Vacanță. Lectură* (Filiala „Ștefan cel Mare”); *Eroii cărților îndrăgite* (CAI „Eminescu”); *Ce știi despre orașul tău*, (Filiala „I. Mangher”); ▪ concursuri de desen: *Eroii cărților preferate* (Filiala „Transilvania”); *Jocul, cântecul, veselie – colorează copilăria* (Filiala „Ovidius”); *Un vis din copilărie* (Filiala „Ștefan cel Mare”); *Curcubeul copilăriei fericite* (CAIE); ▪ vernisaaje de pictură: *Mesaje istorice*, de Inga Edu și *Culorile copilăriei* de *Alexandra Iorga* (CAIE); *Zâmbetul naturii* de Galina Hripunkova și Maria Olișevskaia (Filiala „A. Mickiewicz”);

Lecturile verii au fost organizate și *extramuros*, desfășurate în parteneriat cu diverse organizații din comunitate, astfel Biblioteca Municipală a colaborat cu taberele de vară, organizate în cadrul școlilor și liceelor, grădinițe de copii, în curțile blocurilor adiacente bibliotecii.

Filialele BM au încheiat în mod festiv Programul *Lecturile verii* – evenimente cu programe distractive, în cadrul cărora participanții activi au fost gratificați cu diplome, cărți și alte artefacte de apreciere și motivatoare pentru a rămâne fideli lecturii.

Tabăre de lectură (de vară)

În perioada vacanței mari filialele „I. Mangher”, „Alba Iulia”, „Transilvania”, organizează pe lângă bibliotecă *Tabăra de vară*. Activitățile culturale propuse participanților *Taberei de vară* au fost dedicate aniversării a 575 de ani ai orașului Chișinău: discuții și lecții, spectacole, prezentări de carte, concursuri de erudiție, ore de lectură, ora poveștilor, excursii etc. în exclusivitate legate de istoria, simbolurile, monumentele și străzile orașului Chișinău (*Istoria fondării orașului Chișinău, Locul meu preferat în Chișinău, Sinagogile din Chișinău, Cu numele tău....., str. O. Goga, str. Alexandru cel Bun* etc.). În cadrul *Taberei de vară* au fost organizate: ▪ concursuri: *literare - De ce iubesc orașul?; 575 de cuvinte despre Chișinău*, ▪ excursii la Muzeul zoologic, Dendrariul, Vivariumul de la Muzeului Național de Etnografie și Istorie. Totodată au avut loc și *excursii turistice*, în cadrul programului „Moldova – teritoriul valorilor eterne”, au fost organizate *două excursii la Orhei și Soroca*. La filiala „Alba - Iulia” copiii au participat la diverse activități culturale cum ar fi: *întâlnire cu scriitorii* (Galina Furdui, Ianoș Țurcanu); **spectacole cu păpuși** (*La cireșe, Soacra cu trei nurori*

de I. Creangă, *Plăcințele cu mărar* de I. Filip, *Floarea iubirii* de C. Partole, *Moș Spăluș* de C. Ciucovski, *Doi lei*; *Povestea lui Murdărilă*, de I. Țurcanu, *Bobocelul cel urât* de H.C. Andersen, ș.a.); ▪ **concursuri literare** (*Ghicește ghicitoarea*, *Chișinău, orașul în care m-am născut*, *Scriitorii din sectorul Buiucani*); ▪ **concursuri tematice** (*Scriitori pentru copii*, *Să ne cunoaștem orașul*, *Cine-i mai isteț*, *Cele mai frumoase poezii*, *Miss Ecologie*).

La filiala „Transilvania” au fost organizate spectacole, concursuri, ore de lectură, expuneri/dezbateri, prezentări de carte, excursii. Tabăra de vară s-a finalizat cu un bal mascat unde participanții copii pentru puțin timp s-au transformat în personaje din povești: *Prințesa captivă*, *Frumoasa adormită*, *Făt-Frumos*, *Zâna pădurilor*, *Zmeul cel răutăcios*, *Zoro*, *Soldățelul de plumb* ș.a.

Programul a fost foarte eficient: Au fost organizate 2 124 activități cu publicul. Au fost implicați în lecturi estivale 37 063 persoane; Împrumutul cărților a ajuns la 547 249 documente (cărți, ziare, reviste, CD, cărți audio, etc). [Anul 2010 - activități 2 086, participanți – 33 828]. Diversitatea de forme utilizate în cadrul *Lecturilor verii* a condiționat sporirea numărului de activități, inclusiv al participanților, fapt care va fi luat în considerație la conceperea tematicii programului *Lecturile verii* pe viitor.

Săptămâna ușilor deschise

O frumoasă tradiție a BM „B.P. Hasdeu” și a filialelor sale este organizarea pe parcursul anului a programului complex *Săptămâna ușilor deschise*, care urmărește mai multe obiective, marcate de acțiuni concrete, orientate spre: atragerea nonutilizatorilor și fidelizarea utilizatorului activ, prin promovarea patrimoniului și a serviciilor de bibliotecă, prin extinderea programelor de lectură, propagarea voluntariatului, a proiectelor pentru tineret, a parteneriatului. În anul de referință cu un program interesant au venit bibliotecile aniversare: Codru – 50 ani, „Transilvania” – 20 ani, „I. Mangher” – 20 ani, „L. Ukrainka” – 20 ani, „Târgu-Mureș” – 15 ani, BPD – 10 ani, „Maramureș” – 10 ani.

Biblioteca „Transilvania” a desfășurat *Săptămâna ușilor deschise* cu genericul *Biblioteca Transilvania – 20 ani în serviciul comunității*. Au participat: directorul Bibliotecii Județene din Cluj „Octavian Goga” - Sorina Stanca; președintele Asociației Bibliotecarilor din România prof. Doina Popa, frații lui Train Brad - ctitorul ardelean al Bibliotecii *Transilvania* - Vasile și Romul Brad. La deschiderea manifestării au participat scriitorul Ion Hadârcă, istoricii - prof. universitar dr. hab. Anatol Petrenco, prof. universitar, dr. Ion Varta, acad. Mihai Cimpoi, scriitorii: Leo Botnaru, Nicolae Esinencu, actrița Ninela Caranfil. Majoritatea acestor invitați au fost prezenți și la inaugurarea bibliotecii acum 20 de ani. În cadrul programului au avut loc activitățile culturale: *Salonul de toamnă* a editurilor transilvănene, unde au fost lansate cărțile: *În fața mării*; *Șapte decenii de melancolie și literatură*, de Ion Pop; *Teodor Corbea*; *Psaltirea în versuri*; *Un umanist român: Teodor Corbea*,

de Alin Mihai Gherman; *Miracolul scenei în arta populară*; *Cumpăna cucului*, de Iulian Filip, *Întâlnirile mele cu Iorgu Iordan*, de Ilie Rad, *Documentare în jurnalism*, de Ilie Rad etc.; *Ședința cenaclului Traian Brad* cu lansarea bibliografiei *Un om al faptelor. Vasile Șoimaru*. Bibliografie, elaborată de filiala *Transilvania*; *Vernisaj de sculptură Zborul lui Icar*, de Ion Guțu; *Medalion muzical Folclor din Transilvania*, cu participarea orchestrei *Cununa transilvăneană* a Centrului Județean de Creație Populară Cluj;

Filiala „Târgu-Mureș” a consemnat cea de-a 15-a aniversare de la înființare prin *Săptămâna ușilor deschise*, sub genericul *15 ani de dialog interuman prin intermediul cărții*. Ca oaspeți de onoare au fost directorul Bibliotecii Monica Avram cu echipa Bibliotecii Județene Mureș; precum și cu participarea persoanelor din administrația publică locală a RM – Mihail Cârlig, pretorul sect. Râșcani; academicianul Mihai Cimpoi, scriitorul Vladimir Beșleagă etc. Au fost organizate diverse activități: *întâlnire cu scriitorul Titus Știrbu* și prezentarea cărții sale *A venit un lup la școală*; *lansări și prezentări de carte: Poemul Phoenix*, de Nicolae Băciuț; *Jurnal de Basarabia*, de Ilie Șandru; *Țara fașilor*, de Dimitrie Poptămaș; *Memorii*, de Vasilie Netea; *Ioan Al .Brătescu-Voinești: Prefacerea firii*, de Mihai Cimpoi; *Miracolul scenei în arta populară*, de Iulian Filip; *Ascensiunea în descensiune a limbii române*, Vasile Bahnuș; *Timp și istorie. Autori de la „Viața Basarabiei”*, de Iurie Colesnic; *vernisaaje de pictură Chișinăul în viziunea elevilor de la Liceul Republican de Arte Plastice „Igor Vieru”*, *Grigore Vieru în creația cititorilor*; *concursuri: Chișinău – orașul și oamenii; Ce știi și ce nu știi despre orașul meu* etc.

Cu ocazia împlinirii a 20 de ani filiala „I. Mangher” și-a extins programul *Săptămâna ușilor deschise* și a organizat o Decadă a Bibliotecii, în cadrul căreia au fost desfășurate mai multe acțiuni, prezentând realizările bibliotecii în decursul acestor ani. Oaspeți de onoare au fost: *academicianul Mihai Cimpoi, scriitorii Ianoș Țurcanu, Emilian Galaicu-Păun, Mihail Reabcinski, muzicologul Galina Kocearova*. Cu acest prilej au fost organizate: **prezentări de carte:** *Adio Moldova; Pandurii tristeții*, de Boris Druță; *Игра в пазлы: поэзия и проза*, de Miroslava Metleaeva; **portrete istorice:** *militanți remarcabili ai mișcării evreiești din Basarabia și Moldova sec. XX*; **serate literar-muzicale:** *Filele memoriei în an aniversar, Amicii bibliotecii*; **discuții:** *Prințul poeziei evreiești – I. Mangher, Declarația drepturilor omului*; **vernisaaje de pictură** ale pictorilor: E. Maidenberg, M. Brunea, E. Lepădatu, O. Rubinștein, Ia. Tihman, Ia. Piker; **master class**-uri în ceramică și arta plastică etc.

Filiala „L. Ukrainka” a sărbătorit tot în cadrul *Săptămânii...* 20 de ani de la fondare. Ca oaspeți de onoare au fost reprezentanți ai Ambasadei Ucrainei din Moldova (Serghei Pirojkov, ambasador), ai Societății ucrainenilor din Moldova, președintele Consiliului Coordonator al organizațiilor ucrainene etnoculturale din RM – N. Oleinik. Cu acest prilej au fost organizate: lansarea albumului *Biblioteca și utilizatorii: ne cunoaștem de 20 de ani*; prezentare de carte, *Desenează povestea*, de O. Harișina; *serata Biblioteca în viața mea*;

vernisaaj de pictură al pictorului Igor Calinciuc; expoziție de fotografii *Istoria, tradițiile și dinamica dezvoltării filialei*; concurs *Ne dezvoltăm talentele împreună cu biblioteca*; *Călătoria în orașul lecturii etc.*

La cei 10 ani de la înființare, Filiala „Maramureș” a avut prilejul de a face un bilanț al activității de un deceniu și de a-ți exprima recunoștința față de cei ce au pus temelile acestei instituții. Ca oaspeți de onoare prezenți la inaugurarea *Săptămânii...* au fost Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”, Baia Mare și echipa sa: Ioan Micle, Monica Lenghel, Silvia Ardelean, pretorul sect. Centru Chișinău Vladimir Șarban; scriitorii: Iulian Filip, Ianoș Țurcanu, Claudia Partole, Vasile Șoimaru, conferențiar universitar, publicist ș.a. Activitățile, organizate în cadrul *Săptămânii ușilor deschise*, au fost: *lansarea publicațiilor. Sunt ani la mijloc și-ncă mulți vor trece*, de Teodor Ardelean; *Documentar bibliografic aniversar*; *Revista Familia română*, nr.3. 2011; buletinul semestrial *Bibliotheca Septentrionalis*, nr. 1, 2011; revista *BiblioPolis*, nr.3, 2011; *Anotimpul îmbunării cuvintelor*, *Clepsidra cu boabe de lumină*, de Gheorghe Colțun; *vernisaaj de pictură Orașul meu în licăriri de stele, cu arbori legănați de vânt ușor*; prezentări de carte, concursuri, discuții/dezbateri. Multitudinea de activități, organizate în cadrul *Săptămânii ușilor deschise* s-au finalizat cu *duplexul profesional*, organizat la biblioteca Mănăstirii *Noul Neamț, Chițcani*.

La realizarea activităților din cadrul *Săptămânii...* au fost implicați voluntarii, care s-au deosebit de ceilalți participanți, purtând chipiul cu sigla bibliotecii.

La Biblioteca Publică de Drept *Săptămâna ușilor deschise* s-a desfășurat având sloganul *Biblioteca Publică de Drept – 10 ani în serviciul comunității*. Printre oaspeți s-au enumerat reprezentanți de la: Fundația Soros Moldova, Ambasada SUA în Republica Moldova, Programul Națiunilor Unite în Republica Moldova, Primăria Municipiului Chișinău, Direcția Cultură a Municipiului Chișinău, Pretura Sectorului Centru, Centrul de Drept al Avocaților, Institutul Național de Justiție, Centrul AccesInfo, compania INCASO - Xenia Bascacova. Cu această ocazie au fost organizate: *masa rotundă Externalizarea serviciilor – preocupări și beneficii pentru biblioteci*, organizată sub egida Clubului *Biblioteca Mov*, în cadrul căreia vorbitorii s-au referit la serviciile de externalizare aplicate în biblioteci atât la nivel național, cât și internațional, relatând avantajele și dezavantajele externalizării; *discuții-dezbateri Concepte și practici de externalizare a serviciilor de bibliotecă*, *Externalizarea împrumutului la domiciliu: suport juridic și informațional*, *Experiența Bibliotecii Publice de Drept vis-a-vis de externalizarea serviciilor de bibliotecă*; *lecția publică Drepturile pacientului. Aspecte naționale și internaționale*;

Ca noutate, a relației cu utilizatorul în rețeaua BM, a fost organizat un *duplex amical cu utilizatorii*, *discutându-se despre Planul arhitectural de extindere a Bibliotecii Publice de Drept reorganizarea spațiului, dar și design-ul acesteia*.

Filiala „O. Ghibu” în cadrul *Săptămânii ușilor deschise* și-a confirmat statutul bibliotecii ca animator al vieții culturale, în cadrul conferinței de presă *Biblioteca O. Ghibu – promotor al valorilor naționale*. Au fost organizate: mese rotunde *Rolul familiei în dezvoltarea unei societăți armonioase; Pledoarie pentru carte: tentația și valențele lecturii moderne; Cultura și ecologia spiritului - imperativ a societății; lansarea colecției de romane Nu poți da viața înapoi; medalioane literare Ion Anton: Măreția clipei; Ianoș Țurcanu la o aniversare; prezentare de carte Cuvântul ca instrument al magiei în poezia lui L. Blaga și Gr. Vieru; serata aniversară Serafima Sava: O viață în serviciul educației; concursul de creație Ars Adolescentina; ▪ concursul de desen Orașul meu frumos ca din poveste, concursul de eseuri Voluntariatul- o virtute în spiritul celor mai nobile aspirații ale omenirii; expoziții de artizanat Tradiții populare chișinăuene, autor Tatiana Juc etc.*

Săptămâna Filialei „Ovidius” s-a desfășurat sub genericul *Biblioteca – promotor al valorilor chișinăuene*. În acest context au fost organizate: lansări de carte *Glonte de aur*, de Crina Popescu; *Între umbre și stele*, *O sută de rondeluri*, *Amprente în timp*, de Galina Furdui; întâlnire cu scriitoarea Nina Slutu Soroceanu; vernisaje de pictură: *Reflecții de primăvară*, de Iraida Ciobanu; *Frumos și util*; master-class *Miracol*; spectacol literar-artistic *Biblioteca – aici vine sufletul și se bucură gândul*. În colaborare cu Muzeul de Istorie a orașului Chișinău a fost desfășurată: *medalionul literar* de comemorare a regizorului Valeriu Gagiu; *expoziția de fotografii* a maestrului *File din viața și creația lui Valeriu Gagiu*.

La Filiala „Târgoviște” acest program a demarat cu genericul *Chișinăul cultural – literar la 575 ani*. Astfel au fost organizate: *conferința Chișinău – 575 ani; lansare de carte Dealul Drăguței*, de Lucreția Bârlădeanu; *prezentări de carte Floarea iubirii*, de Claudia Partole; *Diavolul este politic corect*, de Savatie Baștovoi; *Cel rătăcit*, de Aurelian Silvestru; concursul *Teatrele și muzeele Chișinăului ș.a.*

Programul Săptămânii... la Filiala *Alba Iulia* a inclus diverse activități culturale și informaționale, desfășurate sub genericul *Biblioteca contează în viața ta*. Au fost organizate: *simpozionul Să ne cunoaștem istoria – dedicat zilei de 27 martie 1918; concurs de eseuri Biblioteca contează în viața ta; recitaluri literare Vin Sfintele sărbători de Paști; Le dragon volant; Creații din literatura muzicală universală; expoziția de artizanat Creații artizanale de primăvară*, autor Tatiana Roșca și Tatiana Borodatii etc.

La Filiala „Ștefan cel Mare” programul s-a desfășurat sub genericul *Cartea – poarta spre cunoștințe* și a demarat cu acțiuni de promovare a identității bibliotecii. Activitățile desfășurate au inclus: *lansări de carte Abeceluș*, de S. Afanasiu; *Nepoțica și bunica*, de D. Mazur; *prezentări de carte A doua șansă; Templul bunătății; Floarea iubirii; Să cunoaștem florile: Crizantema; Cartea mea de colorat cu eroul preferat; întâlnire cu scriitorii Sergiu Afanasiu, Claudia Partole și Aurelian Silvestru; spectacole C. Partole - un mesager al copilăriei; Chișinău în imagini literare, vernisaj de pictură Două surioare, două pictorițe ș.a.*

Săptămâna ușilor deschise la Filiala „L. Rebreanu” a găzduit un șir de evenimente de valoare pentru comunitatea chișinăuiană. Oaspeți de onoare la activitățile organizate au fost un grup de scriitori și bibliotecari de la Bistrița-Năsăud, precum și cantautorul Florin Săsărman, însoțiți de directorul Bibliotecii Județene Bistrița-Năsăud Mircea Oliv. Tot aici au participat și scriitorii Nicolae Rusu, Vlad Zbârciog, Iulian Filip, care și-au prezentat noile apariții editoriale. Aici au fost organizate: *conferința Splendorile netrecătoare ale limbii române; lansări de carte: Exerciții de respirație*, de David Dorian; *Fragmente din monografiile imperiului*, de Mircea Măluț; *prezentări de carte Centrul istoric al Chișinăului la începutul sec. al XXI-lea, Chișinăul în literatură; recital muzical Pe muchie de cuțit; expoziție de artizanat Croșeta și mărgelușa în mâinile începătorilor etc.*

Săptămâna ușilor deschise la CAIE a decurs cu genericul *Mai freamătă măiastra liră, mai cântă Eminescu-n noi* și a fost dedicată celor 161 ani de la nașterea Luceafărului literaturii naționale. Au fost organizate: *întâlniri cu scriitorii Constantin Dragomir în dialog cu cititorii despre libertate și luptă; Când Eminescu era mic – Titus Știrbu în dialog cu cititorii; spectacolul teatralizat Eminescu-i tot ce-avem mai sfânt; serata literar-muzicală Eminescu pururi tânăr; vernisaj de pictură Natura în raport cu pictorul Igor Svernei (Cunoaștem pictorii chișinăuieni); lansări de carte: Trăistuța făcătoare de minuni, Un vis de Crăciun*, de Ada Zaporojan; *Mi-i dor de bunicuța*, de Constantin Dragomir, *Poezii mici-mici pentru veverițe și arici; prezentări de carte Mihai Eminescu – copiilor, Omagiu Poetului Mihai Eminescu; Mihai Eminescu pe meridianele lumii, Eminescu muzician al poeziei, Enescu poet al muzicii etc.*

La Filiala de Arte „Tudor Arghezi” pe parcursul Săptămânii... au fost realizate un șir de activități: *masa rotundă Importanța infodocumentării în procesul de ghidare în carieră; lansări de carte Dramaturgia autohtonă din anii 1960-1970 pe scena teatrelor din Moldova*, studiu monografic; *Telerană. Versuri*, de Steliana Grama; *Nimeni să nu se teamă de moarte*, de Leo Bordeianu; *lansare de ziar: Primul ziar de cultură creștină ortodoxă pentru copii și adolescenți – Scara spre cer; prezentare de carte Anii tăcerii*, de Tudor Arghezi; *discuție/dezbatere Tudor Arghezi – poet al copiilor; vernisaj de pictură Umbra tăcută*, de Igor Dubenco.

La Filiala de carte rusă „M. Lomonosov” activitățile din cadrul *Săptămânii ușilor deschise* au fost dedicate celor 300 ani de la nașterea lui M. Lomonosov și celor 50 de ani de când biblioteca îi poartă numele. Acțiunile culturale desfășurate au purtat un caracter didactico-cultural și s-au desfășurat sub genericul *Iluminare. Cultură. Spiritualitate*. Astfel au fost organizate: *masa rotundă Lomonosov - geniu, creator, titan; serate literar-muzicale dedicate celor 50 ani de când biblioteca poartă numele lui M. Lomonosov; și aniversării a 300 de ani de la nașterea lui M. Lomonosov; concursuri literare Ce cunosc eu despre Lomonosov; Marele iluminist etc.*

La inaugurarea Programului *Săptămâna ușilor deschise* la Filiala „A. Mickiewicz” a participat Ambasadorul Poloniei în R. Moldova Bogumil Luft, reprezentanții diasporei polone. *Săptămâna ușilor deschise* a coincis cu dezvelirea plăcii comemorative consacrată lui Lech Kaczynski și celorlalte victime ale catastrofei de la Smolensk. Evenimentul a fost onorat de Primarul General al Municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, pretorul sectorului Centru, Vladimir Șarban, membri ai Societăților polone, elevii Liceului „C. Sibirschi” etc. Utilizatorii au participat la diverse manifestări culturale: *prezentări de carte - Traduceri poetice, Al doilea spațiu, Poezii; discuții/ dezbateri Portul național polonez; vernisajul de pictură* al elevilor Școlii de Arte plastice „A. Șciusev”, *vernisaajul de fotografii Fotografia etnoculturală polonă; expoziție de origami* în formatul 3D a Centrului Comunitar de minori „Andrieș”.

Filialele copii pe parcursul *Săptămânii ușilor deschise* și-au deschis larg ușile pentru toți cei dornici de carte și lectură. S-au implicat activ prin organizarea și desfășurarea unor activități dedicate micilor utilizatori cum ar fi: *întâlnire cu scriitorii* Marcela Mardare (Filiala „V. Bielinski”), Titus Știrbu (Filiala „Al. Russo”); *discuții-dezbateri Cum, când a apărut orașul Chișinău* (Filiala „Al. Russo”); *Chișinăul și viitorul capitalei* (Filiala „V. Bielinski”), *Ziua Internațională a Cărții* (Filiala „N. Titulescu”); *Biblioteca – a fost, este și va fi în viața noastră* (Filiala „Al. Russo”); *serata literară Ce frumos e să fii copil, TVC-ul Orașul meu frumos ca niciodată* (Filiala „N. Titulescu”); *lansări de carte Trandafirul din grădina Semiramidei, Proverbele lumii*, de M. Mardare (Filiala „V. Bielinski”); *prezentări de carte Verdele din ochii tăi, Povestea iernii*, de M. Mardare (Filiala „V. Bielinski”), *Primele descoperiri; spectacole literare Crezi în miracole – vino în lumea poveștilor* (Filiala „Al. Russo”); *Umor școlar* (Filiala „V. Bielinski”), *Domnul Goe*, de I.L. Caragiale (Filiala „A. Donici”); *vernisaaje de pictură Natura* (Filiala „A. Donici”), *Există o țară ca din poveste – copilărie se numește* (Filiala „N. Titulescu”); *concursuri Chișinău – oraș al tuturor* (Filiala „A. Donici”), *În limba ta ți-e dor de mamă – Grigore Vieru* (Filiala „N. Titulescu”); *ore de lectură Un abecedar*, de S. Ursache (Filiala „V. Bielinski”), *Din poezia naturii* (Filiala „A. Donici”), *Toate spun cu-adevărat că Hristos a Înviat* (Filiala „N. Titulescu”); *Călătoriile pe străzile sectorului Ciocana* (Filiala „Al. Russo”).

În anul curent în cadrul programului au fost organizate 412 manifestări culturale la care au participat 17 380 persoane. În această perioadă au avut loc 251 vizite colective cu 6 578 persoane și au fost înregistrați 2 420 utilizatori noi. Împrumutul a constituit 129 419 documente. (În 2010: activități - 289, participanți - 12 700).

Programul *Săptămâna ușilor deschise* a adunat un număr mai mare de participanți (față de 2010), datorită faptului că în 2011 au sărbătorit aniversarea de la înființare 7 biblioteci, la care activitățile culturale organizate au fost mai numeroase și de amploare. Nu în ultimul rând au influențat și prioritățile anului și promovarea imaginii bibliotecii în comunitate.

Zilele Francofoniei în Republica Moldova

Ediția a XIV-a, din 2011 a Zilelor Francofoniei în Republica Moldova a promovat o imagine modernă a *Francofoniei*, pe lângă acțiunile tradiționale și activitățile culturale ce s-au desfășurat în instituțiile de cultură și învățământ, constituind de fapt, și omagierea limbii și culturii franceze în țările francofone. Pentru tinerii din Republica Moldova contactul cu marile culturi ale lumii este un avantaj, mesajul dominant fiind: *Prin Francofonie – în Europa și în lume!*

În anul de referință BM "B.P. Hasdeu" și filialele sale și-au reconfirmat prin acțiunile întreprinse promovarea *Francofoniei* la nivel de comunitate. În cadrul zilelor francofone au fost organizate diverse activități culturale cum ar fi: simpozioane, prezentări de carte, discuții, ore de lectură, concursuri, expoziții de carte, participanții fiind, preponderent, tinerii studiosi. Pilonul de rezistență al activităților desemnate în cadrul *Francofoniei* îl reprezintă concursul de eseuri *Le Coing d'or – Gutuia de Aur*, organizat și desfășurat la Sediul Central al șaselea an consecutiv, în colaborare cu Uniunea Internațională a Presei Francofone (UPF), Alianța Franceză din R. Moldova și Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării (USM). Aria participanților este variată: de la liceeni și studenți francofoni ai instituțiilor de învățământ la diverse categorii de tineri care s-au încadrat în rigorile concursului. În rețeaua BM filialele au organizat următoarele activități: *simpozionul Două popoare – o cultură*, unde au fost puse în discuție avantajele și perspectivele obținute în urma aderării la Organizația Internațională a Francofoniei (Filiala "Transilvania"); *prezentări de carte: Exerciții de limbă franceză pentru gimnaziu* de M. Anghel (Filiala "Alba-Iulia"); *L'art et les grandes civilizations; Plaisir de creer* (Filiala „L. Rebreanu”); *prezentare CD: Les cinq epitres. Radu prince de Hohenzollern* (CAIE) *concursuri: Francofonia - o dimensiune culturală* (Filiala „Transilvania”), *Franța în imagini* (Filiala "L. Rebreanu”), *Cunoașteți Dvs. Franța?* (Filiala Al. Russo), *Farmecul poveștilor franceze* (Filiala M. Drăgan); *expuneri/dezbateri: Franța - arhitectura o epocă de aur* (Filiala "Ștefan cel Mare"); *O călătorie imaginară prin Franța* (Filiala "N. Titulescu"); *ore de lectură : Poveștile scriitorilor francezi* (filiala "Ștefan cel Mare"), *Le francais dans notre coeur* (Filiala "L. Rebreanu"), *Mihai Eminescu și cultura franceză; Ecouri franceze în opera lui Mihai Eminescu; Eminescu și cultura franceză; Eminescu și teatrul* (CAI "Eminescu"), *Paris – capitale de la France* (filiala Codru), *La petite fourmi; În jurul lumii – Paris; Locuri pitorești din Franța* (filiala Traian), *Remarcabile nume ale literaturii franceze; Despre țările francofone*, (Filiala Al. Russo).

În perioada Zilelor Francofoniei, Biblioteca Municipală și filialele ei au promovat resursele informaționale deținute și au delectat utilizatorii prin 88 activități culturale, la care au participat 2 493 persoane.

Serviciul extramuros

Alături de gama de servicii tradiționale, Biblioteca Municipală, receptivă la nevoile de informare ale comunității, prestează servicii extramuros membrilor acesteia, care din diverse motive nu pot frecventa direct biblioteca. BM oferă aceste servicii în parteneriat cu instituțiile de învățământ, cu Centre de socializare, alte instituții cointeresate din comunitate, beneficiarii fiind: preșcolarii, elevii, persoanele cu dizabilități, persoane de vârstă a treia, precum și alte categorii de persoane dezavantajate din toate sectoarele municipiului.

Serviciul *Biblioteca extramuros* la Filiala „Ovidius” s-a desfășurat prin intermediul a două programe: Ziua bibliotecii în grădiniță cu genericul *Lecturi magice* (grădinițele din sector) și *Programul destinat persoanelor dezavantajate – „Împreună cunoaștem mai mult”* - grupul-țintă fiind persoanele cu deficiențe fizice și psihice, instituțiile cu regim închis – școlile auxiliare, internate (școala-internat nr. 5 pentru copii cu handicap mintal). Pe parcursul anului au fost organizate ore de lectură, ore de poveste, concursuri, prezentări de carte.

La Filiala „Transilvania” serviciul extramuros a fost realizat prin programul *Povestea vine la tine*. Ca parteneri pentru desfășurarea acestui serviciu au fost instituțiile preșcolare din sector. La *Ora poveștilor* copiii au fost familiarizați cu minunata lume a eroilor din basmele îndrăgite; prin intermediul „desenului” au reprezentat personajele favorite ale poveștilor. În timpul desfășurării orelor de lectură, prin intermediul ghicitorilor, jocurilor, preșcolarii au cunoscut ce este „Alfabetul”, totodată învățând litere noi.

La Filiala „Alba-Iulia” acest serviciu a fost organizat în cadrul programului *Biblioteca vine la tine cu prieteni* în parteneriat cu liceele, școlile și grădinițele din sector. Au fost desfășurate: întâlniri cu scriitorul Titus Știrbu; masa rotundă *Cărturarul Nicolae Milescu-Spătarul la 375 ani de la naștere* (la Liceul „V. Alecsandri”); prezentări de carte, spectacole literar-muzicale, medalioane literare, ore de lectură, ora poveștilor.

La Filiala „O. Ghibu” activitățile extramuros au fost realizate în cadrul programelor *Leac pentru suflet* (Vezi capitolul „Servicii pentru persoane dezavantajate”).

Filiala „V. Bielinski” a realizat acest tip de serviciu prin programul *Biblioteca vine la tine* în colaborare cu Casele de copii „Preafericitul Iosif”, „Așchiuța”, liceele „O. Ghibu”, „D. Aligheri”, „Neciu Levițki”, școlile și grădinițele din sector, Taberele de vară „Весёлые ребята”, „Copilărie”, Parcul-dendrariu.

În anul de referință CAI Eminescu a oferit servicii extramuros în instituțiile: Casa Naționalităților; Clubul pentru copii și tineri „Orizont”; Piața Budapesta; Filiala Codru; Școala primară nr. 9; Tabăra cu sejur de zi din Școala primară nr. 9; Liceele „M. Eminescu”, „L. Rebreanu”, „N. Iorga”, „Traian”, „V. Alecsandri”, „T. Vladimirescu”, Grădinița nr. 40 ș.a.

Activitățile organizate: lansări și prezentări de carte, discuții / dezbateri, ore de lectură au avut drept scop promovarea patrimoniului eminescian.

La Filiala „L. Rebreanu” parteneri în realizarea serviciului extramuros au fost: Institutul de Științe ale Educației, Liceul „Al.I. Cuza”, Liceul de cadetși „Sfântul Gheorghe”, Unitatea Militară 1001, grădinițele din

sector. Pentru ei au fost organizate: masa rotundă *Rolul asistenței informaționale a bibliotecii — o sinteză între cunoaștere și acțiune*; serata literară *Mihai Eminescu — univers de necuprins*; expuneril/ dezbateri; prezentări de carte.

Filiala "Târgoviște" în organizarea serviciului extramuros a colaborat cu liceele din sector, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri "Vatra", Bibliotecă Publică raională "D. Cantemir" din Ungheni, Centrul comunitar pentru copii și tineri "Scânteia". Pentru ei au fost organizate: mese rotunde *Importanța valorilor familiale în societate*; *Dialogul generațiilor*; întâlniri cu actori celebri: *Dina Cocea, Viorica Chircă și Iurie Negoită, de la Teatrul Național "M. Eminescu"*.

Filiala "Ștefan cel Mare" pentru realizarea acestui serviciu a colaborat cu școlile, liceele și grădinițele din sector. Diversitatea activităților culturale a inclus: concursuri de desen, expuneril/ dezbateri, prezentări de carte, lecții interactive, matinee, ora poveștilor, ore de lectură.

Pe parcursul anului curent Filiala Arte "T. Arghezi" a colaborat cu Centrul de zi de dezvoltare și socializare a copiilor cu necesități speciale „Atenție”; Centrul de zi de plasament temporar al copiilor orfani în perioada postinstituțională „Vatra”.

Filiala „Maramureș” a organizat activități extramuros la spitalul "V. Ignatenco", *Centrul pentru copilărie, adolescență și familie*, *Centrul de zi pentru persoane cu dizabilități de intelect „Start”*. În cadrul activităților extramuros au fost propuse copiilor cele mai frumoase basme și povești ale unor renumiți scriitori români și străini.

Filiala de carte evreiască "I. Mangher" și în anul curent și-a continuat expunerile / dezbateri și lecțiile la Centrul de informare și educație juridică „NOI ȘI LEGEA” la centrele comunitare „Steaua”, „Flacăra”, „Sparta” pentru minorii cu probleme în comportament și cei luați la evidență în comisaratele de poliție.

Pentru bătrânii de la Centrul de caritate „HESED Iehuda” au fost organizate discuții: *I. Mangher - printz evreiskoi poezii*, *Raduga na ladoni*, *Skulptor Aristid Maioli s.a.*

În cadrul programului *Moldova – teritoriul valorilor eterne* au fost organizate două excursii *la Orhei și Soroca*.

Au fost stabilite relații de parteneriat cu Centrul de socializare și dezvoltare a copiilor cu necesități speciale „Atenție” (în cadrul taberei de vară „O zi la Centrul „Atenție”) și Centrul comunitar de asistență socială „Împreună” (în cadrul taberei de vară s-a organizat o vizită la Centrul comunitar „Împreună”) din satul Olănești, Ștefan Vodă.

Filiala "H. Botev" în anul de referință a colaborat cu Societatea Bulgarilor din R. Moldova, *Casa Concordia*, liceele și grădinițele din sector. Au fost organizate: masa rotundă *Hristo Botev - calea spre libertate*; întâlnire cu scriitorul Sergiu Afanasiu, discuții / dezbateri, concursuri, serate literare, ore de lectură etc.

Pentru desfășurarea activităților extramuros Filiala "A. Donici" colaborează cu Centrul de Reabilitare socială a copiilor "Casa Gavroche", grădinița pentru copii cu dificultăți locomotorii și psihice "Aurica", Grădinița de copii "Țândărică", Gimnaziul Teatral "Ion Luca Caragiale", Liceul "Waldorf", Liceul Teoretic "Ion Creangă". Pentru acești copii au fost organizate spectacole *Trei purceluși*, *Gogoșa „A-șă-O-goG”*, serate, expuneri/dezbateri, prezentări de carte, ore de lectură, ora poveștilor.

Pentru realizarea acestui serviciu Filiala *Traian* în anul curent a colaborat cu Centrul Comunitar pentru copii și tineri cu dizabilități fizice. Pentru ei au fost organizate prezentări de carte, discuții/dezbateri, ore de lectură, ora poveștilor.

Filialele *N. Titulescu* și *A. Russo, M. Drăgan, Codru* colaborează cu instituțiile de învățământ din raza bibliotecii. Pentru acești copii au fost desfășurate: ora poveștilor, concursuri, spectacole, matinee etc.

Prin acest serviciu BM își îmbunătățește imaginea în comunitate, obține oportunități excelente de colaborare cu diverse grupuri, își găsește parteneri pentru realizarea misiunii și scopurilor sale, găsește modalitatea prin care sporește, își diversifică și îmbunătățește serviciile oferite membrilor comunității.

Pe parcursul anului au fost organizate 1 333 activități culturale, în care au fost implicați 35 604 participanți (în 2010 – 1 925 activități, 50 821 participanți).

Reducerea numărului de activități și, respectiv, al participanților, poate fi explicată prin faptul că s-a ignorat, parțial, importanța activităților culturale organizate extramuros.

Servicii pentru persoane dezavantajate

Oferind acces egal la informație pentru toți utilizatorii, Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu" manifestă o atitudine deosebită pentru persoanele dezavantajate. Este o categorie aparte de utilizatori cu probleme ca: retard mintal, deficiențe locomotorii, de auz, de vedere, familii vulnerabile, persoane în etate. Acești categorii de utilizatori beneficiază de împrumut la domiciliu, consultații individuale la solicitare, se acordă ajutor la utilizarea calculatorului, sunt antrenați în diferite activități culturale etc.

Scopul acestor servicii este de a-i coopta la lectură și pe utilizatorii cu nevoi speciale, cu incapacități intelectuale, catalizându-le trezirea interesului față de carte, față de discuție, organizarea timpului liber, îmbogățirea bagajului vocabular etc.

În scopul socializării și asigurării accesului la informație a persoanelor dezavantajate, Filiala „I. Mangher” continuă colaborarea cu centrele specializate de acest tip. Astfel, promovând accesul nediscriminativ la educație și cultură pentru copiii cu deficiențe de vedere, biblioteca colaborează cu grădinița nr.135; la fel, cu copiii cu deficiențe mintale – cu centrul de reabilitare socială „Casa Gavroche”; sunt luați în vizor copiii cu probleme de comportament – Cluburile „Flacăra”, „Steaua”, „Vatra”, „Sparta”; dar și copiii din

familii social vulnerabile: Centrul comunitar de asistență socială „Împreună”; persoane în etate cu probleme locomotore, Centrul evreiesc de binefacere „Hesed lehuda”.

Formele activităților culturale pentru această categorie de utilizatori sunt diverse: ▪ ora poveștilor: *Сказка о царе Салтане*, de A.S. Pușkin, ▪ ora de lectură: *Рассказы о животных*, de V. Bianki, *Я знаю что надо*, de A. Barto, ▪ expuneri – dezbateri *Принципы еврейской поэзии И. Мангер; А. Рыбаков 100 лет со дня рождения; Понятие права; Декларация прав человека ș.a.*

Filiala „O. Ghibu”, având ca partener Spitalul Oncologic, a desfășurat și în anul curent activități culturale în cadrul programului *Leac pentru suflet*, folosind efectul benefic al Cuvântului, al Lecturii, ca remediu pentru modelarea și regenerarea spiritului. Scopul programului a fost de a trezi speranța de viață și a veni în ajutor copiilor bolnavi de cancer. Ținând cont de activitatea caritabilă a acestui program au fost organizate: prezentări de carte, discuții / dezbateri, ore de lectură.

În cadrul Clubului *Un zâmbet pentru vârsta a treia* Filiala „O. Ghibu” a organizat: ▪ serata *Crăciunul - tradiții și simboluri; Serafima Sava: O viață în serviciul educației*; ▪ prezentare de carte *Sărbători și obiceiuri*; ▪ discuție *Toleranța - înțelegere și respect reciproc*; ▪ expoziție de artizanat: *Tradiții populare chișinăuene*, de Tatiana Juc (broderie, croșetare, tricotare); ▪ recital *Să trăiți, să-nfloriți!*; ▪ ore de lectură *101 alimente care vă pot salva viața*, de D. Grotto; *La izvoarele Siretului*, de V. Levițchi.

Pentru Filiala „Maramureș” s-au dovedit destul de avantajoase relațiile de colaborare cu Centrul de zi și activități *Start* pentru persoane cu dizabilități de intelect.

De mai mulți ani Filiala de cultură și literatură polonă „A. Mickiewicz” în cadrul programului *O carte pentru tine*, colaborează cu Școala-internat nr. 5 (aici studiază copii cu diferite dizabilități).

Tradițional, Filiala „A. Donici” în colaborare cu Centrul de Reabilitare Socială a Copiilor „Casa Gavroche”, grădinița „Aurica” și grădinița Nr. 74 au organizat: ▪ spectacole *Trei purceluși, Gogoșa A-șa-O-goG*, ▪ ora poveștilor *Capra cu trei iezi*, de I. Creangă; *Foișorul, Gogoșa, Degețica*, de H.Ch. Andersen, ▪ ore de lectură *Floarea iubirii*, de C. Partole, *Guguță*, de S. Vangheli.

Filiala „V. Bielinski” colaborează cu casa de copii *Preafericitul Iosif și Așchiuța*. Pentru acești copii au fost organizate: prezentări de carte, discuții/ dezbateri, concursuri, ore de lectură.

Filiala *Traian* a participat în continuare cu discuții/ dezbateri în cadrul stagiilor de reabilitare multifuncțională și integrare socială a copiilor și tinerilor cu dizabilități, care au avut loc atât la Centrul comunitar pentru copii și tineri cu dizabilități fizice, cât și în bibliotecă. Pentru ei au fost organizate: prezentări de carte, concursuri, ore de lectură, discuții / dezbateri.

Filiala Arte „T. Arghezi” în parteneriat cu Centrul de zi și de plasament temporar în perioada postinstituțională „Vatra” și Centrul „Atenție pe parcursul anului curent au organizat pentru persoanele cu

disabilități mai multe activități culturale printre care: ▪ *expoziția-târg a atributelor simbolice pascale și a obiectelor de artizanat* la care au fost expuse lucrări confecționate manual, de beneficiarii acestor centre;

▪ *discuția / dezbateră Tradiții și folclor în cadrul sărbătorilor de iarnă*; ▪ *serata Dăruiește un cântec* - dedicată Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități.

În total, în 2011 au fost organizate 136 activități culturale, la care au fost implicați 1 054 participanți.

În particular, acest serviciu acoperă un număr considerabil de cititori pasivi, care devine activ prin programele elaborate și desfășurate pentru a asigura dreptul deplin la informație și lectură ale publicului cititor de toate vârstele, astfel perfectând încontinuu formele și metodele de activitate.

Activități culturale în parteneriat:

- **Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XV-a.**

Tradițional, BM "B.P. Hasdeu" găzduiește lansările de carte din cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, oferind diverse posibilități participanților: de a afla despre apariția unor cărți noi; de a cunoaște mai multe edituri din țară și de peste hotare; de a participa la discuții și întâlniri interesante cu personalități marcante ale culturii și literaturii.

În a.c., la BM s-au lansat mai multe cărți apărute la editurile din România și R. Moldova: *Editura Princeps Edit, Iași*; *Editura Centrului de Studii pentru Resurse Românești, București*; *Editura Magic Print, Onești*, *Bacău*; *Editura Prometeu, Chișinău*.

În cadrul Salonului Internațional de Carte a avut loc o amplă manifestare cu participarea unor reprezentanți ai românilor din Kazahstan, Sudul Basarabiei și din România (București și Onești). Activitatea a demarat cu ▪ *lansarea cărților: Departe – Aproape. 100 de poezii românești din Kazahstan*, de Simion Plămădeală; *Hagi Curda (Camâșovca). Un sat românesc din Basarabia istorică*, de Tudor Iordăchescu; *Românii din Bugeac pe cale de dispariție. O călătorie prin satele românești din sudul Ucrainei*, autori George Damian, Cătălin Vărzaru.

În cadrul *Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret*, *Centrul de Carte Germană "Deutscher Lesesaal"* a participat cu expoziții de carte ale editurilor din Germania.

Salonul Internațional de Carte și Presă - a fost un pas important de mediatizare a *Serviciului de Carte Germană* și a colecției Goethe-Institut. Actualitatea și realizarea excepțională a lucrărilor poligrafice au fost atuurile expoziției, ceea ce a făcut ca standul să fie unul dintre cele mai vizualizate. Cu această ocazie au fost prezenți Ambasadorul Republicii Federale Germania în RM - dr. Berthold Johannes, șeful adjunct al Misiunii de la Ambasada Germană etc.

- **Festivalul de carte evreiască**, ediția a XV (Filiala "I. Mangher"), în cadrul căruia au avut loc diverse forme de activități culturale: ▪ conferințe literare în cadrul Programului *Chișinăul citește o carte*, pe marginea cărților: *Viața în rai*, de I. Mangher (pentru adulți); *Poezii pentru copii*, de A. Barto (pentru copii); ▪ serata *Noi am împlinit un an*, dedicată Clubului odesiților chișinăuieni; *O promenadă de seară*; ▪ spectacol literar *Băutura fratelui meu Elli*, de Șalom Alehem; ▪ master-class de origami; ▪ galeria de fotografii de Susana Kuşnir; ▪ prezentare de carte *Alter Rabe*, de șef-rabinul Zalman Abelski; ▪ joc intelectual *Gariki* ▪ ora poveștilor *Solomon și albinuța*, *Talgerul ruginit*, *Palton pentru lună*, *Regele deștept și pictorul*.

- Festivalul etniilor **Unitate prin diversitate**, ediția a XI-a, a inclus în acest an expoziții de documente *Biblioteca I. Mangher la 20 de ani*; expoziții de fotografii *Evreii pământului moldav*; expoziție de păpuși. Colectivul de dans *Makor* a participat la concertul organizat în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

- **Centrul de informare și educație juridică *Legea pentru tine*** de la Filiala „I. Mangher” în a.c. Biblioteca a început se colaboreze cu părinții copiilor din Centrul social „Atenție” (copii și tineri cu handicap mental). Tematica propusă a fost foarte diversă: *Profilaxia emoțiilor spontane*; *Drepturile și obligațiunile copiilor și părinților după legea R.Moldova*; *Adolescenții și dreptul lor la muncă*; *Drepturile tineretului în R. Moldova*. Centrul și-a continuat activitatea de promovare a cunoștințelor juridice, drepturilor copilului, profilaxiei infracțiunilor, extinderea cunoștințelor despre modul sănătos de viață etc.

Concluzie: Anul 2011 a intrat în analele istoriei în care s-au înregistrat, desigur, și evenimentele de anvergură ale BM "B.P. Hasdeu", marcate de aniversarea *Chișinăului – 575 ani* și *Anul Grigore Vieru*. Activitățile culturale desfășurate au fost orientate spre promovarea identității, imaginii, rolului Bibliotecii la dezvoltarea unei comunități prospere.

Dezvoltând prioritățile anului, BM a adus în scena vieții culturale noi evenimente, personalități, dintre cele mai reprezentative figuri ale culturii, științei, educației, sensibilizând comunitatea cu problemele globale ale omenirii și cele de interes local, adunând intelectualitatea culturală și academică la evenimente remarcabile.

Ateliere de creație

O prioritate aparte a manifestărilor axate pe continuitate și inovație constituie *master classul* în cadrul BM, având drept scop implementarea și familiarizarea utilizatorilor cu experiențele proprii ale specialiștilor în diferite domenii. Astfel, beneficiarii noștri sunt învățați să deprindă variate abilități.

Acest tip de activitate are un impact benefic asupra utilizatorilor: participanții învață, discută și deprind deosebite lucruri utile. Acțiunile în cauză sunt eficiente pentru sporirea ratingului Bibliotecii Municipale și pentru extinderea serviciilor prestate.

Sediul Central master-classul *Scrieri creatoare „Vlad Ioviță”*, a fost frecventat de elevi, studenți, alți tineri din comunitate, care posedă abilități de a scrie texte literare și dornici de a-și perfecționa măiestria. Cu acest scop, în cadrul atelierului au fost invitați scriitori ce și-au împărtășit experiența literară: Radu Vancu (Sibiu), Vladimir Beșleagă, Moni Stănila (Timișoara), Alexandru Vakulovski. În acest context a fost binevenit și schimbul de experiență cu colegii de la Cenaclul *Pavel Dan* (Timișoara); Cenaclul *Republica* de la Biblioteca Națională; Cenaclul *Kontur* (Bălți).

În perioada estivală Atelierul *Scrieri creatoare* în colaborare cu Direcția Cultură a mun. Chișinău a organizat *Tabăra de proză* la Orheiul Vechi, unde au fost prezenți scriitorii: Naomi Ionică și Andrei Dose (Brașov).

O altă direcție de activitate a atelierului a constituit-o *lansările de carte*: *Cîntece de la șase*, de Ecaterina Bargan, *Oameni din Chișinău*, de Dumitru Crudu (cartea a fost dedicată jubileului de 575 ani de la prima atestare documentară a Chișinăului).

Un rezultat al activității atelierului “Vlad Ioviță” a fost publicarea antologiei de proză *Covoare moldovenești*, pe parcursul anului cele mai reușite texte au fost publicate în cotidianul *Timput*.

Filiala Arte „T. Arghezi” a organizat: master-classul **FotoClubul**, adresat doritorilor pasionați de arta fotografiei.

Filiala „M. Lomonosov” își desfășoară master-classul literar *Lectură în cerc*. Participanții au oportunitatea de a-și citi, de a discuta și ceea ce contează – de a profita de opinia specialiștilor și a publicului prezent.

În cadrul *Săptămânii Literaturii și Spiritualității Ruse*, biblioteca organizează *master-classul*, la care sunt invitați scriitori din Federația Rusă. În a.c. pentru prozatorii din Moldova a fost organizat un master-class, moderatorul căruia a fost Svetlana Vasilenko.

NOU!!! În anul curent Filiala „M. Lomonosov” a inițiat master-classul *Ajută-te pe tine însuși*, care are scopul de a acorda asistență psihologică utilizatorilor bibliotecii. Ședințele se desfășoară sub formă de training-uri, care favorizează însușirea diverselor tehnici de exerciții psihologice. Participanții sunt instruiți să aplice metode pentru depășirea emoțiilor negative, de a medita etc. Ședințele se fac atât individual, cât și în grup, ceea ce permite fiecărui participant să-și activeze rezervele personale.

Master-classul *Loskutok* permite familiarizarea participanților pasionați de cusut cu tehnica *patchwork*. Pe parcursul anului au fost organizate lecții practice, impactul fiind desfășurarea în incinta bibliotecii a unor expoziții de articole confecționate de către participanți. Aici au fost expuse fețe de masă, plapome, cuverturi, șervețele etc.

Atelierul de creație *Ghemul fermecat* își desfășoară activitatea în cadrul programului *Lecturile verii*, la care participanții – copii și adulții – fac cunoștință cu arta croșetării și împletitului.

La Filiala „I. Mangher” în anul de referință și-au desfășurat activitatea master-classurile:

Atelierul de ceramică „În lumea mea”, în cadrul căruia participanții, preșcolarii și cei din clasele primare, au avut posibilitatea să modeleze de la formele cele mai simple (cerculețe, bețișoare) până la animăluțe și eroii preferați din operele ascultate la ora poveștilor și cea de lectură.

La Atelierul de arte „Hașraa”- copiii învață a desena, folosind diverse tehnici și metode. Participanții își exprimă ideile și trăirile prin desen: creion, acuarelă, acrilice, pastel, carton, stofă ș.a. Tot aici copiii creează aplicații din hârtie (origami, quilling, carton presat, colaj) ș.a.

Origami a fost pentru copii o modalitate de a se exprima prin arta de a plia hârtia, astfel participanții au confecționat un panou în comun *Toamna multicoloră*, confecționând câte un detaliu pentru acesta.

Studioul de dans Macor a combinat cu succes gimnastica ritmică, dansul modern cu motivele tradiționale evreiești. Copiii au prezentat și un dans latino, implicând și publicul prezent la dansul *waka-waka*.

La Filiala „A. Donici” activează atelierul de creație "HandMade" (Mâini dibace) ce presupune confecționarea bijuteriilor și alte obiecte de înfrumusețare pentru casă și vestimentație din fundițe, mărgelușe, clame, bentițe etc. La aceste master-clase au fost implicați micuții de la Centrul de reabilitare socială a copiilor "Casa Gavroche", copiii cu dizabilități locomotorii și mintale, copiii de stradă, astfel oferindu-le posibilități de a face ceva în timpul lor liber. În afară de copiii cu dizabilități de *HandMade* sunt interesați și copiii din liceele și școlile din sector.

La filialele copii „A. Donici”, și M. Drăgan utilizatorii participă cu plăcere la master-clase de *origami*, care au drept scop dezvoltarea gustului de frumos la copii. Prin intermediul acestei arte participanții au fost familiarizați cu tradiția japoneză de a împături hârtia, pentru a putea reprezenta în mod creator și realist diferite obiecte: animale, păsări, flori etc.

Artoterapia

Organizarea vernisajelor în spațiul bibliotecilor a fost și rămâne o modalitate suplimentară, emotivă și eficientă de interacțiune asupra publicului larg prin splendoarea cromatică și imaginea revelatorie, care amplifică procesul de recepție a mesajului informațional. Astfel, acesta devine mai actual, mai viu și mai lesne de asimilat. La interacțiunea dintre cuvânt și imagine se produce o atmosferă de armonie, de echilibru sufletesc, care relaxează, revigorează și inspiră, dar și cultivă cititorul.

Programul *Artoterapia* oferă iubitorilor de artă o amplă informație despre fenomenul plastic, care este marcat de rafinament, eleganță și modernism.

Deși bibliotecile nu dispun de spații amenajate, dotate, destinate special expunerii operelor de artă, sălile de lectură suplinesc aceste meniri, creând o ambianță estetică, adeseori mai intimă, mai reconfortantă decât cea din galeriile de artă.

▪ **Vernisaje de pictură:** *Chișinăul vechi*, de Ghenadie Șonțu; Lurie Răileanu: *expoziție personală (Sediul Central)*, *Flori pentru mama* al pictoriței Iulia Lozovanu, *Vernisajul de pictură* de Grigore Puică (Filiala "Târgoviște"), *Vernisajul de pictură* al pictoriței Tatiana Miroșnicenco (Filiala „Transilvania”), *Colegiul Alexandru Plămădeală*, *Umbra tăcută*, de autorul Igor Dublen (Filiala de Arte "T. Arghezi"), *Мир вокруг нас; Prezentarea vernisajului de pictură a lui I. Calinciuc* (Filiala „L. Ukrainka”), *Reflecții de primăvară*, autor Iraidă Ciobanu, *Frumos și util* (Filiala „Ovidius”), *Natura în raport cu pictorul Igor Svernei*, *Farmecul naturii*, *Gînduri în culori despre copilărie*, *Mesaje istorice de Inga Edu*, *Culorile copilăriei Alexandra Iorga*, *Farmecul naturii*, autoare Natalia Niș (CAIE), *Natura* (Filiala „A. Donici”), *Contemporaneitate; Orașul meu în licăriri de stele, cu arbori legănați de vânt ușor*, autor Grigori Snigureac (Filiala „Maramureș”), *T. Pîterschi, Învieră sufletului*, *Eu văd* (Filiala „O. Ghibu”), *Două surioare, două pictorițe* (Filiala „Ștefan cel Mare”), *Еврейские художники* (E. Maidenberg, M. Brunea, E. Lepădatu, O. Rubinștein, Ia.Tihman, A. Kalinenco, Ia. Piker, A. Partas) (Filiala „I. Mangher”), *Zâmbetul naturii*, de Galina Hripunkova și Maria Olișevskaia (Filiala „A. Mickiewicz”), *Chișinău, un oraș european* (Filiala Traian).

▪ Vernisaj de floristică: *Vernisaj floristic* (Filiala „A. Mickiewicz”). ▪ Vernisaje de artizanat: *Tradiții populare chișinăuene* (Filiala „O. Ghibu”), *Creații artizanale de primăvară*, de Tatiana Roșca și Tatiana Borodati (Filiala „Alba Iulia”) ▪ Vernisaj de sculptură: *Zborul lui Icar* (Filiala „Transilvania”) ▪ Vernisaje de grafică: *Există o țară ca din poveste, copilărie se numește* de Estela Railean (Filiala N.Titulescu). ▪ Vernisaje de fotografie: *Moldova pitorească* (Filiala „A. Mickiewicz”), *M. Eliade mai actual ca oricând*, *Chișinăul inedit* de A.Viziru, G.Vieru – *mesager neobosit al culturii*, *Oamenii Chișinăului – mândria noastră* (Filiala „O.Ghibu”), *File din viața și creație de Valeriu Gagiu* (Filiala "Ovidius"), *Mesaje istorice*, de I. Edu și *Culorile copilăriei*, de Alexandra Iorga (CAIE); *Zâmbetul naturii*, de Galina Hripunkova și Maria Olișevskaia (Filiala „A. Mickiewicz”); *Chișinăul nocturn văzut de fotograf*ul Egor Tetiushev (Filiala „Târgu-Mureș”).

Concluzii:

Prioritățile strategice ale anului 2011 au fost vectorii dezvoltării eficiente a programelor de lectură pentru toate categoriile de utilizatori și organizării evenimentelor culturale și dezvoltării parteneriatelor.

Putem constata că în anul 2011 biblioteca a fost un spațiu benefic comunicațional, informațional și educațional cu o largă deschidere către public, cu ambianță favorabilă pentru studiu și loisir. Desfășurând activitățile culturale, bibliotecile au adus în scena vieții sociale noi personalități ale culturii și științei, sensibilizând comunitatea pe probleme etico-morale, intelectuale și întrunind și implicând publicul la evenimentele culturale remarcabile.

Prin activitățile culturale desfășurate, a contribuit la educarea chișinăuienilor, la perfecționarea lor continuă, punând la dispoziția utilizatorilor o gamă diversă de servicii cultural-educative de natură formativă și informativă. Filialele au susținut și dezvoltat programele devenite *marca Hasdeu* : "Chișinăul citește o carte", "Lecturile verii", "Ora poveștilor", "Săptămâna ușilor deschise".

Recapitulând activitatea BM "B. P. Hasdeu" desfășurată în anul 2011 vom constata că Biblioteca și-a confirmat statutul de *Centru cultural* care răspunde necesităților de cultură a tuturor membrilor comunității chișinăuiene.

PROMOVAREA IMAGINII

O condiție a evoluției oricărei instituții de cultură este adaptarea la schimbările care survin în viața cotidiană prin crearea și implementarea serviciilor noi, optimizarea celor existente, racordarea lor la realitate și la necesitățile utilizatorilor.

Pentru a se menține în atenția lor și a trezi interesul unor noi segmente de public, instituția bibliotecară are nevoie de o promovare consecventă și eficientă. Ca instituție cu o identitate bine consolidată, BM își promovează serviciile și ofertele printr-un complex de activități care urmăresc fidelizarea utilizatorilor, construirea unei imagini pozitive a instituției la nivelul comunității chișinăuiene, edificarea încrederii în valoarea și diversitatea colecțiilor, rolul bibliotecii în educarea și culturalizarea societății.

Pentru a-și proiecta imaginea, pentru a pătrunde în memoria comunității, BM utilizează cele mai ingenioase și mai eficiente metode. De remarcat, că în acest an toate filialele și-au dinamizat activitatea de promovare, utilizând brandul BM pentru consolidarea identității unitare. Astfel, aplicarea logoului pe toate materialele publicitare a impus utilizatorilor acest semn grafic distinct, fidelizându-i și familiarizându-i cu imaginea vizuală a BM. Toate filialele au continuat campania *Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”!*, provocându-i și interesându-i pe nonutilizatori de importanța, accesibilitatea și multitudinea de facilități oferite de biblioteca noastră.

Atractivă și mai eficientă a fost *publicitatea* – cu mesaje clare, concise, atractive, exteriorizate în general prin forme clasice: anunțuri, afișe, pliante, semne de carte, utilizată cu succes în toate filialele cu scopul de a pune în valoare performanțele și a promova programele culturale. Cele peste 200 afișe (au promovat cele mai importante evenimente, acțiuni, programe), 130 semne de carte (au promovat serviciile, programele de lectură, cele mai importante cărți etc.), 40 de pliante (conținut divers: ample informații despre activitatea lor, despre scriitorii omagiați, despre evenimente importante, despre personalități), 70 flyere au contribuit la consolidarea imaginii, dar și la schimbarea atitudinii utilizatorului față de bibliotecă. Această formă de comunicare a declanșat interesul, a convins utilizatorului, i-a pus la dispoziție o amplă informare despre un eveniment sau altul.

Mai amplă a fost comunicarea cu utilizatorii la filialele aniversare: „L. Ukrainka” (20 ani), Biblioteca Publică de Drept (10 ani), Codru (50 ani), „Transilvania” (20 ani), „Târgu-Mureș” (15 ani), „Maramureș” (10 ani), „I. Mangher” (20 ani). Mai mult s-a remarcat BPD prin posterele amplasate în locuri publice care reflectau situația statistică a colecțiilor de documente în cadrul bibliotecii, prin flyerele plasate în transportul public (acestea promovau baza de date *Monitorul de Chișinău*) și Filiala „Transilvania”, care s-a concentrat asupra promovării interne. Este prima bibliotecă care a depășit clișeele tradiționale interioare de orientare a

utilizatorilor, implementând un nou tip de semn – orientarea prin pictograme. Această comunicare scrisă prin simboluri îndrumă utilizatorii indicând locul serviciilor oferite și locul activităților culturale. Desenele sugestive sunt destul de atractive, iar abstractizările inspirate redau interiorului o alură de modernitate. Pentru a fi înțelese mai bine de vizitatori, s-a elaborat un pliant cu explicații.

S-a modificat semnalizarea de orientare generală în interiorul bibliotecii cu stâlpul-copac cu săgeți instalat la intrare, în hol, dar și semnalarea documentelor – plasate jos, pe podea, indicatoarele de dimensiuni suficient de mari reprezintă diviziunile sistematice și inscripțiile mai detaliate care precizează subdiviziunile clasificării.

În mod complementar, în orientare intervine elementul uman, persoana care îndrumă utilizatorul și cunoaște resursele bibliotecii.

La aceste două filiale s-a schimbat și aspectul exterior, instalând noi firme cu brandul BM.

În semn de recunoștință, dar și de a le reaminti mereu de BM, celor mai fideli utilizatori, celor mai generoși sponsori, celor mai devotați parteneri, prietenilor filialelor li s-au oferit în dar obiecte (genți, lupe, stegulețe, brelocuri, creioane, suvenire – cifra nr. 1 pentru *Cel mai generos donator*, *Cel mai bun utilizator*, *Partenerul nr. 1*) – toate cu însemnele BM, precum și diplome, publicații ale BM.

O susținere constantă la diseminarea activităților și acțiunilor am avut-o din partea mass-media, care prin articole, reportaje, interviuri, în total peste 1400 de prezențe, au contribuit din plin la promovarea totală a imaginii BM.

În presa scrisă cele 480 de articole au reflectat activitățile din cadrul programelor de lectură, ale cluburilor și cenaclurilor. Bibliotecarii au fost destul de inspirați în a-și exterioriza evenimentele, ideile, concepțiile sau de ce nu și problemele, lor le aparțin circa 200 articole, iar 87 din ele revin revistei de specialitate *BiblioPolis*.

Ziarele care au oglindit cele mai multe evenimente și realizări au fost *Literatura și arta* (48), *Timpul* (22), *Florile dalbe* și *Natura* cu câte 13 fiecare, *Русское слово* (25), *Еврейское местечко* (21). Cu regret, ziarul *Capitala*, organ de presă municipal e preocupat mai mult de evenimente politice decât de cele culturale și ne-a găzduit activitatea bibliotecii numai de 7 ori. În 2012 BM va aniversa 135 de ani și am dori o colaborare mai prodigioasă, cu o rubrică permanentă, prin care săptămânal am putea informa chișinăuienii despre succesele și realizările noastre în beneficiul lor.

25 de articole care au exprimat atitudinea față de activitatea pozitivă a BM au fost publicate pe paginile ziarelor din România. Numai revista *Vatra veche* a găzduit 16 de expuneri.

BM a fost pe parcursul anului un subiect important și pentru mass-media audio-vizuală, oglindindu-ne activitatea în peste 1000 de emisiuni și reportaje, conectându-ne astfel la întreaga societate. Evenimentele cu

cea mai mare densitate de informații au fost programul *Chișinăul citește o carte*, *Săptămâna ușilor deschise*, *Lecturile verii* în emisiunile radio/TV de la posturile: TVM, Jurnal TV, Publika, NIT, TV7, Radio Moldova, Vocea Basarabiei etc.

Activitatea BM a fost reflectată plenar și în publicațiile de specialitate și publicitare: ziarele *Ecoul Eminescu (2)*, anuarul *Buletinul Eminescu (1-2)*, publicații ale CAE și lucrările *Filiala Transilvania portret din cuvinte* și *Cronica devenirii noastre. Un CV al Bibliotecii „Transilvania” (1991-2010)*, care le-a oferit posibilitatea filialelor să-și împărtășească ideile, gândurile, asupra celor mai reușite activități, celor mai fructuoase colaborări, celor mai importante evenimente.

Revista de biblioteconomie și științe ale informării *BiblioPolis*, editată sub auspiciile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a continuat să apară trimestrial, dar cu un volum în continuă creștere, circa 180 pagini. S-au menținut rubricile consacrate *Editorial* (Vi. Pohilă); *Studii și cercetări* (L. Kulikovski, I. Colesnic, N. Țurcanu, N. Cheradi, V. Osoianu, I. Stoica ș.a.); *Teorie și practică* (T. Coșeriu, L. Pânzaru, V. Turvinenco, E. Bocancea, T. Baltag, T. Costiuc ș.a.); *Viața filialelor* (E. Butucel, P. Onciu, C. Șatravca, C. Mamaiscaia ș.a.); *Evenimente culturale* (R. Rogac, V. Rață, T. Roșca, T. Ischimji ș.a.). Au trezit interes și rubricile speciale *Biblio-omagii* (Vi. Pohilă, Gh. Duca, Z. Mihail, M. Cimpoi, N. Dabija, D. Poptâmaș ș.a.); *Eminesciana* (E. Dabija); *De Ziua limbii române* (E. Coșeriu, A. Voineagu-Lăpușan); *Chișinău – 575* (I. Colesnic, G. Scobioală, E. Tamazlăcaru, E. Butucel ș.a.).

Pe lângă materialele teoretice de specialitate și cele ce reflectă activitatea concretă a unor biblioteci / filiale, *BiblioPolis* a continuat să fie un promotor al cărții și lecturii. Astfel, câteva zeci de noi apariții editoriale au fost prezentate spre atenția bibliotecilor și utilizatorilor la rubricile *Cartea de specialitate* (L. Kulikovski, Vi. Pohilă, V. Rață, L. Corghenci, I. Iachim ș.a.); *Recenzii și consemnări* (T. Cotoman, L. Bulat, N. Rusu, E. Tamazlăcaru ș.a.); *Impresii de lectură* (C. Partole, P. Racu, C. Bobeică, I. Mărgărit, Gh. Pârlea ș.a.).

Tematica socio-culturală a fost susținută de rubricile *Istoria noastră adevărată* (C. Bobeică, A. Amiteloaie, R. Moțoc, A. Preda); *Maluri de Prut* (S. Golopenția, C. Eretescu; R. Brad, A. Docolin); *Omagerii* (L. Kulikovski, Vi. Pohilă, S. Vizitiu, C. Partole, L. Costin ș.a.); *Remember* (Vi. Pohilă, E. Burea, V. Matvei); *Oameni și cărți* (E. Nedzelschi, L.-D. Bujor) ș.a.

BiblioPolis a devenit un bun spiritual pentru oamenii de cultură nu numai din municipiul Chișinău, dar și din republică. O demonstrează și numărul, mereu crescând, al accesărilor versiunii electronice a revistei din acest an, de la 953 în luna ianuarie la 3464 în decembrie (cu siguranță acest număr ar fi mult mai mare dacă ar fi textul online la toate numerele), precum și aprecierile ce vin din partea unor bibliotecari, scriitori, oameni de cultură ș.a., care citesc regulat sau descoperă revista. Colegiul de redacție se străduiește ca revista să apară în condiții grafice de excepție și să-și găsească destinatarii cât mai mulți în societatea biblioteconomică.

Concursuri

Prin experiența sa de peste un secol de a se afla în serviciul comunității, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” încearcă mereu noi modalități de comunicare cu utilizatorii în scopul creșterii gradului lor de educație prin cunoaștere, prin creație și, mai nou – prin implicare chiar. Astfel, utilizatorii BM nu folosesc inopinat serviciile oferite, dar contribuie activ prin recomandări, soluții, sugestii la îmbunătățirea, diversificarea și promovarea lor. Antrenarea activă a publicului în organizarea diferitor acțiuni culturale este o șansă de exprimare a atitudinilor, a abordărilor, a sentimentelor. Activitatea cea mai preferată de către publicul din bibliotecă s-a dovedit a fi concursurile. Domeniul lor este foarte vast – desen, pictură, poezie, recitaluri, fotografie, artizanat etc., permițând implicarea oricui. Participanții sunt mereu puși într-o continuă competiție, care le permite să se autoevalueze, să se evidențieze și, de ce nu, să obțină și niște recompense, chiar dacă acestea de multe ori sunt pur simbolice.

Prin cele două concursuri de amploare, cel de caligrafie și de microeseuri, organizate cu prilejul aniversării a 575-a de atestare documentară a orașului Chișinău, BM a contribuit la promovarea mesajelor despre capitala noastră, la stimularea dorinței de a-și cunoaște mai bine, dar și de a-și proteja mai mult orașul în care locuiesc.

În acest an concursul de caligrafie a avut ca subiect genericul *Chișinău – oraș al cărții*. Concursul a fost organizat cu scopul de a arăta frumusețea caligrafiei tradiționale, de a promova și a cultiva acest gen de artă în rândurile utilizatorilor BM, de a populariza imaginea capitalei noastre. Participanți și-au pus în valoare inspirația și pregătirea, s-au remarcat prin abordarea tematicii, prin originalitate și creativitate. Statutul ocupațional al învingătorilor este divers: de la liceeni – la persoane casnice, însă toți au demonstrat dragoste de orașul natal, de cuvântul scris, de arta caligrafică

Concursul de microeseuri cu genericul *Chișinăul în 575 de cuvinte* a avut drept scop afirmarea utilizatorilor noștri cu aptitudini literare, stimularea creativității, dar și determinarea lor să reflecteze asupra imperativului de cultivare a sentimentului de dragoste față de plaiul natal, să-și expună argumentat viziunea despre devenirea Chișinăului, despre personalitățile lui marcante, despre viitorul imediat și mai îndepărtat al capitalei.

În lucrările prezentate la concurs s-a observat sinceritatea, dorința de a transmite un mesaj venit din suflet pentru orașul drag, cunoașterea istoriei lui și a oamenilor iluștri ce au dat strălucire istoriei trecute și recente a Chișinăului. Prin prisma tinerilor talentați concursul a căpătat multă culoare, formă, creație și eleganță, dând orașului nostru un suflu nou. Lucrările au luat diverse forme: de la simplele scrieri cu tuș negru pe o coală alba de hârtie până la imagini frânte din frumoasa arhitectură a Chișinăului.

Conform regulamentului, învingătorilor le-au fost acordate premii și cadouri. Poate pentru unii acestea au părut pur simbolice, dar pentru majoritatea cu siguranță au avut multă încărcătură emoțională. Toți au

primit diplome de participare, cărți, precum și diverse materiale promoționale cu însemnele Bibliotecii. Celor clasificați pe primele trei locuri li s-au înmănat și premii bănești.

Alte două concursuri literare s-au desfășurat la Centrul de carte germană (*Cea mai bună traducere din poezia germană*) și Filiala „Maramureș” (*Anotimpurile Chișinăului*). Aria geografică a concursului de traducere a fost mult mai extinsă - au participat cunoscători ai limbii și literaturii germane din Bălți, Comrat, Tiraspol, Râbnița, care s-au familiarizat cu valoarea colecției Centrului, sensibilizându-i astfel la noi lecturi.

Concursurile s-a dovedit a fi un bun prilej de a stimula spiritul de creativitate, de comunicare, de recunoaștere publică a talentului utilizatorilor bibliotecii. Totodată, această competiție a devenit o inițiativă reușită a organizatorilor de a consolida relațiile dintre utilizator și bibliotecă, de a oferi prietenilor BM o nouă oportunitate de asimilare și aprofundare a cunoștințelor domeniului preferat, precum și o metodă eficientă de promovare a bibliotecii.

Prin urmare, putem afirma cu certitudine că toate concursurile organizate și desfășurate în biblioteci, indiferent de domeniul lor, de scop, de finalitate stimulează imaginația și gândirea, oferă motivația de informare și studiere, atât de necesară în procesul de dezvoltare a cunoștințelor, de formare, atât din punct de vedere profesional, cât și personal.

La concursurile literare ulterioare așteptăm să participe mai multe spirite competitive, mai sensibile la cunoașterea și respectarea moștenirii culturale, a valorilor spirituale, încrezătoare în puterea cuvântului lor, scris și rostit.

Profilul multiplu al unei biblioteci publice îl determină pe bibliotecar să-și perfecționeze mereu cunoștințele, să se documenteze continuu, să însușească noile curente din specialitatea lui. Secretul eficienței activității bibliotecarului constă în munca depusă sistematic, cu tenacitate și rigurozitate. Pentru a avea o platformă de comunicare profesională, de socializare și dezbateri, de stimulare a lecturii profesionale, a studiului neformal, a educării estetice, a încurajării diferențierii și originalității, BM a organizat un Club de elită *Biblioteca Mov*, care reunește specialiști din cadrul BM, reprezentanți ai bibliotecilor naționale, academice, universitare și din alte domenii, pe care îi unește un interes de inovare, promovare, calitate, studiu, experiment.

Principiul ce stă la baza activității Clubului este, de fapt, foarte simplu și anume: crearea unor idei remarcabile, care să se „autopromoveze”, să fie observate, luate în seamă. Căci, este ceva nou, ceva interesant, ceva excepțional. Este o *vacă mov!* – simbol al creativității, imaginației, înțelepciunii, memorabilității.

Subiectele discutate la Club: *Forme și metode inovative de promovare a lecturii, Paradigma designului în instituțiile infodocumentare, Externalizarea serviciilor: preocupări și beneficii pentru biblioteci, Servicii publice 2.0 ș.a.* au fost însoțite de o publicitate convingătoare. Semnele de carte sau pliantele, afișele, stickererele – au conținut mesaje, relatări, comunicări persuasive, dar care să atragă atenția, să declanșeze

interesul, dorința, să-l determine pe cel interesat să participe la acțiunile de lectură. Important este ca fiecare instrument de publicitate să conțină elemente de identificare a BM, moduri inovative de prezentare și convingere, dar și *sloganuri* ingenioase: *Vara înlocuiește calculatorul cu cartea, Viața mea s-a schimbat cu lectura, Delicii de vară, Consumul excesiv de lectură nu este nociv! Ia-ți lecturile de la BM!, Consumă zilnic carte..., Rupe lanțul lenei cu lectură, Profită de lectură în vacanță!, Lecturi pentru timpul liber, Lectura vindecă, fumatul omoară, Dacă vrei să nu îmbătrânești... citește!*

Agenda ultimei ședințe a inclus și un master-class *Artefacte de Crăciun – promovarea identității în cadrul sărbătorilor de iarnă*, însoțit de expoziția hand made *Brazi și alte artefacte de Crăciun*. Dezvoltatori-expozanți au fost membrii clubului și invitați din filiale.

Obiectivele urmărite în cadrul activităților de promovare a BM sunt: să revigoreze lectura și să sporească interesul față de programele de lectură, să conștientizeze rolul cărții în formare și educare, să instaureze în rândurile cititorilor o atitudine favorabilă și de atașament față de bibliotecă și de serviciile ei. Formele tradiționale, inedite și persuasive, îmbinate armonios cu cele virtuale vor contribui la efortul de realizare a Strategiei BM 2008–2017.

INSTRUIREA ȘI PERFECȚIONAREA PERSONALULUI

PERSONAL

Strategia și prioritățile asumate pentru 2012, au fost realizate, evaluate, promovate, diversificate de către cei 436 de angajați, din care 342 de bibliotecari.

Personal		Din numărul personalului					
total	în echivalent norme întregi	bibliotecari		cu studii superioare		cu studii medii	
		total	în echivalent norme întregi	total	din care de specialitate	total	din care de specialitate
436	425	342	339	315	196	27	16

În comparație cu anul 2010 nu s-au produs schimbări majore în numărul total de personal. Numărul personalului cu studii superioare a crescut cu opt unități, iar al celor cu studii superioare de specialitate cu 14 unități. S-a micșorat personalul cu studii medii - zece unități, iar de specialitate – 8.

În anul de referință echipa BM a fost completată cu 38 de persoane, cu 6 persoane mai puțin în comparație cu anul precedent, din care 26 bibliotecari (cu 9 persoane mai puțin), dar au plecat 42.

	personal	din care bibliotecari
2007	62	52
2008	61	52
2009	62	52
2010	44	35
2011	38	26

Plecările sunt nefavorabile pentru Biblioteca Municipală. În total au plecat 42 de persoane, din care 32 bibliotecari. Motivația financiară domină, influențează fluctuația personalului la Biblioteca Municipală.

Plecările sunt cauzate de un șir de factori ca:

- pensionare;
- concediere din cauza sănătății;
- trecerea la alt loc de muncă, cu remunerare mai mare;
- schimbarea locului de trai.

La BM prevalează un climat instituțional favorabil pentru obținerea cunoștințelor. Biblioteca susține bibliotecarii pentru a învăța la ciclul I, II și III.

	total	de specialitate
Ciclul I, licență	12	1
Ciclul II, masterat	10	8
Ciclul III, doctorat (finisare teza de doctor)	2	2

Biblioteca Municipală are în componența sa cel mai mare număr de doctori în știință – 4 și de magistri – 22. Structura angajaților pe sexe este constantă, fiind justificată prin natura activității de bibliotecă. Schimbări neesențiale sunt și la statutul naționalitate. Vârsta medie a personalului nu a suportat schimbări - 37 de ani.

Propuneri:

1. Întinerirea personalului prin angajarea tinerilor specialiști.
2. Angajarea paraprofesioniștilor cu masterat.

CONFIRMAREA/CONFERIREA GRADELOR DE CALIFICARE

Procesul de atestare reprezintă o evaluare a personalului prin care se analizează gradul de eficiență a salariatului și corespunderea lui cu postul ocupat, estimarea rezervei de cadre și a subiectelor de formare profesională. În acest an la Biblioteca Municipală 33 de specialiști au depus dosare pentru a confirma/conferi grad de calificare: gradul I -14 persoane, iar la gradul II – 19. Ca rezultat, au fost obținute: gradul I – 13 persoane, iar la gradul II – 20 persoane. Ponderea majoră de această dată revine tinerilor. Două persoane nu au obținut punctele necesare pentru a se conferi gradul de calificare solicitat.

La momentul actual personalul BM deține următoarele grade de calificare:

superior	25	15 %
I	78	46 %
II	66	39 %
TOTAL atestați	169	
Total bibliotecari BM	344	
% bibliotecari atestați	49,1	

Temele de cercetare au fost variate: externizarea serviciilor, fișiere de autoritate, blogurile bibliotecii, activitatea extramuros, persoanele dezavantajate, satisfacerea necesităților informaționale ale utilizatorilor, pagina web, utilitatea resurselor electronice, Chișinăul în arta decorativă, creativitatea și inovația, promovarea

imaginii bibliotecii, proiecte educaționale, elemente de identitate, brand instituțional, design-ul bibliotecii, parteneriate.

Propuneri:

1. Coordonarea, mai bună, și monitorizarea mai activă a procesului de cercetare la BM (Afișarea temelor pentru cercetare; Anunțarea lor pe blogul „Informații profesionale”, în cadrul Zilelor de dezvoltare; Acceptarea temei numai în cazul prezenței în planul filialei sau Departamentului; Publicarea rezultatelor, etc.);
2. Încurajarea cercetării; instruirea bibliotecarilor la subiecte ca: metodologia cercetării; prezentarea rezultatelor; utilizarea rezultatelor drept fundament pentru inovare și dezvoltare.
3. Inițierea atelierului profesional „Învățăm a cerceta”.
4. Monitorizarea temelor de cercetare cele de interes BM și a filialelor .

FORMARE PROFESIONALĂ

Calitatea serviciilor asigurate pentru publicul larg depinde de competența angajaților. Schimbarea constantă a nevoilor societății, tehnologiile în continuă evoluție și dezvoltarea cunoștințelor profesionale sunt entități indispensabile în procesul de formare a bibliotecarului ca intermediar activ între utilizatori și sursele de informare.

Oportunitățile de educație permanentă sunt accesibile pentru toți bibliotecarii. Asigurarea echității transferului de cunoștințe la BM se sprijină pe:

- evaluarea permanentă a nevoilor de învățare;
- diversificarea formatelor de formare profesională;
- constituirea spiritului instituțional și poziției clare în educarea continuă a angajaților;
- diseminarea pe scară largă a informațiilor despre tendințe, schimbări și inovații biblioteconomice;
- recunoașterea formării profesionale în procesul de promovare, avansare în carieră.

Formarea profesională la locul de muncă, învățarea corporatistă

Filialele au organizat în timpul anului 2011 diverse acțiuni de formare profesională, printre care consultații personale și în grup, ore practice, lecturi, discuții și dezbateri pe marginea unor articole și informații ce țin de servicii și programe noi. Bibliotecarii au luat cunoștință și de noile apariții editoriale din domeniul profesional. Zilele pentru personal în filiale variază de la o dată pe lună la o dată pe săptămână. În medie, au fost organizate circa 410 de ședințe a câte 1-1,5 ore. S-a observat că în echipele unde se organizează mai

multe ședințe ale personalului, competențele bibliotecarilor sunt la un nivel mai mare, climatul psihologic și comunicațional este agreabil.

Programul de formare profesională al BM reprezintă o activitate formală axată pe formarea unei echipe competitive, inovative și adaptabile la provocări. Formele de formare profesională ca tematică au fost diverse: promovarea identității BM, asigurarea calității serviciilor, produselor și proceselor, activitatea bibliografică și informațională, servicii electronice.

Formatorii BM au organizat:

- Atelier profesional *Aplicarea cadrului de reglementare: Regulamentul intern al BM „B.P. Hasdeu”* (formator Tatiana COȘERI);
- Atelier profesional *Statistica zilnică: metodă cantitativă de evaluare a activității BM* (formator Ludmila PÂNZARI);
- Atelier profesional *Aspecte etico-morale în consolidarea identității BM (utilizator, partener, comunitate): Elaborarea unui Curriculum Vitae* (formator Tatiana COȘERI);
- Master-class *Google Docs* (formator Ludmila PÂNZARI);
- Seminar *Utilizator 2.0* (formator Ludmila PÂNZARI);
- Seminar *Statistica vizitelor. Împrumutul electronic* (formator Ludmila PÂNZARI);
- Master class *Evidența documentelor donate la BM “B.P. Hasdeu”* (formator Zinaida PAHOMI);
- Atelier profesional *Activitatea bibliografică 2011* (formator Taisia FOIU);
- Atelier profesional *Planificare 2012* (formatori: Ludmila PÂNZARI, Tatiana COȘERI, Genoveva SCOBIOALĂ, Taisia FOIU, Daniela GORINCIOI, Tatiana FIODORUC);
- Atelier profesional *Servicii electronice* (formator Ludmila PÂNZARI);
- Atelier profesional *Animație culturală : redefiniri, reordonări, restructurări de evidențe* (formator: Larisa CÂȘLARU, Tatiana FIODORUC);
- Atelier profesional *Expoziția de carte* (formatori: Ludmila PÂNZARI, Daniela GORINCIOI);
- Atelier profesional *Asigurarea calității activității infodocumentare* (formatori: Larisa CÂȘLARU, Ludmila PÂNZARI, Tatiana COȘERI, Genoveva SCOBIOALĂ, Taisia FOIU, Daniela GORINCIOI, Tatiana FIODORUC).

Pentru unele subiecte au fost invitați specialiști:

- (1) *Prezentare Tehnici de reparație a cărților (din experiența orelor practice a Laboratorului de reparație a cărților în cadrul studiilor din SUA)* – formator Mariana KIRIAKOV (IREX);

- (2) Lecții publice *Dreptul muncii: Reglementări juridice* - formator Adrian LUNGU, jurist, lector Universitatea de Stat din Moldova, jurist Federația Sindicatelor din Telecomunicații; *Drepturile pacienților* - formator Doina ROTUNDU, șef secția Protecția drepturilor consumatorilor serviciilor medicale (Centrul Național de Management și Sănătate).

Calitatea Zilelor de dezvoltare în anul curent s-a îmbunătățit: prezența tehnologiilor informaționale, implicarea bibliotecarilor în diseminarea bunelor practici, promovarea colecțiilor ca suport pentru dezvoltarea profesională și personală, cartea de specialitate, participarea filialelor la realizarea scopurilor comune BM. În anul de referință au fost organizate 10 (zece) ședințe care au durat în medie câte 3 (trei) ore.

Ediția a teia a *Zilei europene privind promovarea competențelor profesioniștilor în informare și documentare* a fost consacrată evaluării, testării gradului de cunoștințe la *Grupul C – Comunicare*. Exercițiile de dezvoltare a creativității au avut ca subiect: prezentarea unui program de lectură al BM, prezentarea blogurilor BM, prezentarea unei reviste bibliografice (expoziția tradițională "Modul sănătos de viață", expoziție virtuală), prezentarea unui program de lectură al BM, organizarea unei vizite colective, elaborarea unui comunicat de presă, întocmirea unui proces verbal de casare a diferitor tipuri de publicații (carte, broșuri, documente audio-video, documente electronice, documente de muzică tipărită), proces-verbal al documentelor pierdute și primite de la utilizator. Ca rezultat, s-a determinat că bibliotecarii nu au abilități necesare de a prezenta instituția și nu cunosc aprofundat politicile instituționale.

Conferința anuală *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – suport informațional pentru comunitatea chișinăuiană: contribuții cultural-patrimoniale și științifice* s-a organizat în anul de referință sub egida promovării, valorificării contribuțiilor cultural-patrimoniale și științifice chișinăuene. În total au fost 10 comunicări și 5 sesiuni de postere.

Concluzii: Instruirea la locul de muncă are un beneficiu prioritar pentru o bibliotecă care se află mereu în vizorul comunității și care este testată de ordonatorii de credite, de mediile electronice și spațiul informațional. BM acționează și răspunde elocvent la necesitățile actuale și cele de viitor. La nivel corporatist au fost organizate 468 acțiuni, care cuprind în medie 815 ore. Cele 827 de persoane au obținut abilități și competențe necesare în procesul de asigurare informațională. Indicatorii cantitativi nu cuprind studiul individual. La nivel local bibliotecarii au susținut 76 de comunicări.

Propuneri:

1. Elaborarea planurilor de formare profesională în filiale.
2. Organizarea acțiunilor de instruire privind arta oratorică, susținerea unui discurs public, rezolvarea problemelor în situații de risc.
3. Utilizarea activă a modalităților electronice de instruire.

4. Implementarea formelor inovative de învățare activă – videoinstruire „Lecția săptămânii”. Instruirea formatorilor în utilizarea acestei tehnologii.
5. Monitorizarea aplicării cunoștințelor învățate.
6. Elaborarea portofoliilor electronice.
7. Monitorizarea participării angajaților la activități de instruire.
8. Analiza gradului de corelație între prezența filialelor la acțiunile de instruire și succesele, performanțele ei.
9. Monitorizarea activităților de formare profesională a departamentelor, serviciilor, filialelor.
10. Formarea unui grup de discuții profesionale a Echipei Hasdeu în Google Docs.

PREZENȚA ÎN COMUNITATEA PROFESIONALĂ

Bibliotecarii BM participă activ la dezvoltarea domeniului infodocumentar. Ca membri ai comisiilor, secțiunilor, grupurilor de lucru se implică la realizarea sarcinilor, promovând experiențele BM și implementând inovații. Peisajul implicării este divers în corespundere cu ariile de responsabilitate:

Vicepreședinte ABRM	Mariana HARJEVSCHI	
Biroul executiv, Consiliul ABRM	Lidia KULIKOVSKI Mariana HARJEVSCHI Tatiana COȘERI	Membru
Comisia <i>Relații internaționale și activitate de fundraising</i>	Mariana HARJEVSCHI	Președinte
	Savela STRACIUC	Membru
Comisia <i>Cultura informației</i>	Eugenia FILIP	Membru
Comisia <i>Formare profesională. Etică și deontologie</i>	Tatiana COȘERI	Membru
Comisia <i>Infomatizare și tehnologii informaționale</i>	Ludmila PÂNZARU	Membru
Comisia <i>Promovare și publicitate bibliotecară</i>	Genoveva SCOBIOALĂ	Membru
Comisia <i>Cadru de reglementare. Protecție socială</i>	Angela CIOBANU	Membru
Comisia <i>Activitate editorială</i>	Tatiana COȘERI	Președinte
	Lidia KULIKOVSKI	Membru
	Genoveva SCOBIOALĂ	Membru
Secțiunea <i>Biblioteci publice</i>	Lidia KULIKOVSKI	Președinte
	Savela STARCIUC	Membru
	Cristina MAMAISCAIA	Membru

Grup de lucru pentru actualizarea Formei statistice 6c în conformitate cu standardul de statistică	Ludmila PÂNZARU Tatiana COȘERI	Membru
Traducerea standardului <i>Indicatori de performanță</i>	Ludmila PÂNZARU	
Comisia de evaluare în cadrul Concursului Național <i>Cel mai bun bibliotecar al anului</i>	Tatiana COȘERI	Membru
Comisia de evaluare în cadrul Concursului Național <i>Cele mai reușite lucrări ale anului în domeniul biblioteconomiei și științei informării</i>	Lidia KULIKOVSKI	Membru
Programul EIFL-IP	Mariana HARJEVSCHI	Membru
Consortiul REM	Ludmila PÂNZARU	Membru
Comisia IFLA <i>Drept de autor și probleme juridice</i>	Mariana HARJEVSCHI	Membru
Demersuri privind situația învățămîntului biblioteconomic	Mariana HARJEVSCHI Lidia KULIKOVSKI Tatiana COȘERI	
Comitetul tehnic nr.1	Ludmila PÂNZARU	Membru

În 2011 a demarat proiectul *Biblioteci globale*, finanțat de Fundația Bil&Melinda Gates, coordonat de IREX Moldova. BM s-a implicat în organizarea a două Focus-grupuri care au avut în vizor diagnosticarea situației bibliotecilor publice din republică.

În perioada 16-18 noiembrie 2011, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova a organizat Conferința anuală cu genericul *Biblioteca mai mult decît biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți*. Evenimentul a fost dedicat consemnării în anul curent a 20 de ani de la constituirea ABRM.

Filiala municipală ABRM s-a implicat în organizarea activităților, asigurând un mediu binevoitor și atractiv pentru colegi. Conferința anuală s-a desfășurat pe parcursul a trei zile. Membrii filialei municipale ABRM au participat cu intervenții, comunicări și implicări în organizare:

- Logistica organizării conferinței anuale ca membri ai Biroului ABRM.
- Elaborarea bannerului ABRM.
- Informarea bibliotecarilor din republică.
- Organizarea conferinței *Biblioteca dincolo de bibliotecă: Inovare și lectură pentru toți*.
- Expedierea informațiilor despre activitățile ABRM în mass-media.
- Asigurarea suportului tehnic la organizarea ședinței în plen.
- Traducerea, redactarea *Manifestului IFLA pentru Statistica de Bibliotecă*.
- Traducerea engleză-română și română-engleză pentru participanți și oaspeți.

- 121 participanți și 10 comunicări.

Conferința aniversară a adunat toți bibliotecarii sub umbrela Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. Lecția învățată = Avantajele afilierii la ABRM - participare, oportunitate, acces, informare, susținere, promovare.

În perioada 21-22 septembrie 2011 a avut loc Conferința științifică *Creșterea impactului cercetării și dezvoltarea capacității de inovare*. Conferința a fost dedicată aniversării 65 de la fondarea Universității de Stat din Moldova. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat cu trei comunicări:

- Lidia KULIKOVSKI. *Inovația în management – soluția schimbării în domeniul infodocumentar*;
- Mariana HARJEVSCHI. *Rolul politicii naționale culturale asupra politicii în domeniul bibliotecilor din Republica Moldova (1990-2010)*;
- Tatiana COȘERI. *Comunicarea profesională în contextul culturii instituționale. Cazul bibliotecilor publice*.

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltare Creativă a organizat seminarul *Scrierea unui proiect de succes pentru Granturile pentru Dezvoltarea Inițiativelor Democratice oferite de Ambasada SUA*.

Formatorul Daniela MUNCĂ a explicat practic cum să obții o susținere financiară de la Ambasada SUA, erorile frecvente în elaborarea proiectelor, aria de subiecte eligibile, suportul financiar triat, completarea corectă a formularelor, sugestii inteligente.

La seminar au participat peste 50 de persoane. Inițial seminarul a fost organizat pentru bibliotecarii de la Biblioteca Municipală, dar interesul s-a extins la nivel național – biblioteci naționale, universitare, publice din republică, biblioteci de colegii. Solidari au fost și absolvenții programelor susținute de Ambasada SUA. Seminarul a fost un exemplu de parteneriat civic unde au comunicat bibliotecarii cu reprezentanții organizațiilor nonguvernamentale.

Echipa Hasdeu a fost formator pentru colegii din Republica Moldova:

- Biblioteca Raională „A. Donici”, Orhei: Conferința *Biblioteca mai mult decât biblioteca* cu următoarele comunicări: Natalia KRAVCIUK. *Casa – Biblioteca – Familia: demers logic de formare a cetățeanului activ*; Eugenia FILIP. *Blogurile Bibliotecii Municipale – un nou spațiu de comunicare*; Atelier profesional *Utilizatorul 2.0 – competențe și abilități pentru Biblioteca și Bibliotecarul 2.0*: Ludmila PÂNZARI. *Biblioteca 2.0: câteva lucruri necesare pentru a deveni bibliotecar 2.0*; Tatiana COȘERI. *Identitatea bibliotecii în contextul 2.0. Cazul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*; Școala de vară 2011 – Tatiana COȘERI. *Aspecte comunicaționale privind consolidarea imaginii bibliotecii: forme și metode de comunicare scrisă*;

- Reuniunea metodică a bibliotecarilor școlari: seminarul *Cultura organizațională și calitatea serviciilor de bibliotecă* cu comunicarea Tatiana COȘERI. *Cultura și comunicarea instituțională în structurile infodocumentare*;

- Biblioteca Națională pentru Copii "Ion Creangă":

(1) Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret: Simpozionul *Familia ca utilizator și partener al bibliotecii* cu comunicările Natalia KRAVCIUK. *Casa – Biblioteca – Familia: demers logic de formare a cetățeanului activ*; Ecaterina NEDZELSCHI. *Lectura în familie: evoluție, impact și durabilitate (din experiența Bibliotecii de literatură și cultură polonă „A. Mickiewicz”)*;

(2) Atelier profesional *Modern vs tradițional în serviciile de bibliotecă pentru copii* cu comunicarea Tatiana Donțu. *Designul intern al Bibliotecii "Transilvania" - inovație și schimbare pentru fidelizarea utilizatorilor*;

(3) Clubul Biblioteca Mov - Atelier profesional *Externizarea serviciilor – preocupări și beneficii pentru bibliotecă* (Mariana HARJEVSCHI); Master class *Pecha-kucha* (Ludmila PÂNZARU);

- Clubul bibliografilor "BiblioArtis" - Lidia KULIKOVSKI. *Activitatea bibliografică în paginile revistei "BiblioPolis": 2002-2011*; Taisia FOIU. *Ziua Bibliografiei: inițiativă reușită a Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu"*;

- Reuniunea metodică pentru profesori: conferința municipală *Consilierea în carieră – abordare contemporană* (Filiala de Arte „T. Arghezi”).

- Deja al treilea an, conform acordului de colaborare cu Institutul de Științe ale Educației, în luna ianuarie și decembrie, la Filiala „L. Rebreanu” se susține stagierea bibliotecarilor școlari conform Programului-cadru și Programei analitice a cursului. Programul-cadru de formare continuă la cursul *Biblioteconomie* prevede 8 ore practice care se realizează la Filiala „L. Rebreanu”. Pentru această stagiere se realizează un program complex care are ca scop nu doar să le ofere bibliotecarilor informații la elaborarea proiectelor tehnologice, dar și să cunoască noile direcții de activitate a bibliotecii, serviciile inovative, utilizarea noilor tehnologii în bibliotecă etc.;

- Consiliul pedagogic al școlii-grădiniță „Pas cu pas”: *Rolul bibliotecii în susținerea curriculumului modern, Parteneriatul – promovarea bibliotecii în comunitate, Activitățile culturale – metode și sugestii pentru preșcolari* (Filiala „Ștefan cel Mare”);

- Twinning pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI) - Mariana HARJEVSCHI. *Excepții și limitări pentru bibliotecari*.

În parteneriat cu colegii din România au fost organizate două acțiuni de amploare pentru arealul profesional:

- BM - Biblioteca Județeană Mureș: Duplex profesional *Miscelanea biblioteconomică* cu subiectele ce au vizat asociațiile bibliotecarilor din România și Republica Moldova, proiectul Biblionet România ca oportunitate de dezvoltare pentru bibliotecile publice, expoziții inedite la BM, contribuțiile științifice ale BM la valorificarea patrimoniului chișinăuian. Din cele șase comunicări susținute, patru aparțin bibliotecarilor de la BM;

- BM – Biblioteca Județeană „Octavian Goga”: Atelier profesional *Servicii inovative – Biblioteci inovative* cu subiectele: inovații în bibliotecă, activitatea bibliotecilor în lume virtuală, parteneriat în asigurarea accesului la informația publică, proiecte de succes, servicii interactive. Din cele nouă comunicări susținute, cinci aparțin bibliotecarilor de la BM.

Bibliotecarii au participat la alte acțiuni de instruire organizate la nivel național:

- Masă rotundă *Cunoștințe fără frontiere* prilejuită de aniversarea a 10-a a înființării **Consortiului eIFL Direct Moldova (Biblioteca Științifică a Academiei de Științe din Moldova)**;
- Seminar *Noile oportunități în utilizarea bazelor de date EBSCO* (Consortiul REM)
- Symposia *Investigatio Bibliotheca*, ediția a 3-a, 2011 (DIB ULIM) cu genericul *Confluente: Cultura informației, produse și servicii, acces la resursele bibliotecii universitare*;
- Seminar internațional *Implementarea tehnologiei IR (repositorii instituționale): Sistemul Dspace* (Consortiul REM);
- Masa rotundă *Cotarea publicațiilor: probleme, practici soluții* (Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a UASM);
- Conferința Directorilor Bibliotecilor Publice Raionale/Municipale/Orășenești din Republica Moldova (CoDiBiP) *Bibliotecarul public moldovean ca obiect și ca subiect al schimbării* (Biblioteca Națională a RM);
- Anul Bibliologic 2010 *Starea de fapt, căile și mijloacele de recondiționare a serviciilor de bibliotecă în contextul Societății Cunoașterii* (Biblioteca Națională a RM);
- Seminarul *TechCamp Moldova "Transparența informației guvernamentale"*, inițiativa Secretarului de Stat al Statelor Unite, Hillary Clinton, "Civil Society 2.0", inițiativă care are ca scop promovarea cunoștințelor în domeniul digital printre organizațiile societății civile din lumea întreagă;
- Masa rotundă *Adoptarea poziției de țară în viziunea Guvernului și Societății Civile în problema dezvoltării regionale* (Centrul analitic independent Expert –Grup);
- Prezentarea ghidului *Legislația și politicile în domeniul ajutorului de stat – Armonizarea cu standardele UE în Republica Moldova* (DELEGATIA UE);
- Conferința *Democratization and the European Future of the Republic of Moldova* (DELEGATIA UE);

Concluzii: Împărtășirea cunoștințelor și obținerea de competențe noi reprezintă un beneficiu. Bibliotecarii de la BM se manifestă promovând instituția, la rândul lor cunosc mediu profesional. În total au participat 404 bibliotecari la 44 acțiuni. Politica instituțională salută participarea la conferințe, mese rotunde cu comunicări. Cele 39 de comunicări au consolidat imaginea, identitatea BM, demonstrând încă o dată competitivitatea, inovația și creativitatea bibliotecarilor. În comparație cu anul trecut a crescut cu 12 numărul de comunicări susținute la nivel național, respectiv mai mulți bibliotecari (cu 131) au participat la acțiuni de formare profesională organizate la nivel național. Formatorii Echipei Hasdeu sunt invitați în bibliotecile raionale pentru a împărtăși practicile de calitate. Biblioteca Municipală pentru contribuții în formarea profesională a bibliotecarilor din Sistemul Național de Biblioteci a primit Diplomă de excelență din partea Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova.

La nivel internațional participările sunt modeste:

- Târgul de Carte, ediția a VII-a, organizat de Biblioteca Județeană "Duiliu Zamfirescu" Vrancea - Caterev Cristina, Vîrlan Aliona, Gherman Stela, Timofti Silvia;
- Conferința ANBPR: *Modele de voluntariat în biblioteca publică* (Baia Mare, 12-14 mai) – Lidia Kulikovski, Larisa Câșlari, Parascovia Onciu, Elena Cebotari, Elena Dabija, Cristina Mamaiscaia;
- Conferința finală *Dezvoltarea curriculumului și îmbunătățirea managementului universitar în domeniul studiilor europene din Republica Moldova* (Soros Moldova - Soros Romania, IASI) – Savela Starciuc;
- Conferința IFLA 2011 *Libraries beyond libraries: Integration, Innovation and Information for all* (San Juan, Puerto Rico.13-18 august) – Mariana Harjevschi.

Concluzii: La nivel internațional 12 bibliotecari au participat la patru conferințe cu patru comunicări. În comparație cu anul precedent acești indicatori au crescut ușor.

TOTAL INSTRUIRE	2011	2010	2009	2008	2007
Bibliotecari instruiți	1 243	1 568	1 544	1 313	1 593
Acțiuni de instruire	517	435	403	472	307
Total ore de instruire	2 989	3 601	3 768	3 934	3 572
Ore de instruire per bibliotecar instruit	2,4	2,3	2,4	3	2,2

Conflicte

Pe parcursul anului au fost înregistrate trei reclamații:

- de la un cititor referitor la extinderea accesului la calculatoare (Sediul Central);
- de la un director de filială privind disciplina muncii salariaților (BPD);
- de la Biblioteca din Vadul lui Vodă privind utilizarea telefonului de serviciu în scopuri personale la Filiala „Târgoviște”.

Au mai fost și alte conflicte interpersonale, dar aplanarea lor s-a reușit la etapa de declanșare

Distincții, diplome

În anul de referință, BM a primit 88 diplome. Cele mai reprezentative sunt:

- Ministerul Culturii – 11;
- Ministerul Educației – 3;
- Primăria municipiului Chișinău – 7;
- Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România – 4;
- Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova – 33;
- Biblioteca Județeană “Duiiliu Zamfirescu”, Asociația culturală “Cărți deschise”, Vrancea (România) – 2;
- Institutul Frații Golescu pentru relații cu românii din străinătate – 1;
- Centrul Acces-info – Clopotul de bronz;
- Ateneul Dobrogeția – 1;
- Publicația „Gazeta bibliotecarului” – 3;
- Biroul Relații Interetnice – 2;
- Asociațiile etnoculturale din municipiu „Barvinok”, „Prosvita”, „Jinocea gromada”, „Ukrainskoi kulturi in Republica Moldova” și „Zlagoda” – 5;
- Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret – 6;
- Asociația „Gând Românesc” – 1;
- Uniunea filateliștilor – 1
- Medalia Uniunea filateliștilor – 1;
- Universitatea de Stat din Moldova – 1;
- DIB ULIM – 1;
- ASEM – 1;
- Licee – 6.

Propuneri pentru 2012

PROPUNERI pentru fondatori (Direcția Culturală, Comisia pentru Cultură a Consiliului Municipal Chișinău):

1. Susținerea activității și programelor BM (în beneficiul chișinăuienilor) planificate pentru 2012;
2. Implicarea BM în programe municipale, comunitare pentru că este o forță umană competentă, creativă și una informațională de excepție;
3. Optimizarea organizării licitațiilor (să nu se tergiverseze fără motiv perfectarea documentelor de anunțare și pe rezultatele licitației);
4. Respectarea cotei stabilite de Guvern, de 4,6 lei per locuitor pentru achiziția de carte (menționăm că achiziția de carte pentru chișinăuieni s-a diminuat cu 25. 434 exemplare față de 1010);
5. Realizarea proiectului de extindere a BM;
6. Susținerea financiară și metodologică a aniversării BM – 135 de ani.

PROPUNERI pentru forurile guvernamentale și metodologice naționale:

1. Asigurarea alocării cotei stabilite de Guvern, per locuitor, la achiziția de carte;
2. Asigurarea (elaborarea de către instituțiile responsabile) cu publicații metodologice necesare dezvoltării bibliotecilor publice;
3. Elaborarea unei noi "Legi a bibliotecilor";
4. Elaborarea unui nou "Regulament –cadru de organizare și funcționare a Bibliotecii Publice";
5. Elaborarea normelor de personal in bibliotecile publice reieșind din realitățile lumii înconjurătoare (dotare cu personal; încărcătură personal; criteriilor de normare a resurselor umane în instituțiile bibliotecare);
6. Revizuirea "Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare cadrelor bibliotecare"
7. Încurajarea inovării domeniului biblioteconomic (stimularea creativității și inovativității prin certificare și sporuri la salarii, prin susținerea financiară a unor vizite de documentare în străinătate etc.);
8. Elaborarea normelor de dotare tehnologică a bibliotecilor publice (un minimum indispensabil activității în contextul tehnologizat actual);
9. Elaborarea norme de dotare cu echipament de instruire (a bibliotecarilor, a utilizatorilor și pentru manifestările culturale; un minimum obligatoriu de dotare);
10. Standardizarea (metodologii) activității de cercetare bibliografică;
11. Elaborarea unei strategii/viziune de dezvoltare a bibliotecilor publice pe termen lung;
12. Stimulare materială sau extrapecuniară pentru bibliotecarii care elaborează și publică volume în sprijinul instruirii bibliotecarilor (manuale, lucrări metodice, ghiduri, practici de calitate, traducerea unor lucrări de referință pentru domeniul bibliotecar) în scopul stimulării producerii literaturii de specialitate;

BUGET 2011

Articol	Descifrare	Necesar	Aprobat	Realizat
111	Salariu	8 600 000	8 667 600	8 664 700
112	Asigurare medicală	2 280 000	1 876 200	1 876 200
116	Fondul social		285 500	285 500
113/01	Energie electrică	420 000	450 000	429 100
113/03	Rechizite, mentenanță, consumabile	914 000	1 375 600	1 374 600
113/04	Căldura	1 500 000	1 450 000	850 000
113/06	Abonare, achiziție de carte	4 500 000	3 570 000	2 787 100
113/11	Telecom	180 000	100 000	90 700
113/13	Întreținere transport	76 000	75 000	71 600
113/17	Reparații curente	745 000	600 000	594 300
113/18	Reparații utililaj	150 000	40 000	35 700
113/19	Chirie	400 000	450 000	444 000
113/21	Instruire profesională	50 000	-	-
113/22	Servicii editoriale	250 000	250 000	200 400
113/27	Contoare	10 000	-	-
113/29	Pază	90 000	80 000	74 600
113/30	Servicii informaționale	550 000	200 000	187 600
113/34	Apă, canalizare	100 000	115 000	114 100
113/35	Salubritate	30 000	30 000	20 900
113/45	Manifestări culturale	300 000	130 000	123 300
114/02	Deplasări	100 000	70 000	17 300
135/21	Ajutor unic populației		425 600	425 600
242	Mobilier, echipament	1 161 700	320 000	164 300
243	Reparații capitale	20 000 000		
	TOTAL	42 203 700	20 921 900	18 822 400

1. Activitatea bibliotecilor publice

1.1. Biblioteci

Nr. de biblioteci	Din ele amplasate în case de cultură	Locuri în săli de lectură	Timp mediu de funcționare pe săptămână	Populația țintă
1	2	3	4	5
31	1	1 981	50	664 700 (populația or. Chișinău) 115 190 (populația pînă la 16 ani aptă pentru lectură)

1.2. Colecții

Indicii	Cărți, periodice legate		Manus crise	DAV	CD- ROM	Alte doc.	Total u.m.	din care în limba de stat		
	u.m.	titluri						8		
	1	2	3	4	5	6	7	u.m.	În gr.chirili că	În gr.latină
Achiziții	49 969	7414	-	-	3 131	1039	54 139	43 047	-	43 047
Existente	1053179	726669	-	15786	7 573	30930	1 107 468	618 314	13 500	604 814

1.3. Publicații seriale curente

Nr. seriale în titl.	523
Nr. exemplare	1 577

1.4. Facilități și servicii

Total nr. computere	Nr.total		din buget	din alte surse
	215		128	87
	Achiziționate în 2011	1		1
% din stoc cu acces liber la raft	95%			
% înregistrări în regim automatizat	32%			
% înregistrări catalografice în sistem automatizat				
Nr. stații de lucru pentru utilizatori	57			
Nr. biblioteci conectate la Internet	31			

1.5. Utilizarea bibliotecii

Nr.	Indicii	Total	Din care pînă la 15 ani
1.	Utilizatori înscriși	240 986	
2.	Utilizatori activi	125 893	38 864
3.	Utilizatori înscriși ca procent din populație	36%	-
4.	Utilizatori activi ca procent din populație	19%	34%
5.	Nr. de vizite directe	1 537 741	569 430
6.	Nr. de vizite virtuale	560 355	
7.	Indice de frecvență	12	15
8.	Vizite total	2 098 096	569 430
9.	Nr. de împrumuturi total	6 920 956	1 824 513
	Din care în limba de stat	4 795 885	1 340 181
10.	Împrumutul interbibliotecar		
	a) expedieri (u.m.)	150	
	b) primiri (u.m.)	180	

1.6. Personalul

Bibliotecari	342	din care dețin grad de calificare	169
		% de bibliotecari atestați	49 %
		Grad superior	25
		Grad I	78
		Grad II	66
Informaticieni	13		
Personal auxiliar	81		

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

A. CONTEXTUL BIBLIOTECII	2011	2010
Cheltuieli total	19 632 535	19 748 757
populația țintă	664 700	663 400
per populația țintă	29,5	29,8
Cheltuieli total pentru achiziții	3 208 535	4 216 447
din donații	421 435	523 047
din buget	2 787 100	3 693 400
per utilizator	25,5	32,7
per populația țintă	4,8	6,3
% cheltuieli pentru achiziții	16,3%	21,35%
Cheltuieli pentru manifestări culturale, evenimente	123 300	199 100
per utilizator	1,0	1,5
% cheltuieli pentru manifestări culturale	0,6%	1,1%
Cheltuieli total per utilizator total înscrisi	81,5	91,34
Venituri (sponsorizări)		
proiecte mici	329 900	358 900
donații de carte	421 435	523 047
echipament, tehnologii		50 000
alte venituri		9 700
B. PERSONALUL BIBLIOTECII		
Personal	436	436
per utilizator	0,003	0,003
per 1000 locuitori	0,4	0,4
per 2300 locuitori	0,2	0,2
cheltuieli pentru personal	11 252 000	11 025 600
% cheltuieli pentru personal	57,3%	55,8%
Bibliotecari	342	344
cu studii superioare	315	307
cu studii superioare de specialitate	196	182
normă întreagă	339	340
normă jumătate	3	4
Bibliotecari atestați	169	157
grad superior	25	25
grad I	78	65
grad II	66	67

C. PUNCTE DE SERVIRE. ORE DE FUNCȚIONARE		
Număr de biblioteci	31	31
Spațiu total	10 466,25	10 449,32
per utilizator	0,08	0,08
locuri pentru utilizatori	2 142	1 981
Timp mediu de funcționare pe săptămână	50	50
ore total anual/ore deschise pentru public	93 808 / 91 267	98 332 / 95 392
zile total anual/zile deschise pentru public	297 / 285	301/289
D. UTILIZAREA BIBLIOTECII		
Utilizatori înscriși total	240 986	216 201
Utilizatori activi	125 893	128 819
Utilizatori înscriși ca % din populație	36%	33%
Utilizatori activi ca % din populație	19%	19%
Cost per utilizator activ	156,00	153,31
VIZITE total	2 098 096	2 584 011
vizite directe	1 537 741	1 799 181
per utilizator activ	12	14
per zi	5 396	6 226
per oră	17	19
per bibliotecar	4 496	5 230
per capita	2	3
Vizite virtuale	560 355	784 830
Cost per vizită directă	12,77	10,98
ECHIPAMENT		
Stații de lucru public	57	59
% stații de lucru public per utilizator	0,04	0,04
nr. de ore acces la stații de lucru public per utilizator	0,22 (13 min.)	0,22 (13 min.)
nr. de calculatoare per 1 000 locuitori	0,6	0,6
MANIFESTĂRI CULTURALE	8 116	5 983
Rata de prezență la manifestări culturale și evenimente	172 119	195 102
% din vizite	11,2%	10,8%
cost per participant	0,70	1,0
ÎMPRUMUTUL DOCUMENTELOR	6 920 956	7 120 455
per utilizator activ	55	55
per zi	24 284	24 638
per oră	76	75
per bibliotecar	20 237	20 699
per capita	10	11
Cost per document împrumutat	2,84	2,77
TRANZACȚII DE REFERINȚE total	13 230	17 901
referințe per utilizator	0,10	0,14
referințe per bibliotecar	38,7	52,0
TRANZACȚII DE INSTRUIRE total	6 791	6 923
acțiuni de instruire per utilizator	0,05	0,05

E. ACHIZIȚIA DOCUMENTELOR. COLECȚII		
Documente (stoc) total (ex.)	1 107 468	1 089 929
Titluri adăugate stocului	7 414	8 970
per utilizator	0,06	0,07
per capita	0,01	0,01
Exemplare adăugate stocului	54 139	75 973
per utilizator	0,4	0,6
per capita	0,08	0,11
Exemplare adăugate per titlu adăugat	7,3	8,5
Colecții (ex.)		
cărți, ediții periodice	1 053 179	1 038 317
documente AV	15 786	16 072
documente de muzică tipărită	29 208	29 917
documente electronice	7 573	4 482
alte documente	1 722	1 141
Exemplare în stoc per utilizator	8,8	8,5
Exemplare în stoc per capita	1,7	1,6
Titluri total	726 669	728 755
Titluri total per utilizator	5,8	5,6
Titluri total per capita	1,1	1,1
Exemplare în stoc per titlu	1,5	1,5
Rata de înnoire a stocului (ani)	20,5	14,3
Circulația colecției	6,2	6,5

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

*calea ta spre cunoaștere***Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu în presă**

2011

Cărți

1. **Argentina Cupcea Josu** : Bibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; filiala Miron Costin, Centrul de Inform. și Doc. „Chișinău”. – Ch. : Ed. „Magna Princeps” SRL, 2011. – În curs de apariție.
2. **Chișinău în literatură**: Antologie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch.: Grafema Libris” SRL, 2011. – 575 p.
3. **Colesnic, Iurie**. Chișinău din amintire / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch. : Grafema Libris” SRL ; Ulysse, 2011. – 516 p.
4. **Colesnic, Iurie**. Timp și Istorie : Autori de la „Viața Basarabiei” / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch. : Grafema Libris” SRL ; Ulysse, 2011. – 440 p.
5. **Creatori de ex-libris basarabeni** : mic dicț. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch. : „Magna-Princeps” SRL, 2011. – 170 p.
6. **Cronica devenirii noastre**. Un CV al bibliotecii „Transilvania” (1991-2010) / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch., 2011. – 40 p.
7. **Crudu, Dumitru**. Covoare moldovenești : 16 tineri prozatori basarabeni / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; alcăt. : Dumitru Crudu. – Ch. : „Grafema Libris”, SRL, 2011. – 168 p.
8. **Filiala „Transilvania”**: Portret din cuvinte / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. îngr. de L. Kulikovski. – Ch. : „Grafema Libris” SRL, 2011. – 147 p.
9. **Ianoș Țurcanu** : Biobibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, filiala „Transilvania” ; Centrul de Inform. și Doc. „Chișinău”. – Ch. : Grafema Libris” SRL ; Ulysse, 2011. – 184 p.
10. **Rapsodie teatrală**: Paulina Zavtoni&Spiru Haret : Biobibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”. – Ch. : „Grafema Libris” SRL, 2011. – 128 p.
11. **Rogac, Raia**. Punți de suflet : convorbiri / Raia Rogac. – București, 2011. – 428 p.
12. **Un om al faptelor** : Vasile Șoimaru : Biobibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; filiala „Transilvania” ; Centrul de Inform. și Doc. „Chișinău”. – Ch. : QUANT, 2011. – 328 p.
13. **Verticalitate spre cunoaștere și comunicare**: Biblioteca „Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. îngr. de Lidia Kulikovski ; alcăt. : Claudia Șatravca. – Ch., 2011. – 150 p.
14. **Viața printre cărți**: **Lidia Kulikovski** : Biobibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; Centrul de Inform. și Doc. „Chișinău”. – Ch. : „Magna-Princeps” SRL, 2011. – 232 p.

În culegeri și ediții periodice

15. 575 de ani ai Chișinăului pe 575 de file : [prezentarea de către Dna Lidia Kulikovski, director general al Bibl. Municipale "B.P. Hasdeu" a proiectului de lansare a antologiei "Chișinăul literar" în cadrul ședinței de la Primărie] // Capitala. – 2011. – 7 sept. – P. 6.
16. **Angela Chicu se regăsește din nou în lumea copiilor** : [întâlnirea cu scriitoarea Angela Chicu și prezentarea cărții *După soare fug și eu* la filiala Ștefan cel Mare] // Moldova Suverană. – 2011. – 9 febr. – P. 1.
17. **Atelierul Vlad Ioviță**: Cenaclurile Chișinăului : [despre cenaclul *Vlad Ioviță* din cadrul Bibl. Municipale "B.P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 3 iun. – P. 24.
18. **Atelierul de proză Vlad Ioviță**: Cenaclurile din Chișinău : [despre următoarea ședință a atelierului Vlad Ioviță de la Bibl. Municipală] // Timpul. – 2011. – 29 iul. – P. 30.
19. **Avram, Monica**. Biblioteca „Târgu-Mureș” din Chișinău la ceas aniversar // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 66-68. ; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 26-28.
20. **Bacal, Diana**. Concepte și practici de externalizare a serviciilor de bibliotecă. Studiu de caz la Biblioteca Publică de Drept // Buletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
21. **Bacalu, Lucia**. "Cornova 1931" a ajuns la Cornova anulului 2011 : [lansarea cărții "Cornova 1931", aut. Vasile Șoimaru la BM "B.P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 10 oct. – P. 16.
22. **Badan, Angela**. Ascultînd melodia plumbului : [Georgia Bacovia comemorat la Bibl. „Maramureș”] // Lit. și arta. – 2011. – 24 mar. – P. 8.
23. **Balan, Zoia**. Chisinaul citește *Diavolul este politic corect* de Savatie Baștovoi // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 159-161.
24. **Baltag, Tatiana**. Patrimoniul municipal în prezentare virtuală [pe blogul "Chișinău, orașul meu"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 55-67.
25. **Bargan, Ecaterina**. Atelierul Vlad Ioviță (din cadrul Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu"): Cenaclurile din Chișinău : [despre atelierul de scriere creativă de la BM "B.P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 24 iun. – P. 23.
26. **Bascacova, Axenia**. Servicii interactive prin SMS pentru utilizatorii Bibliotecii Publice de Drept // Buletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
27. **Băciuț, Nicolae**. Pe vremea Lidiei Kulikovski : [către aniversarea directorului general al BM "B.P. Hasdeu", Chișinău] // Vatra veche: Lunar de cultură. – 2011. – Anul III (Nr 4). – P. 76.
28. **Băciuț, Nicolae**. „Târgu-Mureș” - 15 : [despre aniversarea a 15-a de la fondarea Filialei „Târgu-Mureș” din Chișinău] // Vatra veche. – 2011. – Nr 12. – P. 84 : fot.
29. **Băciuț, Nicolae**. „Târgu-Mureșul” din Chișinău // Cuvântul liber. – 2011. – 31 mai. – P. 6. ; Vatra veche. – 2011. – Nr 7. – P. 13. ; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 34-35.
30. **Băciuț, Nicolae**. Zilele Bibliotecii Municipale „Petru Maior”, Reghin : [despre participarea lui Nicolae Băciuț la aniversarea a 15-a a Bibl. *Târgu-Mureș*] // Lentila de contact. – Târgu-Mureș, 2011. – P. 215-216.

31. **Bărdiță, Irina.** Nu poate fi o carte bună fără un gând frumos! Fără o carte bună nu poate exista o cultură adevărată : [cea de a IV-a ed. a Concursului de caligrafie „Crinii Latini”, consacrată aniversării *Chișinău – 575 ani, desfășurată la BM „B.P. Hasdeu”*] // Lit. și arta. – 2011. – 21 apr. – P. 6.
32. **Bărcă, Iulita.** Un volum de nume : [lansarea volumului lui Valerian Ciobanu "Ave numele tău" la BM "B.P. Hasdeu"] // Capitala. – 2011. – 20 iul. – P. 6.
33. **Beșleagă, Vladimir.** Urări pentru Biblioteca „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 44-45.
34. **Biblioteca „Ițic Mangher”** – centru cultural al comunității evreiești din Moldova // Druță Boris. Sub steaua lui David, cu Dumnezeu. – Ch., 2011. – P. 74-78.
35. **Biblioteca Municipală "B. P. Hasdeu"** : Cele mai citite cărți [la filialele *L. Rebreanu* și *Alba Iulia*] // Timpul. – 2011. – 25 noiem. – P. 31.
36. **Biblioteca „Târgu-Mureș”** în viziunea utilizatorilor // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 88-92.
37. **Bobecă, Constantin.** Omul – liant, Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 89-90.
38. **Bocancea, Evelina.** Subclasa 51 – matematici. Construcția vedetelor de subiect și a indicilor // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 48-54.
39. **Boguș, Elena.** Atelierul *Vlad Ioviță*: Cenaclurile din Chișinău [la BM „B.P. Hasdeu”] // Timpul. – 2011. – 8 iul.
40. **Boguș, Elena.** Atelierul *Vlad Ioviță*: Cenaclurile din Chișinău : [despre atelierul de creație din cadrul BM "B.P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 22 iul. – P. 22.
41. **Boguș, Elena.** Ultima ședință a Atelierului *Vlad Ioviță* din această vară: Cenaclurile din Chișinău [de la BM "B. P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 5 aug. – P. 22.
42. **Botezatu, Eliza.** Biblioteca „Targu-Mureș” – Casa Mare cu suflet de Lumină // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 65-66. ; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 32-33.
43. **Brad, Ion.** Biblioteca – școală și templu // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch., 2011. – P. 20-27.
44. **Brad, Romulus.** Scrisoare de suflet doamnei dr. Lidia Kulikovski : [impresii despre vizita la Chișinău la aniversarea Bibl. “Transilvania”] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 112-113.
45. **Brad, Vasile.** Te-ai dus : [poezie dedicată cititorului Bibl. “Transilvania” Traian Brad] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 113.
46. **Brăila, Olga.** „Floarea iubirii” la Centrul Academic Eminescu : [Claudia Partole în dialog cu cititorii săi despre cartea *Floarea iubirii*] // Florile dalbe. – 2011. – 15 dec. – P. 3.
47. **Budeanu, Gheorghe.** „Fratele meu, fluturele” : [lansarea cărții „Fratele meu, fluturele” de Vasile Spinei la Bibl. „Ovidius”] // Timpul. – 2011. – 27 sept. – P. 8.
48. **Bulat, Ludmila.** Poezia Stelianeî Grama emană lumină : [lansarea studiului monogr. *Dramaturgia autohtonă din anii 1960-1970 pe scena teatrelor din Moldova și cărții de versuri Telerană, aut. Steliana Grama* la Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 72-73.

49. **Bulmaga, Rodica.** O aniversare de toată frumusețea [60 de ani din ziua nașterii lui Ianoș Turcanu la BM „B.P. Hasdeu”] // Lit. și arta. – 2011. – 28 iul. – P. 8.
50. **Bulmaga, Rodica.** Poezia – umbră și lumină : [lansarea cărții *Fratele meu, fluturile* de Vasile Spinei la Bibl. „Ovidius”] // Lit. și arta. – 2011. – 6 oct. – P. 8.
51. **Bulubaș, Victoria.** Imaginea bibliotecarului în acest necuprins al informației : [felicități pentru toți bibliotecarii, de Ziua profesională] / Gazeta bibliotecarului. – 2011. – Nr 4. – P. 5.
52. **Burea, Eugenia.** Grigore Vieru, dăinuind încă aieva printre noi... : [activitatea comemorativă dedicată aniversării a 76-a de la nașterea lui Grigore Vieru, desfășurată la filiala Targu-Mureș] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 130-132.
53. **Butucel, Elena.** Biblioteca – înainte mergătoare : [aprecieri, felicitări, urări de bine] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 72-73.
54. **Butucel, Elena.** Cine sunt managerii contra curentului? : [reflecții și concluzii asupra cărții *Manager contra curentului*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 39-48.
55. **Butucel, Elena.** „Dobrogetia” salută Moldova : [simp. cultural-șt. cu genericul „Dobrogetia” salută Moldova, desfășurat la Bibl. „Ovidius” din Chișinău] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 74-76.
56. **Butucel, Elena.** Frumoasa lume interioară : [întâlnirea cititorilor Bibl. *Ovidius* cu scriitorul Nicolae Rusu] // Florile dalbe. – 2011. – 13 ian. – P. 2.
57. **Butucel, Elena.** Să cunoaștem orașul împreună : [rezumatul manifestărilor culturale care au avut loc la Bibl. *Ovidius* consacrate omagierii orașului Chișinău la 575 de ani] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 101-104.
58. **Butucel, Elena.** Sămânța luminii : [prezentarea cărții *Adânc de mare și adânc de cer*, aut. Vladimir Rusnac, la Bibl. *Ovidius*] // Lit. și arta. – 2011. – 7 apr. – P. 5.
59. **Butucel, Elena.** Un gând bun pentru Biblioteca „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 68-69.
60. **Canja, Ana.** Sărbătorirea celor 152 de ani de la Unirea Principatelor Române [în cadrul Clubului Tinerilor Istorici de la filiala „Alba Iulia”] // Lit și arta. – 2011. – 27 ian. – P. 2.
61. **Caldare, Elena.** Repere spirituale: Chișinău – Alba Iulia – Chișinău // Alba Iulia. – 2011. – 1 dec. – P. 11.
62. **Capița, Ludmila.** Dimensiunea culturală la Biblioteca „Transilvania” // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 96-106.
63. **Caranfil, Ninela.** Cu dragoste și recunoștință pentru „Transilvania” : [la aniversarea a 20 de ani] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 59-60.
64. **Cebotari, Elena.** Feeric spectacol spiritual : [lansarea volumului de versuri *Clipa, doar ea = Muș, только муш*, aut. Dumitru Pasat, la Bibl. *Liviu Rebreanu*] // Florile dalbe. – 2011. – 13 ian. – P. 2.
65. **Cebotari, Margareta.** Expoziții de carte la biblioteca „Ovidius” : [totaluri de la Săptămâna Ușilor Deschise] // Bibliocolecții: cărți, informație, lectură, opinii : newsletter-ul Departamentului *Organizarea colecțiilor*. – 2011. – Mai. – P. 3-4.
66. **Cebotari, Margareta.** "Regăsirea" omului intelectual : [lansarea volumului *Regăsirea. Pagini din biografia unui savant*, aut. Nadejda Pruteanu, la Bibl. *Ovidius* din Chișinău ; file din biogr. dr. habilitat în șt. istorice

- Anton Moraru] // Lit. și arta . – 2011. – 22 dec. – P. 2.
67. **Chirtoacă, Dorin.** Chișinău – oraș cântat, elogiât, iubit, apreciat de chișinăuieni : [despre antologia „Chișinăul în literatură”, elaborată de Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” // *Viața Basarabiei*. – 2011. – An. XIX, Nr 3/4 (Nr 23/24). – P. 154 ; Chișinăul în literatură. – Ch., 2011. – P. 7-8.
68. "Chișinăul citește o carte" : [despre Programul de lectură "Chișinăul citește o carte" desfășurat la Bibl. Municipală "B.P. Hasdeu" și în filialele ei] // *Timpul*. – 2011. – 25 noiem. – P. 23.
69. **Cimpoi Mihai.** Inovarea continuă : [despre Lidia Kulikovski, director general la Bibl. Municipală "B.P. Hasdeu"] // Lit. și art. – 2011. – 10 mar. – Nr. 10. – P. 6 ; *Viața Basarabiei*. – 2011. – An. XIX, Nr 3/4 (Nr 23/24). – P. 167-18 ; Florile dalbe. – 2011. – 20 oct.(Nr 31). – P. 2-3 ; *Viața printre cărți: Lidia Kulikovski* : biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 11-13 ; *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 73-74.
70. **Cimpoi, Mihai.** Reînvierea păsării Phoenix : [filiala *Târgu-Mureș* la 15 ani de activitate] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 63-64 ; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 29-30.
71. **Cimpoi, Mihai.** Lumini modelatoare : [cronicul devenirii bibl. *Transilvania*] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 37-38.
72. **Cimpoi, Mihai.** O discipolă a bibliotecarului Eminescu : [Elena Dabija – directorul Centrului Academic Internațional "M. Eminescu"] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 79-80.
73. **Cîrlig, Mihail.** Mândria sectorului Râșcani – Biblioteca „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 19-20.
74. **Codreanca, Lidia.** Cetatea cărții : Realitatea așa cum e! : [despre Lidia Kulikovski, director general al BM "B.P. Hasdeu"] // Lit. și arta. – 2011. – 27 oct. – P. 3.
75. **Codreanca, Lidia.** Duhul le dă har celor smeriți : [cartea *Diavolul este politic corect*, aut. scriitorul-monah Sabatie Baștovoi, prezentată în cadru Cenaclului "Sic cogito" la BM "B.P. Hasdeu"] // Lit. și arta. – 2011. – 1 dec. – P. 4.
76. **Colac, Tudor.** Acasă la Transilvania (gânduri aniversare) // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 65.
77. **Colesnic, Iurie.** Cluburile Chișinăului de ieri și mai puțin de azi... // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 125-127.
78. **Colesnic, Iurie.** Transilvania – un vis de generații împlinit : [mesaj de felicitare] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 86.
79. **Colesnic, Iurie.** Un primar al culturii, un primar european [Carol Schmidt] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 27-36.
80. **Constantinescu, Radu.** Cărți, emoții, prejudecăți : [despre drumul parcurs al donațiilor de carte la Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 61-64.
81. **Corghenici, Ludmila.** O lucrare elaborată și dedicată omului care gândește / acționează creativ și constructiv : [rec. la biobibliogr. *Viața printre cărți: Lidia Kulikovski*] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 134-136.

82. Costiuc, Tatiana. Două decenii de prietenie : [mesaj de felicitare la ceas aniversar a Bibliotecii „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 50-53.
83. Coșeriu, Tatiana. Activitatea de voluntariat în întrebări și răspunsuri // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 49-54.
84. Coșeri, Tatiana. Filiala municipală a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova – filială unde oamenii învață și inovează împreună // Buletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
85. Coșeri, Tatiana. Comunicarea profesională în contextul culturii instituționale. Cazul bibliotecilor publice : [comunicare la Conf. șt. “Creșterea impactului cercetării și dezvoltarea capacității de inovare...”] // Bibliotheca Septentrionalis. – 2011. – Nr 2 (37). – P. 115-118.
86. Coșeri, Tatiana. COOLTura formării profesionale: oportunității de de învățare activă oferite de Buletinul ABRM // Buletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
87. Coșeriu, Tatiana. Ziua bibliotecarului sarbatorită cu lauri [la Biblioteca Municipală “B.P. Hasdeu,”] / Tatiana Coșeriu, Tatiana Borodatii // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2 . – P. 45-48.
88. **Creații literare** dedicate lui Grigore Vieru : [*Grigore Vieru în creația proprie a cititorilor Bibl. „Târgu-Mureș”*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 133–137.
89. Cruđu, Dumitru. Atelierul Vlad Ioviță: Cenaclurile din Chișinău : [despre atelierul de creație *Vlad Ioviță* de la Bibl. Municipală] // Timpul. – 2011. – 15 iul. – P. 26.
90. Cruđu, Dumitru. Chișinăul în literatură: Premiere editoriale : [despre antologia lit. “Chișinăul în literatură”] // Timpul. – 2011. – 21 oct. – P. 23.
91. Cruđu, Dumitru. Înainte de furtună, la Biblioteca “B.P. Hasdeu” : [despre expoziția pictorului Iurie Răileanu, expusă la Bibl. Municipală “B.P. Hasdeu”] // Timpul. – 2011. – 25 febr. – P. 23.
92. Cruđu, Dumitru. Lansare de carte la Biblioteca „Maramureș” : [„Turnătorul de medalii” de Anatol Moraru] // Timpul. – 2011. – 8 apr. – P. 23.
93. Cucereavii, Mihai. În glumă și în serios cu Efim Tarlapan : [lansarea volumelor: “Râsul lumii la români”, “Zâmbete pentru export”, studiul “Daniel Ciugureanu, un prim-ministru al neamului nostru și al neamurilor mele” semnate de Efim Tarlapan la Sediul Central BM] // Lit. și arta. – 2011. – 28 apr. – P. 6.
94. Cucereavii, Mihai. Matematica îndrăgostită de poezie : [lansarea cărții “La pragul destăinuirii”, aut. Tudor Gorgos la Bibl. “Târgoviște”] // Lit. și arta. – 2011. – 24 mar. – P. 8.
95. Culev, Ana Lucia. Biblioteca „Târgu-Mureș” – centru cultural și informațional al sectorului Râșcani // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 21.
96. Culev, Ana Lucia. Simbol al aspirațiilor noastre spirituale : [mesaj de felicitare Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 15-17.
97. Dabija, Elena. Cariatida Centrului Academic Internațional Eminescu : [interviu cu directorul CAE Elena Dabija] / consemnare: Lidia Hlib // Lit. și arta. – 2011. – 17 feb. – P. 6.
98. Dabija, Elena. De la mic la mare, îndrăgostiți de Luceafăr // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 104-107.

99. **Dabija, Elena.** Sfintele rădăcini ale poetului Vladimir Rusnac // *Ecoul Eminescu*. – 2011. – Noiembrie. – P. 3.
100. **Dabija, Nicolae.** Doamna Cărții : [aprecieri la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 74-75 ; *Lit. și arta*. – 2011. – 10 mar. – P. 6.
101. **Dabija, Nicolae.** O carte este un medicament, un prieten, o călăuză, o santinelă, o speranță, un sfetnic // *Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 31.
102. **Dercaci, Tatiana.** Muzica - stenografia emoției : [lansarea CD-lui "Metamorfoza", autoarei și interpretei de muzică folc Nătălița Croitoru, în incinta Bibl. "Ovidius"] // *Lit. și arta*. – 2011. – 1 dec. – P. 6.
103. **Derivolcov, S.** Formarea profesională continuă vs. operaționalizarea terminologiei curriculumului modernizat : [participarea profesorilor de la IȘE la întâlnirea cu scriitorul Aurelian Silvestru la Bibl. "Liviu Rebreanu"] / S. Derivolcov, **T. Pânteș, A. Tica, S. Vișnevschi** // *Univers Pedagogic Pro*. – 2011. – 17 noiembrie. – P. 11.
104. **Didic, Vasile.** O bibliotecă dragă sufletului meu // *Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 60-61.
105. **Distincțiile Bibliotecii „Târgu-Mureș”** // *Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 73-77.
106. **Docolin, Anca.** Gânduri după întâlnire de la Chișinău : [Zilele Bibl. "Transilvania"] // *BiblioPolis* – 2011. – Vol. 40, Nr. 4. – P. 60-63.
107. **Donțu, Tatiana.** Animație culturală la secția pentru copii a Bibliotecii „Transilvania” // Filiala „Transilvania”: *Portret din cuvinte*. – Ch., 2011. – P. 107-116.
108. **Duca, Gheorghe.** Mereu în anotimpul belșugului : [elogiu la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 68-69.
109. **Erizanu-Pînzari, Elena.** Promovarea unei educații de calitate : [despre parteneriatul liceului "Al.I. Cuza" cu Bibl. «Liviu Rebreanu»] // *Făclia*. – 2011. – 17 dec. – P. 9.
110. **Filip, Iulian.** Îmi pare bine că s-a întâmplat să fiu de folos și ce noroc am avut că așa s-a întâmplat! : [deschiderea Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: *Portret din cuvinte*. – Ch., 2011. – P. 45-49.
111. **Filip, Iulian.** Mi-i dragă lucoarea Bibliotecii „Târgu-Mureș” de pe bulevardul Moscova // *Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 42-43.
112. **Fiștic, Cristofor.** Lectură și agrement: [despre lectură și agrement în cadrul Taberei de lectură de la Bibl. „Alba Iulia”, iunie 2011] // *Lit. și arta*. – 2011. – 4 aug. – P. 8.
113. **Foiu, Taisia.** O lucrare bibliologică sortită succesului : [breviar biobibliogr. *Viața printre cărți: Lidia Kulikovski*] / Taisia Foiu, **Vlad Pohilă** // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 140-141.
114. **Frișcu, Alexandru Horațiu.** „Mântuirea prin carte” // *Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 72.
115. **Galaju, Ana.** Izvor nesecat de cultură și cunoaștere // *Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 57-59.
116. **Galaju, Ana.** Ring intelectual – continuu proces de acumulare : [despre *Ringul intelectual* organizat la Bibl. *Târgu-Mureș*] // *Diversificarea procedeelelor didactice prin utilizarea elementelor de dramă și creativitate*

- plastică. – Ch., 2011. – P. 73-75.
117. **Gangan, Mihaela.** Biblioteca și formarea mea ca personalitate : [gânduri de recunoștință Bibl. „Transilvania” // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 93-94.
118. **Gheorghită, Eugen.** Am mai vrea noi să fim Eminescu! : [lansarea cărții lui Teodor Codreanu "Eminescu în captivitatea "nebuliei" la BM "B.P. Hasdeu"] // Lit. și arta. – 2011. – 24 noiem. – P. 1.
119. **Gheorghită, Eugen.** Doi patriarhi ai epigramei, pe care îi calcă pe urme alți doi, și încă mulți alții... : [lansarea volumelor: "Râsul lumii la români", "Zâmbete pentru export"; studiul "Daniel Ciugureanu, un prim-ministru al neamului nostru și al neamurilor mele" semnate de Efim Tarlapan la Sediul Central BM] // Lit. și arta. – 2011. – 28 apr. – P. 6.
120. **Gherman, Alin-Mihai.** Drum spre prieteni : [o trecere în revistă și impresiile sale despre vizita la Chișinău] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 31-36.
121. **Gîscă, Carolina.** Cultura informației în traduceri noi: ghiduri, instrucțiuni, manuale // Biletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
122. **Globa, Elizaveta.** Dimensiunea bibliotecii : [colaborarea Bibl. IȘE cu Bibl. *Liviu Rebreanu*] // Univers Pedagogic Pro. – 2011. – 24 mar. – P. 2.
123. **Globa, Elizaveta.** Eficiența practicii bibliotecarilor școlari în perioada de formare continuă la IȘE : [desfășurarea practicii bibliotecarilor școlari la Bibl. *Liviu Rebreanu*] // Univers Pedagogic Pro. – 2011. – 3 mar. – P. 3.
124. **Golovatenco, Aculina.** De mic copil am iubit cartea : [despre colaborarea liceului "Mihai Eminescu" cu Centrul Academic Eminescu] // Univers Pedagogic Pro. – 2011. – 29 sept. – P. 2.
125. **Gori, Victoria.** Copii dornici de carte : [prezentarea cărților autoarei A. Zaporozjanu „Un vis de Crăciun” și "Prin bunătate spre dănuire,, la Bibl. "Hristo Botev,"] // Florile dalbe. – 2011. – 27 ian. – P. 3.
126. **Gori, Victoria.** O discuție ca între prieteni cu scriitorul Sergiu Afanasiu [a elevilor de la Liceul "M de Cervantes,, la Bibl. "Hristo Botev,"] // Tribuna copiilor. – 10 mar. – P. 3.
127. **Gori, Victoria.** Picii, cărțile și minunatul scriitor – Sergiu Afanasiu : [întâlnire cu scriitorul la Bibl. "Hristo Botev,"] // Tribuna copiilor. – 24 mar. – P. 3.
128. **Graur, Natalia.** Atelierul Vlad Ioviță (de pe lângă Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu"): Cenaclurile din Chișinău // Timpul. – 2011. – 1 iul. – P. 31.
129. **Grănescu, Adrian.** Cărțile Bibliotecii „Transilvania” : [despre donațiile de carte de la BJC „O. Goga”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 57-60.
130. **Grosu, Lidia.** Cum e să trăiești cu Dumnezeu în suflet : [cartea *Diavolul este politic corect*, aut. scriitorul-monah Sabatie Baștovoi, prezentată în cadru Cenaclului "Sic cogito" la BM "B.P. Hasdeu"] // Lit. și arta. – 2011. – 1 dec. – P. 4.
131. **Grosu, Lidia.** O poetă ce mai continuă să crească în cuvânt : [lansarea volumelor semnate de Steliana Grama la Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”] // Lit. și arta. – 2011. – 26 mai. – P. 5.
132. **Gulca, Ilie.** Documente inedite privind deportările din 1949 : [lansarea cărții „Deportările în masă din RSS Moldovenească din 5-9 iulie 1949” la BM „B.P. Hasdeu”] // Jurnal de Chișinău. – 2011. – Nr 23 (Mar.). – P. 7.

133. **Guțan, Iana.** Parteneriatul educațional-cultural – școală a democrației : [despre activitățile culturale organizate de Bibl. *Târgu-Mureș* în colab. cu instituțiile de învățământ din sectorul Râșcani] // *Univers Pedagogic Pro.* – 2011. – 5 mai. – P. 2.
134. **Harjevschi, Mariana.** Concepte și practici de externalizare a serviciilor de bibliotecă : [studiu de caz la Bibl. Publică de Drept] / Mariana Harjevschi, Bacal Diana // *BiblioPolis.* – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 37-41.
135. **Harjevschi, Mariana.** Dreptul de autor și politicile promovate de asociațiile profesionale în domeniul bibliotecilor // *Intellectus.* – 2011. – Nr 1. – P. 14-21.
136. **Harjevschi, Mariana.** Libraries beyond libraries: Integration, Innovation and Information for all // *Biletinul ABRM.* – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
137. **Harjevschi, Mariana.** Law Librarianship in Moldova // *The IALL International Handbook of Legal Information Management* / ed. Richard A. Danner and Jules Winterton. – London: Ashgate, 2011. – P. 141-148.
138. **Harjevschi, Mariana.** Parteneriat în susținerea transparenței: Biblioteca publică de drept și Primăria municipiului Chișinău // *Libraria.* – 2011. – Nr 10. – În curs de apariție.
139. **Harjevschi, Mariana.** Rolul politicii naționale culturale asupra politicii în domeniul bibliotecilor din Republica Moldova (1990-2010) : [comunicare la Conf. șt. "Creșterea impactului cercetării și dezvoltarea capacității de inovare..."] // *Bibliotheca Septentrionalis.* – 2011. – Nr 2 (37). – P. 145-148.
140. **Iachim, Ion.** O șansa pentru cartea din Basarabia : [rec. la biobibliogr. *Viața printre cărți : Lidia Kulikovski*] // *BiblioPolis.* – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 132-133 ; *Univers Pedagogic Pro.* – 2011. – 9 iun. – P. 8.
141. **Impresii din „Cartea oaspeților de onoare”** a Bibliotecii „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 78-87.
142. **lordăchescu, Tudor.** Tudor lordăchescu, român din Hagi Curda, localitate din sudul Basarabiei: "Să știți, fraților, că noi încă nu am murit...": Clubul Elitelor "Cronos" : [interviu cu Tudor lordăchescu, care a lansat la BM "B.P. Hasdeu" monogr. satului natal "Hagi Curda (Camășovca)"] // *Timpul.* – 2011. – 15 apr. – P. 14, 19.
143. **Ischimji, T.** 20 de ani: e mult sau puțin? : [filiala *Ițic Mangher*] / T. Ischimji, A. Borșci // *BiblioPolis.* – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 49-52.
144. **Izman, Ludmila.** Există cuvinte sub cuvinte... : [întâlnirea cu Leo Butnaru la filiala „Maramureș”] // *Capitala.* – 2011. – 23 febr. – P. 6.
145. **Josu, Nina.** Adevărul despre "Nebunia" lui Eminescu : [lansarea volumelor *Eminescu în captivitatea "nebulniei", Ion Barbu și spiritualitatea românească modernă - ermetismul canonic*, aut. Theodor Codreanu, la BM "B.P. Hasdeu"] // *Lit. și arta.* – 2011. – 1 dec. – P. 5.
146. **Josu, Nina.** Crina Popescu, poeta care a unit cele două maluri de Prut : [lansarea volumului de versuri "Glontele de aur" la Bibl. „Ovidius”] // *Lit. și arta.* – 2011. – 19 mai. – P. 5.
147. **Josu, Nina.** Cu nemuritoru-i vers în suflet... : [serată de omagiere a poetului Grigore Vieru la Bibl. *Ovidius*] // *Lit. și arta.* – 2011. – 17 febr. – P. 5.
148. **Josu, Nina.** Iubindu-l pe marele poet : [medalion lit. "George Topîrceanu – poetul mesajelor profunde și originale" la bibl. „Ovidius”] // *Lit. și arta.* – 2011. – 24 mar. – P. 4.
149. **Josu, Nina.** O viață trăită neobișnuit de Dumitru Copilu-Copillin : [lansarea cărții "O viață de dascăl obișnuit trăită neobișnuit" la Centrul Academic "Eminescu"] // *Lit. și arta.* – 2011. – 17 noiem. – P. 8.

150. Josu, Nina. Volume de valoare, scriitori mult așteptați : [prezentarea cărților: *Tema pentru acasă*, aut. N. Dabija, *Transmodernismul*, aut. Theodor Codreanu, *Glontele de aur*, aut. Crina Popescu, albumului *Tema de după Tema pentru acasă*, la BM "B.P. Hasdeu"] // Lit. și arta. – 2011. – 5 mai. – P. 5.
151. Kiraly, Ada. Au trecut 20 de ani : [amintiri, impresii despre bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 54-56.
152. Kulikovski, Lidia. Argument pentru o carte consacrată ex-librisului autohton : [pref.] // Creatori de ex-libris basarabeni : mic dicț. – Ch., 2011. – P. 6-9 .
153. Kulikovski, Lidia. Biblioteca “Târgu-Mureș” în strai de sărbătoare // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 5-7.
154. Kulikovski, Lidia. Chișinăul privește sigur spre viitor // Colesnic Iurie. Chișinăul din amintire. – Ch., 2011. – P. 4-5.
155. Kulikovski, Lidia. Claudia Balaban, crez de viață și de dăruire profesională: O ființă a imperativelor culturale // Lit. și arta. – 2011. – 7 apr.
156. Kulikovski, Lidia. Concurs Caligrafic "Crinii Latini" : Participă și tu! [consacrat aniversării *Chișinău - 575*] / Lidia Kulikovski, **Valeriu Herța** // Florile dalbe. – 2011. – 24 febr. – P. 3.
157. Kulikovski, Lidia. Inovația în management - responsabilitatea managerilor. Provocări, gânduri și îndemnuri // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 9-16.
158. Kulikovski, Lidia. Inovația în management – soluția schimbării în domeniul infodocumentar : [comunicare la Conf. șt. “Creșterea impactului cercetării și dezvoltarea capacității de inovare...”] // Bibliotheca Septentrionalis. – 2011. – Nr 2 (37). – P. 127-129.
159. Kulikovski, Lidia. Inovația în management ca factor de supraviețuire și schimbare a bibliotecii // Biletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
160. Kulikovski, Lidia. Lidia Kulikovski: „Cartea este marea mea dragoste” : [interviu cu dr. conf. univ. Lidia Kulikovski, dir. gen. al BM „B.P. Hasdeu”] / consemnare : Natalia Caciuc // Moldoveanca. – 2011. – Nr. 11/12. – P. 8-10.
161. Kulikovski, Lidia. O contribuție deosebită la zestrea culturală a Chișinăului : [despre publ. Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu” în valorificarea patrimoniului cultural] // Chișinăul în literatură. – Ch., 2011. – P. 13-16 ; *Viața Basarabiei*. – 2011. – An. XIX, Nr 3/4 (Nr 23/24). – P. 155-156.
162. Kulikovski, Lidia. Prin Cetatea de Lumină // Rogac Raia. Puncte de suflet : convorbiri. – București, 2011. – P. 182-189.
163. Kulikovski, Lidia. Schimbarea nu este o oportunitate, schimbarea este o obligație : [rec. la cartea prof. Ion Stoica *Sensul schimbării în universul infodocumentar*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 126-132.
164. Kulikovski, Lidia. Simbolul apartenenței de breaslă, simbolul profesionistului integral. Un portret bibliografic : [despre monogr. bibliogr. "Schimbarea de sine pentru schimbarea celorlalți" : in onorem Ludmila Corghenci] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 142-145.
165. Kulikovski, L. Sub semnul schimbării, libertății și fraternității : [despre redeschiderea Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 5-7.

166. Kulikovski, Lidia. Și primăvara se numără bobocii... bobocii de flori, evident!... : [dialog aniversar cu dr. conf. univ. Lidia Kulikovski / consemnare : Vlad Pohilă // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 62-68.
167. Kulikovski, Lidia. Tamara Baghici – profesionistul înțelept al domeniului biblioteconomic // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 77-79.
168. Kulikovski, Lidia. Teodor Ardelean: omul viziune – omul acțiune // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 94-96.
169. Kulikovski, Lidia. Vasile Șoimaru: dorința, dor și căutare : [st. introductiv] // Un om al faptelor: Vasile Șoimaru. – Ch., 2011. – P. 9-22.
170. Kulikovski, Lidia. Veșnica problemă a continuității // Colesnic Iurie. Timp și istorie: Autori de la “Viața Basarabiei”. Ch., 2011. – P. 3-4.
171. Lavric, Victor. În casa sufletului Liubei Procopi : [despre lansarea de carte „Casa sufletului meu” la Bibl. „O. Ghibu”] // Lit. și arta. – 2011. – 10 febr. – P.8.
172. Lidia Kulikovski! – la ceas aniversar : [omagii aduse la jubileul dnei Lidia Kulikovski de către directorul Bibl. Județene Mureș Monica Avram, prof., dr. Valentin Marica, director onorific – Bibl. „Ion Minulescu”, Liliana Moldovan, Nuremberg] // Vatra veche: Lunar de cultură – 2011. – Anul III (Nr 3). – P. 78.
173. Lidia Kulikovski văzută de... Alți admiratori, simpatizanți : [Ludmila Bulat, Gheorghe Pârlea] // Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : Biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 190-196.
174. Lidia Kulikovski văzută de... Personalități ale literaturii, culturii, științei : [Gheorghe Duca, Zamfira Mihail, Nicolae Dabija, Iulian Filip, Nicolae Băciuț, Ilie Șandru, Claudia Partole, Valentin Marica] // Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 159-161.
175. Lidia Kulikovski văzută de... Colegi de breaslă : [Dimitrie Poptămaș, Colegii de la Catedra Biblioteconomie și Asistența Informațională a USM, Vera Osoianu, Sorina Stanca, Tatiana Costiuc, Liliana Moldovan, Monica Avram, Iulia Tătărescu, Victoria Bernic] // Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : Biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 177-189.
176. Mamaiscaia, Cristina. Analiza SWOT a managementului inovațional din cadrul Bibliotecii Municipale "B.P. Hasdeu" // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 41-44.
177. Mamaiscaia, Cristina. Săptămîna ușilor deschise la Biblioteca "Maramureș" // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 85-90.
178. Mamaiscaia, Cristina. Sunt ceva ani în ghemul vremii : [Bibl. „Maramureș” la un deceniu de activitate] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 54-59.
179. Manea, Stela. Educația prin artă : [întâlnirea cu artistul plastic Ion Morărescu la Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”] // Univers Pedagogic Pro. – 2011. – 3 febr. – P. 6.
180. Marica, Valentin. Aici sau Scrisoare către cei ce țin în dreptul inimii cartea : [despre Bibl. Târgu-Mureș] // Vatra veche. – 2011. – Nr 5. – P. 52 ; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 36-37.
181. Mereu **valabilă, prețuirea...** (Referințe scrise [despre Lidia Kulikovski] cu ani în urmă) : [Ion Șpac, Iulian Filip, Ion Hadârcă, Vasile Șoimaru, Mihail Gh. Cibotaru, Nicolae Rusu, Ninela Caranfil, Miroslava Metleaeva, Ionel Capița] // Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : Biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 199-229.

182. **Mihai, Lilia.** Grigore Vieru – în amintirea copiilor de la filiala „Maramureș” : [Ușile deschise la Bibl. *Maramureș* din Municipiul Chișinău] // *Capitala*. – 2011. – 16 febr. – P. 6.
183. **Mihai, Lilia.** Titus Știrbu: „Cartea e oglinda vieții ...” : [întâlnirea cu scriitorul Titus Știrbu la Bibl. *Maramureș*] // *Capitala*. – 2011. – 23 mar. – P. 6.
184. **Mihail, Zamfira.** O mare reverență doamnei dr. conf. univ. Lidia Kulikovski // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 70-73.
185. **Mircea, Dumitru.** Sărbătoarea cărții : [lansarea cărții „Glontele de aur” de Crina Popescu la Bibl. „Ovidius”] // *Roua stelară*. – 2011. – Mai-Iun. (Nr 19). – P. 21.
186. **Mircea, Dumitru.** Stindardul Sfintei Libertății : [lansarea cărții „Stindardul Sfintei Libertăți” de Gheorghe Ghimpu la Bibl. „Onisifor Ghibu”] // *Roua stelară*. – 2011. – Nr 22. – P. 26-27.
187. **Model de dăruire și de consacrare** : [omagiile aduse la aniversarea dnei Lidia Kulikovski de către Colegii de la Catedra Biblioteconomie și Asistență Informațională] // *Săptămîna*. – 2011. – 11 mar. – P. 22.
188. **Moldovanu, Anastasia.** Dimensiunea creștin-ortodoxă a poetului Leo Bordeianu // *Lit. și arta*. – 2011. – 4 aug. – P. 5.
189. **Moldovan, Lăcrămioara.** „Ateliere poetice” lansate la Biblioteca „Onisifor Ghibu” // *Jurnal de Chișinău*. – 2011. – 22 febr. – P.10.
190. **Movilă, Lica.** Cântând din naiul neamului : [despre Medalionul Literar *Ion Anton*] // *Florile dalbe*. – 2011. – 9 iun. – P. 3.
191. **Movilă, Lica.** Întâlnire cu miracolul descoperirii de sine : [despre Medalionul Literar *Ion Anton*] // *Florile dalbe*. – 2011. – 14 apr. – P.4.
192. **Movilă, Lica.** Povestea care ne însoțește : [întâlnirea cititorilor filialei *N. Titulescu* cu scriitorul Arcadie Suceveanu și red.-șef al rev. *Florile Dalbe*, Ion Anton] // *Florile dalbe*. – 2011. – 12 mai. – P. 8.
193. **Nedzelschi, Ecaterina.** Dumitru Zambîțchi – pedagog, savant, cărturar : [despre personalitatea savantului, profesorului universitar, dr. în șt. matematice, Dumitru Zambîțchi] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 122- 123.
194. **Nedzelschi, Ecaterina.** Jan Cicinowski, un regizor polon al Teatrului Rus din Chișinău // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 37, Nr 1. – P. 143-144.
195. **Oliv, Mircea.** "Experiența basarabeană e una foarte bună..." : [dialog cu directorul Bibl. Județene Bistrița-Năsăud, dl Mircea Oliv] / consemnare : R. Pelineanu // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 60-65.
196. **Onciu, Parascovia.** Biblioteca Târgu Mureș – istorie și continuitate : [impresii, mesaj de felicitare] // *Verticalitatea spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca Târgu Mureș – 15 ani de activitate*. – Ch., 2011. – P. 62-62.
197. **Onciu, Parascovia.** Biblioteca „Transilvania”, un miracol ce a devenit realitate // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 8-14.
198. **Onciu, Parascovia.** Două decenii ne unesc prin cultură : [Zilele Bibliotecii „Transilvania”] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 46-50.
199. **Orașul natal** în creația liceenilor : [membri ai Cenaclului lit. artistic "Cuvîntul" de la Bibl. Publică „Ștefan cel Mare”] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 130-135.

200. **Palamari, Dumitrița.** Copiii se întrec la ... citit : [despre tabăra de vară de la Bibl. "Alba Iulia"] // *Timpul*. – 2011. – 27 iun. – P. 4.
201. **Paraschivu, Maria.** Spiritul lui Eliade și destinul culturii românești : [omagiu lui Mircea Eliade la Bibl. "Onisifor Ghibu"] // *Lit. și arta*. – 2011. – 21 apr. – P. 6.
202. **Partole, Claudia.** Dacă s-ar putea să revin în timp... [gânduri, impresii despre Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 84-85.
203. **Partole, Claudia.** Sfânt altar al cărții, Biblioteca „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 48.
204. **Parva Săsărman, Traian.** De la Bistrița la Chișinău — o punte din flori : [despre vizita delegației de scriitori și bibliotecari din Bistrița-Năsăud la Bibl. *Liviu Rebreanu*] // *Răsunetul*. – 2011. – 20 oct.
205. **Pânzaru, Ludmila.** Pecha Kucha - format japonez de prezentări : [servicii inovante] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 34-36.
206. **Pânzari, Ludmila.** Tendințe noi în dezvoltarea serviciilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” // *Biletinul ABRM*. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
207. **Pârjoale și cărți la** Biblioteca Bogdan Petriceicu Hasdeu : [despre Conf. Intern. "Chișinău între trecut și viitor"] // *Capitala*. – 2011. – 12 oct. – P. 5.
208. **Pârlea, Gheorghe.** De jos, mult prea de jos, un gând aniversar : [Vlad Pohilă la aniversare] // *Lit. și arta*. – 2011. – 12 mai. – P. 4.
209. **Petruș, Andrei.** Theodor Codreanu – Lecția de înțelepciune : [lansarea cărții *Eminescu în captivitatea „nebulniei”* cu participarea aut. la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”] // *Lit. și arta*. – 2011. – 8 dec. – P. 5.
210. **Plăieșu, Raisa.** Cenaclul – o fereastră de vis a copiilor : [ședința atelierului lit.-artistic „Cuvîntul” la Filiala „Ștefan cel Mare”] // *Lit. și arta*. – 2011. – 26 mai. – P. 5.
211. **Plămădeală, Eugenia.** Biblioteca “Alba Iulia” în afara bibliotecii // *Biletinul ABRM*. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
212. **Plopa, Ludmila.** Dragă Bibliotecă „Târgu-Mureș”! // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 70.
213. **Pohilă, Vlad.** Chișinău, un oraș al bibliotecilor : [editorial] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 5-7.
214. **Pohilă, Vlad.** Cu mult drag și despre țărani, și despre artiști : [rec. la cartea lui Nicolae Roibu *Artiști și țărani*] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 140-141.
215. **Pohilă, Vlad.** Cum să ne facem o vară de neuitat : [editorial] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 5-7.
216. **Pohilă, Vlad.** Despre Ion Stoica sau despre polivalența trăită de esența eului în armonie cu realitatea // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 55-58.
217. **Pohilă, Vlad.** Deși foarte iubită, dorită, solicitată de mulți, Leonida era totuși o mare solitară : [In memoriam Leonida Lari] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 181- 182.
218. **Pohilă, Vlad.** Fascinat de lumina ce alimentează dinamismul creațiilor [pict. Ghenadie Jalbă] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 110-111.

219. **Pohilă, Vlad.** Fenomenul informațional pus în fața interdisciplinarității, transdisciplinarității și multidisciplinarității : [despre cartea lui Ion Stoica "Scurtă introducere la o Enciclopedie a Informației"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 145-148.
220. **Pohilă, Vlad.** Figură emblematică a intelectualității din Basarabia anexată URSS-ului [acad. Alexandru Negru-Vodă] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 136-139.
221. **Pohilă, Vlad.** Lidia Kulikovski: un impresionat bilanț prealabil : [st. introductiv] // Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : Biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 16-20.
222. **Pohilă, Vlad.** Noi publicații bibliografice din Polonia: [donate Bibl. Municipale "B.P. Hasdeu"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 142-146.
223. **Pohilă, Vlad.** O picătură în marea informațională... : [editorial] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 5-8.
224. **Pohilă, Vlad.** Pilonii de rezistență ai bibliotecii: ieri, azi, mâine : [editorial] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 5-8.
225. **Pohilă, Vlad.** Rodnică valorificare a (în) semnelor vechii culturi românești : [rec. la cartea *Vitrării patinate*, de Teodora Fântănaru] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 156-162.
226. **Pohilă, Vlad.** Scriitorul și orașul: Două "vase comunicante" // Chișinăul în literatură. – Ch., 2011. – P. 17-25.
227. **Popa, Doina.** De ce revin în Basarabia? : [Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 28-30.
228. **Popa, Doina.** Lecții învățate: O aniversare de suflet – Biblioteca "Transilvania" din Chișinău // BiblioMagazin: bul. Informativ al ANBPR. – 2011. – Anul III (Nr 4). – P. 2-4.
229. **Popușoi, Liliana.** Oamenii și amintirile capitalei... între trecut și viitor : [Conf. Intern. 575 de ani. Chișinău între trecut și viitor] // Flux : ed. de vineri. – 2011. – 14 oct. – P. 8.
230. **Poptămaș, Dimitrie.** Biblioteca *Târgu-Mureș* de 15 ani în inima Chișinăului : [interviu cu ex-directorul Bibl. Județene Mureș] / consemnare : Alin Zaharie // Zi de Zi. – 2011. – 23 noiem. – P. 5.
231. **Poptămaș, Dimitrie.** Doamna cărților din Chișinău : [către aniversarea directorului general al BM "B.P. Hasdeu" Lidia Kulikovski] // Vatra veche: Lunar de cultură. – 2011. – Anul III (Nr 4). – P. 76.
232. **Poptămaș, Dimitrie.** Redeșteptarea națională prin carte și lectură: Biblioteca „Târgu-Mureș” la 15 ani // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare: Biblioteca "Târgu-Mureș" – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 22-25.
233. **Postolachi, Veronica.** Elevii escaladează tărâmul cunoașterii: Activități extrașcolare : [despre programul *Chișinăul citește o carte* la BM "B.P. Hasdeu"] / Veronica Postolachi, Elena Vulpe // Florile dalbe. – 2011. – 1 dec. – P. 2-3.
234. **Radu, Daria.** Castelul cărții de la Ciocana : [Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 70-71.
235. **Rață, Valeriu.** Cheia succesului unui roman total : [biobibliogr. *Un om al faptelor Vasile Șoimaru*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 136-142.

236. **[Rață, Valeriu]**. Chișinăul la vârsta tinereții netrecătoare : [Conf. Intern. *Chișinău între trecut și viitor*, consacrată aniversării a 575-a de la prima atestare documentară] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 93-101. – (Semnat: **Petru Paraschivu**).
237. **[Rață, Valeriu]**. Conferința științifică consacrată împlinirii a 80 de ani de la celebra cercetare monografică a satului Cornova : [desfășurată în incinta BM "B.P. Hasdeu"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 68-74. – (Semnat: **Andrei Butuceanu**).
238. **Rață, Valeriu**. Dănuirea noastră prin carte : [retrospectiva Salonului Intern. de Carte pentru copii și tineret din Chișinău, ed. a XV-a, desfășurată la *Moldexpo*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 55-61.
239. **Rață, Valeriu**. De veghe în templul cunoașterii și înțelepciunii : [rec. la bibliogr. *Viața printre cărți: Lidia Kulikovskij*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 149-155.
240. **Rață, Valeriu**. Dimitrie Iov, remarcabil om de cultură și politician de pe ambele maluri ale Prutului : [rec. la cartea "Fericiri pe margini de prăpastie. In memoriam Dimitrie Iov" de Gabi Comboș] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 144-149.
241. **[Rață, Valeriu]**. Drumul lung prin labirintul creației : [din activitatea crit. lit. Vitalie Răileanu] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 173-175. – (Semnat: **Andrei Butuceanu**).
242. **[Rață, Valeriu]**. Dumitru Matcovschi – portret în timp : [lansarea cărții "Amarele confesiuni" de Dumitru Matcovschi la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 70-75. – (Semnat: **Petru Paraschivu**).
243. **[Rață, Valeriu]**. Europa : ieri, azi, mâine : [impresii de lectură] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 165-169. – (Semnat: **Cristian Zidaru**).
244. **[Rață, Valeriu]**. Legământul și dragostea poetului : [despre lansarea cărții : *Lăsați-mi dragostea, aut. Ionel Căpița* la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 119-123. – (Semnat: **Petru Paraschivu**).
245. **[Rață, Valeriu]**. O primăvara de lansări de carte de bun augur : [lansări de carte la BM „B.P. Hasdeu” în cadrul Salonului Intern. de carte pentru copii și tineret] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 76-82. – (Semnat: **Cristian Zidaru**).
246. **[Rață, Valeriu]**. Pledorii în toamnă târzie : [despre ședința Clubului "Biblioteca Mov", din 16 noiembrie 2011, desfășurată la Filiala "Transilvania"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 170-173. – (Semnat: **Aurel Hioară**).
247. **Rață, Valeriu**. Revista BiblioPolis în contextul științelor informării : [opinia dnei Lidia Kulikovskij despre ed. spec. a rev. „BiblioPolis” *Cultura Informației*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 101-103.
248. **[Rață, Valeriu]**. Un martor temerar la fărădelegile comuniste : [despre lansarea cărții *Moldova mă doare, aut. Damian Hâncu* la Sediul Central al BM „B.P. Hasdeu”] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 117-124. – (Semnat: **Andrei Butuceanu**).
249. **Rață, Valeriu**. Zborul către stele al Paulinei Zavtoni : [întâlnire cu publicul la Bibl. de Arte "Tudor Arghezi"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 74-81.

250. Rogac, Raia. Arhipelag – o carte de vizită a scriitorilor basarabeni în străinătate : [despre lansarea almanahului *Arhipelag* la Filiala *O. Ghibu*] // *Clipa*. – 2011. – Nr 23 (Febr). – P.12 ; *Vatra veche*. – 2011. – Apr. – P. 77.
251. Rogac, Raia. Aurelian Silvestru împărtaşind fărâme de suflet : [lansarea volumului "Fărâme de suflet" la Bibl. *Ovidius*] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 81-84.
252. Rogac, Raia. Aurelian Silvestru, regăsindu-se pe sine : [lansarea cărții „Cel rătăcit” de A. Silvestru la Bibl. „Ovidius”] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 112-115.
253. Rogac, Raia. Bibliocultural basarabean (În premieră: *Arhipelag* – o carte de vizită a scriitorilor basarabeni în străinătate) : [despre lansarea antologiei cu acest titlu la Biblioteca *O.Ghibu*] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 95-97. – (Semnat: R. Pelineanu); *Vatra veche* (Târgu-Mureș). – 2011. – Oct. – P. 76.
254. [Rogac, Raia]. Biblioteca „Ovidius” – promotoare a valorilor chișinăuene : [despre programul activităților dedicate aniversării a 17-a a bibliotecii] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 76-80. – (Semnat: Andrei R.).
255. [Rogac, Raia]. Carol Schmidt – un primar al chișinăului readus în actualitate : [la Sediul Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a avut loc conferința pe tema *Carol Schmidt – primar al Chișinăului: 1877-1903*] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 85-89. – (Semnat: Raia Andrei).
256. Rogac, Raia. Carol Schmidt, un primar prezent prin fapte : Lupta cu uitarea : [despre fost primar al Chișinăului Carol Schmidt și activitățile organizate de BM B. P. Hasdeu consacrate lui] // *Natura*. – 2011. – Nr 7. – P. 7.
257. Rogac, Raia. Carol Schmidt: o legendă a Chișinăului : Istoria din preajma noastră : [despre conf. "Carol Schmidt - primar al Chișinăului: 1877-1903", prilejuită de aniversarea a 165 ani de la naștere, care a avut loc la BM "B.P. Hasdeu"] // *Timpul*. – 2011. – 15 iul. (Nr 129). – P. 30.
258. Rogac, Raia. Chișinăul citește o carte : [lansarea campaniei de lectură la Sediul Central al BM *B.P. Hasdeu*] // *Timpul*. – 2011. – 24 iunie. – P. 28 ; *Vatra veche*. – 2011. – Iulie. – P. 82.
259. Rogac, Raia. Chișinăul în literatură – 575 de ani : [despre lansarea antologiei *Chișinăul în literatură* la BM *B.P. Hasdeu*] // *Natura*. – 2011. – Oct. (Nr 10) – P. 2.
260. Rogac, Raia. Chișinăul omagiat la Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu" : [prin lansarea antologiilor *Chișinăul în literatură și Creatori de ex-libris basarabeni*] // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 91-93.
261. Rogac, Raia. *Clipa* – la o clipă aniversară (la aniversarea de 15 ani a revistei *Clipa* desfășurată la Bibl. *O. Ghibu*) // *BiblioPolis*. – 2011. – Nr 38, Nr 1. – P. 63-67.
262. Rogac, Raia. Convorbiri despre valori : [referințe la bibl. *B.P. Hasdeu, O.Ghibu, Transilvania*] // *Vatra veche*. – 2011. – Ian. – P. 33-34.
263. Rogac, Raia. Convorbiri literare la BP "Ovidius" : Aurelian Silvestru, regăsindu-se pe sine – despre lansarea romanului *Cel rătăcit*; Dragoste la prima vedere: 15 ani de creație haiku – despre lansarea volumului *Nimic despre iarnă / Nothing about Winter* de Vasile Spinei; Un tandem reușit între vers și imagine – despre lansarea volumului *Pasaj teluric* de Nicolae Bălțescu și vernisajul de pictură a lui Igor Dublenco // *BiblioPolis*. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 112-115.
264. Rogac, Raia. De te voi uita Basarabie... : [despre lansarea *De te voi uita Basarabie* la filiala *O. Ghibu*] //

- BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 85.
265. Rogac, Raia. *Hagi Curda: un sat românesc din Basarabia istorică*: [lansarea monogr. la Sediul Central al BM B.P.Hasdeu] // Natura. – 2011. – Apr. (Nr 4) – P. 8.
266. Rogac, Raia. *Hâjdienii din stepa Bălților*: file de istorie : [despre lansare de carte cu același titlu la Filiala O.Ghibu] // Natura. – 2011. – Febr. (Nr 2). – P. 7.
267. Rogac, Raia. În dialog cu Ioan Alexandru: [referințe la Bibl. O.Ghibu] // Vatra veche. – 2011. – Ian. – P. 3-6.
268. Rogac, Raia. Întâlnire cu Aurelian Silvestru la Biblioteca “Liviu Rebreanu” // Lit. și arta. – 2011. – 10 noiem. – P. 8.
269. Rogac, Raia. La dispariția unui suflet generos : [in memoriam Alexandru Gromov] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 162-163.
270. Rogac, Raia. Lecturile verii te așteaptă : [programul *Lecturile verii* la Bibl. Liviu Rebreanu] // Natura. – 2011. – Nr 6.
271. Rogac, Raia. Lecturile verii – lansare la Biblioteca Transilvania // Natura. – 2011. – Iunie (Nr 6) – P.8.
272. [Rogac, Raia]. Lucian Blaga comemorat la „Transilvania” : [despre ședința Salonului literar *Ciaiul de la ora patru* cu lansarea cărții *Lucian Blaga: paradisiacul, luciferic, mioritic* de Mihai Cimpoi la Bibl. Transilvania] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 74-76. – (Semnat: Pelineanu, R.)
273. Rogac, Raia. Lume bună la clume se adună : [o seară de umor cu Efim Tarlapanu, lansarea cărților *Zâmbete pentru export, Râsul lumii, la românii* (antologie), și *Daniel Ciugureanu, un prim-ministru al neamului nostru și al neamurilor mele* (minimonografie), la Sediul Central al BM B.P. Hasdeu] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 83-85.
274. Rogac, Raia. Ne-a parasit Ion Borșevici : [in memoriam] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 161,162.
275. [Rogac, Raia]. Omagiu unei cărți și celui care a scris-o : [despre lansarea monogr. *Hâjdienii din stepa Bălților: file de istorie* de dr. în istorie Orest Tărăță la Filiala O.Ghibu] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 181- 83. – (Semnat: Andrei, Raia).
276. Rogac, Raia. O nouă carte despre ororile regimului comunist : [despre lansarea cărții *Nouă comentarii despre partidul comunist*] // Lit. și arta. – 2011. – 20 ian. – P. 7.
277. [Rogac, Raia]. Revista «Natura» — un prieten al bibliotecarilor : [revista “Natura” – o sursă informativă importantă în Biblioteca “Liviu Rebreanu”] // Natura. – 2011. – Nr 5. - (Semnat: Raia Andrei).
278. Rogac, Raia. Săptămâna Ușilor Deschise la Biblioteca "Onisifor Ghibu" // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 52-55.
279. Rogac, Raia. Un nou instrument didactic pentru aplicarea CPS-ului: [lansarea manualului lui M. Iurașcu la Bibl. O.Ghibu] // Vatra veche. – 2011. – August. – P.76.
280. Rogac, Raia. Un primar al Chișinăului scos din anonim : [conf. dedicată lui C. Schmidt desfășurată la Sediul Central al BM B.P. Hasdeu] // Vatra veche. – 2011. – Aug. – P.73.
281. Rogac, Raia. Un tandem reușit între vers și imaginație : [lansarea volumului de versuri
282. "Pasaj teluric" de Nicolae Bălțescu la bibl. „Ovidius”] // BiblioPolis. – 2011. – Nr 1. – P. 117-118 : fot.

283. Rogac, Raia. Omagiu unei cărți și celui care a scris: [despre lansarea de carte *Hâjdienii din stepa Băților*: file de istorie la filiala O. Ghibu] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P.181-183.
284. Rogac, Raia. 20 de ani cu *Natura* : [la 20 de ani împliniți rev. *Natura* se bucură de o popularitate sporită] // *Natura*. – 2011. – Nr 11. – P. 6.
285. Roibu, Nicolae. A apărut revista "BiblioPolis" : [despre apariția Vol. 40, nr. 3 (serie nouă)] // *Timpul*. – 2011. – 9 dec. – P. 27.
286. Roibu, Nicolae. Anatol Țăranu: "Acum, când căutăm un președinte, Gheorghe Ghimpu ar fi fost cel mai bun" : [despre lansarea cărții regretatului om politic și martir al neamului Gheorghe Ghimpu "Stindardul sfintei libertăți", care a avut loc la BP "O. Ghibu"] // *Timpul*. – 2011. – 14 noiem. – P. 16.
287. Roibu, Nicolae. Averele din lada lui Eminescu : [despre manifestarea culturală desfășurată la CAIE pe 27-28 ianuarie 2011 cu genericul „Eminescu – vers fără de moarte, purtat de valul fiecărei limbi” // *Timpul*. – 2011. – 1 febr. – P. 8.
288. Roibu, Nicolae. Colind pentru Eminescu : [manifestare în cadrul Salonului de Literatură dedicată zilei de naștere a poetului la Bibl. „Transilvania”] // *Timpul*. – 2011. – 17 ian. – P. 8.
289. Roibu, Nicolae. Efim Tarlapan, un exportator de umor : [despre lansarea cărților lui Efim Tarlapan la BM "B. P. Hasdeu"] // *Timpul*. – 2011. – 4 mai. – P. 8.
290. Roibu, Nicolae. Folcloristica lui B.P. Hasdeu, lansată la Chișinău [la BM "B. P. Hasdeu"] // *Timpul*. – 2011. – 28 apr. – P. 8.
291. Roibu, Nicolae. "Încerc să cobor în esență": Amarele confesiuni ale lui Dumitru Matcovschi : [despre întâlnirea cu scriitorul Dumitru Matcovschi în cadrul Cenaclului literar-artistic "Sic Cogito" la BM "B. P. Hasdeu"] // *Timpul*. – 2011. – 18 apr. – P. 16.
292. Roibu, Nicolae. Lansare de carte la Biblioteca O. Ghibu : [masa rotundă „Ecolul internațional al Unirii Principatelor Române” și lansarea cărții „Marea Britanie și Unirea ...”] // *Timpul*. – 2011. – Nr 12. – P. 4.
293. Roibu, Nicolae. O comoară la care au visat toți eminescologii : [despre manifestarea culturală desfășurată la CAIE pe 27-28 ianuarie 2011 cu genericul „Eminescu – vers fără de moarte, purtat de valul fiecărei limbi”] // *Timpul*. – 2011. – 4 febr. – P. 26.
294. Roibu, Nicolae. O sărbătoare cu români de pretudindenii : De la Chișinău la Karaganda și de la București la Hagi Curda : [în cadrul celei de-a XV-a ed. a Salonului Intern. de Carte pentru Copii, la BM. "B.P. Hasdeu" lansări de carte cu participarea românilor din Kazahstan și Sudul Basarabiei, de la București și Onești, România] // *Timpul*. – 2011. – 11 apr. – P. 14.
295. Roibu, Nicolae. Paulina Zavtoni: „Teatrul este posesiv, gelos și el cere: totul sau nimic” : [serata omagială dedicată Paulinei Zavtoni la Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”] // *Lit. și arta*. – 2011. – 8 noiem. – P. 8.
296. Roibu, Nicolae. "Transilvania" – biblioteca sufletelor nastre : [despre Zilele Bibliotecii "Transilvania"] // *Timpul*. – 2011. – 21 oct. (Nr 195). – P. 28.
297. Roibu, Nicolae. Un prozator în centrul lumii : [In memoriam Nicolae Vieru în cadrul Salonului de Lectură *Ceaiul de la ora patru*, filiala „Transilvania”] // *Timpul*. – 2011. – 6 dec. – P. 2.
298. Roibu, Nicolae. Vitalie Răileanu ne îndeamnă la lectură : [despre lansarea cărților autorului la BM "B. P. Hasdeu"] // *Timpul*. – 2011. – 30 noiem. – P. 8.

299. Roibu, Nicolae. Vlad Pohilă: "Limba română este partea cea mai importantă a vieții mele" : [despre publicistul, trad. și red.-șef al rev. de cultură "BiblioPolis" al Bibl. Municipale "B.P. Hasdeu" Vlad Pohilă] // Timpul. – 2011. – 14 sept. – P. 8.
300. Roibu, Nicolae. Vladimir Beșleagă, un om al cetății (La „Ceaiul de la ora patru") : [ședința ordinară a Salonului de lectură de la Bibl. „Transilvania"] // Timpul. – 2011. – 23 mai – P. 16.
301. Roibu, Nicolae. Ziua Internațională a poeziei la Chișinău : [despre Ziua Internațională a Poeziei, sărbătorită pe Aleea Clasicilor, la Uniunea Scriitorilor și la Bibl. publică "Ovidius"] // Timpul. – 2011. – 22 mar. - P. 8.
302. Roșca, Elena. Bibliotecii „Târgu-Mureș” la ceas aniversar // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca “Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 71.
303. Roșca, Elena. E vremea colindelor: [despre spectacolul *Nașterea Ta, Hristoase*, prezentat de un grup de copii de la Școala Duminicală de pe lângă Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din sectorul Buiucani] // Lit și arta. – 2011. – 6 ian. – P. 8.
304. Roșca, Tatiana. Concursul de caligrafie *Chișinău – oraș al cărților* // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 86-88.
305. Roșca, Tatiana. Un club de elită la Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu" // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 98-100.
306. Rotaru, Florin. O datorie de recunoștință : [st. introductiv] // *Viața printre cărți: Lidia Kulikovski* : biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 13-15 ; Lit. și arta. – 2011. – 10 mart. – P. 6.
307. Rusu, Nicolae. Lidia Kulikovski: Templul cărții și al libertății // *Femeea*, un argument al libertății. – Ch., 2001. – P.107-110.
308. Rusu, Nicolae. Urare necesară : [mesaj de felicitare] // Filiala „Transilvania” : Portret din cuvinte / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Ch., 2011. – P. 82-83
309. Sainciuc, Glebus. O bibliotecă ce descoperă și promovează talente: [Bibl. „Transilvania” la 20 de ani de activitate] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 58-59.; Filiala „Transilvania” : Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 18-19.
310. Scobioală, Genoveva. Forme și metode noi de promovare a lecturii: continuitate și inovare // Buletinul ABRM. – 2011. – Nr 2 (14). – În curs de apariție.
311. [Scobioală, Genoveva]. Notă asupra ediției // *Chișinăul în literatură: antologie*. – Ch., 2011. – P. 9-12. – (Semnat: **Alcătuitorul**).
312. Scobioală, Genoveva. Prinos al utilizatorilor BM la aniversarea capitalei : [note pe marginea unui concurs de minieseuri] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 89, 90.
313. Serbușcă, Adela. Centru cultural-educativ din sectorul Râșcani // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca “Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 53–54.
314. Sibov, Cristina. În căutarea adevărului : [despre medalionul literar-artistic *Adrian Păunescu*] // *Florile dalbe*. – 2011. – 3 febr. – Nr 5. – P. 2.
315. Slutu-Soroceanu, Nina. Bucurii literare : [despre Eminesciana la filiala O. Ghibu] // Lit. și arta. – 2011. – 10 febr. – P. 7.
316. Slutu-Soroceanu, Nina. Drumul cărții : [impresii de la întâlnirea scriitoarei N. Slutu-Soroceanu cu micii

- cititori la bibl. „Ovidius” // Făclia. – 2011. – 5 mart. – P. 2.
317. **Slutu Nina.** Inițiere și spiritualizare : [lansare de carte: Vladimir Halipli *Raiul suferințelor iubirii* la filiala Târgoviște] // Lit. și arta. – 2011. – 10 mart. – P. 6.
318. **Stanca, Sorina.** Punți culturale peste Prut : [către aniversării bibl. „Transilvania”] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 60-63. ; Filiala „Transilvania” : Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 39-43.
319. **Stoica, Ion.** Mesaj de prețuire pentru Lidia Kulikovski o mare doamna a biblioteconomiei basarabene // Viața printre cărți: Lidia Kulikovski : biobibliogr. – Ch., 2011. – P. 8.
320. **Stoica, Ion.** Rolul de comunicatori al bibliotecarilor : [despre implicarea comunicațională a bibliotecarilor] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 8-11.
321. **Stoica, Valentina.** Biblioteca „Târgu-Mureș” mereu cu ușile larg deschise // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca “Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 49-50.
322. **Stoica, Valentina.** Cu har divin și calități de excepție : [despre profesoara de limba și lit. română Ana Galaju de la Liceul „Ion Creangă” și parteneriatul cu Bibl. *Târgu-Mureș*] // Făclia. – 2011. – 15 ian. – P. 14.
323. **Strătilă, Silvia.** Unii sunt născuți să fie oameni, alții – nu: [lansarea cărții “Diavolul este politic corect”, aut. Savatie Baștovoi la Sediul Centrul] // Lit. și arta. – 2011. – 28 apr. – P. 6.
324. **Șandru, Ilie.** Eripitur persona, manet res : [despre Bibl. *Târgu-Mureș*] // Vatra veche. – 2011. – Nr 5. – P. 76.; Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca “Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 38-40.
325. **Șandru, Ilie.** Jurnal de Basarabia : [este menționată Bibl. *Târgu-Mureș*] // Șandru Ilie. Vremuri și destine. – Târgu-Mureș, 2011. – P. 283-310.
326. **Șatravca, Claudia.** Biblioteca „Târgu-Mureș” : 15 ani de verticalitate profesională // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca “Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 8-18.
327. **Șatravca, Claudia.** Biblioteci înrudite prin doi oameni de mare valoare – Traian Brad și Dimitrie Poptămaș // Filiala „Transilvania” : Portrete din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 74-77.
328. **Șatravca, Claudia.** Cărți noi pe rafturile Bibliotecii *Târgu-Mureș* // Pro verde. – 2011. – Nr 1. – P. 5.
329. **Șatravca, Claudia.** Grigore Vieru – ecoul demnității naționale : [despre Săptămâna Grigore Vieru la Bibl. *Târgu-Mureș*] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 81-84 : fot.
330. **Șatravca, Claudia.** Grigore Vieru, flacăra aprinsă a neamului nostru : [despre serata lit. dedicată lui Grigore Vieru organizată la Bibl. *Târgu-Mureș*] // Vatra veche. – 2011. – Anul III, Nr 4. – P. 78 : fot.
331. **Șatravca, Claudia.** Mai viu ca oricând... : [despre activitățile culturale dedicate poetului Grigore Vieru la Bibl. *Târgu-Mureș*] // Vatra veche. – 2011. – Nr 3. – P. 82 : fot.
332. **Șatravca, Claudia.** Traian Brad, o prezență care ne lipsește : [in memoriam] // Vatra veche. – 2011. – Nr 6. – P. 76-77 : fot.
333. **Șatravca, Claudia.** Valentina Stoica, scriitoarea elevilor și a profesorilor : [despre lansarea cărții *Revelații* a scriitoarei Valentina Stoica la Bibl. *Târgu-Mureș*] // Lit. și arta. – 2011. – 20 ian. – P. 8.
334. **Șatravca, Tatiana.** Biblioteca “Târgu-Mureș” – 15 ani de dialog interuman prin intermediul cărții // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 51-54.

335. **Șimon, Olga.** Biblioteca – biserica sufletului meu : [impresii] // Filiala „Transilvania” : Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 95.
336. **Șoimaru, Vasile.** Transilvania din inima Basarabiei : [mesaj de felicitare] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 68-69.
337. **Șpac, Ion.** Vlad Pohilă bibliografiat : [rec. la bibliogr. “Vlad Pohilă”, elaborată de BM “B.P. Hasdeu”] // Lit. și arta. – 2011. – 3 febr. – P. 5.
338. **Știr, Victor.** Directorul Oliv Mircea, primit de ambasadorul României la Chișinău : [despre parteneriatul Bibl. Județene Bistrița-Năsăud și Bibl. *Liviu Rebreanu*] // Mesagerul de Bistrița-Năsăud. – 2011. - 19 oct.
339. **Știr, Victor.** Mircea Măluț la Arena TV : [scriitorul Mircea Măluț din Bistrița-Năsăud despre vizita sa la Bibl. *Liviu Rebreanu*] // Mesagerul de Bistrița-Năsăud. – 2011. – 19 oct.
340. **Știr, Victor.** O prezență în expansiune la Chișinău : [despre vizita delegației de scriitori și bibliotecari din Bistrița-Năsăud la Bibl. *Liviu Rebreanu*] // Mesagerul de Bistrița-Năsăud. – 2011. – 18 oct.
341. **Tamazlăcaru, Elena.** Alte evenimente în cadrul sărbătorii: [despre dezvelirea plăcilor comemorative consacrate scriitorilor Grigore Vieru și Adrian Păunescu în holul Bibliotecii „Alba Iulia” în 30 august curent] // Lit. și arta. – 2011. – 8 sept. – P. 8.
342. **Tamazlăcaru, Elena.** Aurelian Silvestru și ale sale „Fărâme de suflet” : [lansarea cărții la bibl. „Ovidius”] // Lit. și arta. – 2011. – 13. oct. – P. 3.
343. **Tamazlăcaru, Elena.** "Chișinău, Chișinău, Chișinău, lăudat fie numele tău..." : [rec. și coment. la cărțile *Chișinăul din amintire, Chișinăul în literatură, Creatori de ex-libris basarabeni, Timp și istorie*: autori de la "Viața Basarabiei"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 147-152.
344. **Tamazlăcaru, Elena.** Completări la „Evenimentele Grigore Vieru”: [despre Săptămâna *Grigore Vieru* la filiala „Alba Iulia”] // Lit. și arta. – 2011. – 24 febr. – P. 5.
345. **Tamazlăcaru, Elena.** Damian Hîncu și mărturia "Moldova mă doare"... : [lansarea cărții-mărturii "Moldova mă doare"... la Sediul Central BM] // Lit. și arta. – 2011. – 5 mai. – P. 6.
346. **Tamazlăcaru, Elena.** Dorin Chirtoacă, primarul nădăjduirii noastre : [întâlnirea Primarului general Dorin Chirtoacă cu bibliotecarii din rețeaua BM la Sediul Central] // Lit. și arta. – 2011. – 26 mai. – P. 3.
347. **Tamazlăcaru, Elena.** Eminescu are personalitate europeană ! : [Zilele Eminescu cu genericul „Eminescu – vers fără de moarte, purtat de valul fiecărei limbi” organizat la CAIE în perioada 27-28 ianuarie 2011] // Lit. și arta. – 2011. – 3 febr. – P. 5.
348. **Tamazlăcaru, Elena.** Jubileu intelectual – Chisinau – 575 : [despre activitățile culturale care au avut loc în cadrul Decadei „Chisinau, orasul meu” la BM și filiala „Alba Iulia”] // Lit. și arta. – 2011. – 27 oct. – P. 2.
349. **Tamazlăcaru, Elena.** Lidia Kulikovski și simfonia livrescă a Chișinăului : [prezentarea volumelor noi "Chișinăul în literatură" (Ed. *Grafema Libris*, 2011) și "Creatori de ex-libris Basarabeni" (Ed. *Magna-Princeps*, 2011)] // Lit. și arta. – 2011. – 22 dec. – P. 6.
350. **Tamazlăcaru, Elena.** Mereu actual : [despre manifestarea culturală desfășurată la CAIE pe 15 iunie cu genericul „Eminescu – sfântul prea curat al ghersului românesc organizat la CAIE pe 15 iunie 2011] // Lit. și arta. – 2011. – 23 iun. – P. 4.

351. **Tamazlăcaru, Elena.** O nouă bibliotecă în Buiucani : [despre deschiderea Bibliotecii parohiale de pe lângă Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel și relațiile de colaborare cu filiala „Alba Iulia”] // Lit. și arta. – 2011. – 17 mart. – P. 6.
352. **Tamazlăcaru, Elena.** Orașul meu, iubirea mea... : [despre Decada "Chișinău, orașul meu" inițiată de BM "B.P. Hasdeu"] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 104-107.
353. **Tamazlăcaru, Elena.** Pasiunea față de timp și istorie a lui Iurie Colesnic : [prezentarea volumelor: "Chișinăul din amintire" și "Timp și istorie", aut. Iurie Colesnic, îngrijite de BM "B. P. Hasdeu"] // Lit. și arta. – 2011. – 1 dec. – P. 7.
354. **Tamazlăcaru, Elena.** „Rocada destinelor” de basarabeni... : [despre întâlnirea scriitoarei Ana Manole cu elevii de la Liceul „Petru Rares” la filiala „Alba Iulia” și despre lansarea volumului „Rocada destinelor”..., îngrijit de A. Manole, la BM) // Lit și arta. – 2011. – 13 oct. – P. 5.
355. **Tamazlăcaru, Elena.** 1 Decembrie la Chișinău... : [manifestările organizate cu prilejul Zilei de 1 decembrie, în parteneriat, la bibl. "Alba Iulia" și Liceul „Spiru Haret”] // Lit și arta. – 2011. – 8 dec. (Nr 49). – P. 2.
356. **Tănase, Alexandra.** La vârsta înfloririi : [mesaj de felicitare la ceas aniversar a Bibl. „Transilvania”] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 91.
357. **Tătaru, Nadia.** Eminescu: Victima unei conjurații politice? : [despre lansarea cărții lui Teodor Codreanu "Eminescu în captivitatea "Nebuniei", care a avut loc în Sala de lectură a BM "B. P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 23 noiem. – P. 5.
358. **Tătaru, Nadia.** George Cosbuc, la "Ceaiul de la ora patru" : Salonul de lectură : [despre salonul de lectură "Ceaiul de la ora patru", a Bibl. "Transilvania", care a fost găzduit de către Liceul Teoretic "Gaudeamus"] // Timpul. - 2011. – 22 sept. – P. 8.
359. **Tătărescu, Iulia.** Vers alb pentru Lidia... : [Lidia Kulikovski] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 75-76.
360. **Teremtuș, Nicolae.** Recunoaștere peste Prut : [în intervalul 5-14 octombrie a.c. la Chișinău s-au desfășurat sărbători festive ample și participarea dlui T. Ardeleanu, dir. BJ „Petru Dulfu” la aniversarea a 10-a Bibliotecii „Maramureș”] // Gazeta de Maramureș. – 2011. – 22-28 oct. – P. 11.
361. **Tomșa, Victoria.** Împlinire prin creație: [promovarea tinerilor talente prin intermediul bibl. la filiala *Ștefan cel Mare*] // Florile Dalbe. – 2011. – 27 ian. Nr 4. – P. 7.
362. **Turvinenco, Valentina.** Promovarea lecturii pentru copii: paradigma bibliotecilor germane // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 42-47.
363. **Țugui, Lidia.** Parteneriatul–cultura promovării bibliotecii în comunitate: [organizarea seminarului municipal dedicat promovării lecturii în secolul XXI, reuniune profesională bibliotecari-pedagogi din mun. Chișinău] / Lidia Țugui, **Tatiana Frunză, Cristina Caterev** // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 38, Nr 1. – P. 91-95.
364. **Țurcanu, Aliona.** Conceptul de design, înțelegerea și aplicarea lui în spațiile pentru copii la Biblioteca Municipală "B.P. Hasdeu" / Aliona Țurcanu, Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 39, Nr 2. – P. 12-21.
365. **Țurcanu, Ianoș.** O bibliotecă deschisă spre comunitate : [mesaj de felicitare] // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 44.

366. **Țurcanu, Ianoș.** Valoare și continuitate // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca „Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 46, 47.
367. **Țurcanu, Ianoș.** "Viața mea e doar iubire" : [interviu cu Ianoș Țurcanu] / consemnare: Raia Rogac // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 103-109 ; Vatra veche. – 2011. – Iulie. – P. 52-55.
368. **Ungurean, Diana.** Magia cuvântului lui Gheorge Colțun : [prin lansarea cărții „Magia cuvântului la Biblioteca „Maramureș”] // Capitala. – 2011. – Nr 66. – P. 4.
369. **Ungureanu, Larisa.** Din istoria bibliotecilor [inclusiv și din istoria BM „B.P. Hasdeu”] / Larisa Ungureanu, Vladimir Coval, Andrei Jeju // Lanterna Magică. – 2011. – Nr. 1-6.
370. **Ungureanu, Larisa.** Mai avem nevoie de bibliotecă? : [experiența BM „B.P. Hasdeu”] / Larisa Ungureanu, Vladimir Coval, Andrei Jeju // Adevărul Nistrean. – 2011. – Apr. (Nr 27-28). – P.4.
371. **Ungureanu, Lidia.** Prea plinul sufletului inspirat : [lansarea cărții de poezie „Simfonia verbului color”, semnate de Lidia Grosu în incinta Sediului Central, BM] // Lit. și arta. – 2011. – 2 iunie. – P. 4.
372. **Vangheli, Spiridon.** O bibliotecă cu dulce nume – „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca „Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 41.
373. **Vangheli, Virginia.** O bibliotecă a copiilor // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca „Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 55, 56.
374. **Verejanu, Renata.** Cenalul „Grai matern” și Biblioteca „Transilvania” // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 87-90.
375. **Vizitiu, Svetlana.** Actrița Paulina Zavtoni: secretele măiestriei și nu numai... : [omagieri] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 131-133.
376. **Vizitiu, Svetlana.** Maria Drăgan: „Am cântat cu tot neamul nostru...” : [remember] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 40, Nr 3. – P. 164, 165.
377. **Vlasova, Ala.** „Târgu-Mureș” – centru atractiv pentru tineretul studios // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca „Târgu-Mureș” – 15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 51, 52.
378. **Vozian, Carolina.** La "Vlad Ioviță" s-a scris proză : Cenaclurile din Chișinău : [despre cenaclul literar "Vlad Ioviță" de la BM "B. P. Hasdeu"] // Timpul. – 2011. – 21 oct. – P. 22.
379. **Vulpe, Elena.** Eminesciana perpetuarea valorilor eterne // Intercultural. – 2011. – Nr 46. – P.10-11.
380. **Vulpe, Elena.** Magna cum laude, Biblioteca „Târgu-Mureș” // Verticalitate spre cunoaștere și comunicare : Biblioteca „Târgu-Mureș” –15 ani de activitate. – Ch., 2011. – P. 64–67.
381. **Vulpe, Elena.** „Transilvania” – bibliotecă hărăzită cu nume de istorie, țară și dor // Filiala „Transilvania”: Portret din cuvinte. – Ch., 2011. – P. 78-81.
382. **Zilele Ghibu** sub semnul aniversar Chișinău-575 ediția a XIX-a) : [prezentarea programului Zilele Ghibu] // Lit. și arta. – 2011. – 19 mai. – P. 4.

În limba rusă

383. **Агапкина, Ирина.** Великолепная семерка : [о город. конф. «Языкознание для всех», в т. ч. б-ка им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 25 февр. – С. 6-7.

384. **Агапкина, Ирина.** «Вы – та элита, которая будет дальше развивать мир» : [о проведении конкурса по истории России в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 15 апр. – С. 10.
385. **Алойц, Вениамин.** «Водовороты» на Еврейской улочке : [об участии евр. б-ки им. И. Мангера в 11-м Этнокультур. фестивале «Единство через многообразие»] // Истоки жизни. – 2011. – 2011. – № 1. – С. 5.
386. **Алойц, Вениамин.** Дубль-арт Олега Рубинштейна : [В Клубе евр. художников сост. откр. перс. выст. чл. Союза худож. Молдовы Олега Рубинштейна] // Истоки жизни. – 2011. – № 4. – С. 7.
387. **Алойц, Вениамин.** Такой Голды больше нет : [о заседании Клуба кишинёвских одесситов, посвящ. памяти актрисы Н. Каменевой] // Истоки жизни. – 2011-2012. – № 2. – С.14.
388. **Артемьева, Тамара.** Колесо судьбы вращая... : [о поэтич. сб. члена Союза писателей России и Асоц. рус. писателей РМ Новеллы Киселевой «Жизни колесо» представл. в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 4 нояб. – С.13.
389. **Барбе, Людмила.** 20 років Кишинівський муніципальний бібліотеці української літератури та культури імені Лесі Українки // Рідне слово (Бельцы). – 2011. – № 2. – С. 1 – 5.
390. **Батаева, Ольга.** «Самобытный сподвижник просвещения» : К 300-летию М. В. Ломоносова : [выставка экслибрисов из фондов Дома-музея А.С. Пушкина в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 11 нояб. – С.9.
391. **Батаева, Ольга.** Сам он был первым университетом : к 300-летию М. Ломоносова : [о выставке экслибрисов из коллекции Дома-музея А.С. Пушкина в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 18 нояб. – С.14
392. **Бацманова, Анна.** Видеостраницы нашей истории : [о видеотеке б-ки] / Анна Бацманова, Алла Дереско // Еврейское местечко. – 2011. – № 22. – С. 9.
393. **Бацманова, Анна.** «Подобная попытка...» : [об издат. деятельности б-ки] / Анна Бацманова, Ольга Сивак // Еврейское местечко. – 2011. – 2011. – № 13. – С. 10.
394. **Бессарабцы в Испании** : [о передаче в дар б-ке книги Л. Мининберга «Участие евреев из СССР в гражданской войне в Испании (1936-1939). Политика Советского Союза в этой войне»] // Еврейское местечко. – 2011. – №44. – С. 2.
395. **Большова, Ольга.** Мы разные. Этим и интересны : [о проведении Этнокульт. фестиваля «Единство через многообразие» в т. ч. упоминается б-ка им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 23 сент. – С. 11.
396. **Борисова, Татьяна.** Ода Ломоносову : 18 ноября в столич. лицее им. Михаила Ломоносова прошел первый форум школ республики, носящих имя «великого помора» : [в т.ч. о выступ. зав. отделом В. Царан с обзором лит. о М. В. Ломоносове] // Рус. слово. – 2011. – 25 нояб. – С.5.
397. **Бородаев, Вячеслав.** В Эстонии учился офорту : [о презентации выставки художника-графика Валентина Болога в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Pacificus. – 2011. – 14 дек. – С.2.
398. **Бородаев, Вячеслав.** «Звездопад» юмора, иронии и грусти : [о презентации кн. Анатолия Лабунского «Звездопад» в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Эксперт новостей. – 2011. – 22 апр. – С.14.
399. **Бородаев, Вячеслав.** «Я хочу, чтобы к штыку приравняли перо...» : [о премьерe д/ф «Вопрос

- жизни» реж. С. Иванова (Одесса) в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Эксперт новостей. – 2011. – 13 мая. – С.7.
400. **Бушила, Карина.** В библиотеку – не только за книгой : [о деятельности б-ки Ștefan cel Mare] // Столица. – 2011. – 4 febr. – P. 3.
401. **Бушилэ, Карина.** В библиотеке «Н. Титулеску» началась неделя открытых дверей // Столица. – 2011. – 20 apr. – С. 8.
402. **Бушила, Карина.** Кишинев в информационном пространстве : [organizarea Zilei de informare cu genericul Chișinău în spațiul informațional la Bibl. Ștefan cel Mare] / Столица. – 2011. – 25 нояб. – С. 6.
403. **Бушилэ, Карина.** Старшеклассники читают роман Аурелиана Силвестру :
404. [в б-ке Н. Титулеску состоялась встреча читателей с писателем Аурелианом Силвестру и поэтом Янош Цуркану] // Столица. – 2011. – 12 окт. – С. 6.
405. **Вассерман, Александр.** Про 11-мерное пространство и многое другое... : [об открытии клуба «Познание» в евр. б-ке] // Еврейское местечко. – 2011. – № 5. – С.3.
406. **Встреча** с интересным человеком : [встреча с поэтом, прозаиком, автором-исполнителем А. Сурниным в б-ке им. М.В. Ломоносова] // Эксперт новостей. – 2011. – 21 окт. – С.2.
407. **Город, в котором было 12** триумфальных арок : Вышла в свет книга о неизвестном Кишиневе [Chișinău în amintire Юрия Колесника, изданная МБ «Б.П. Хашжеу»] // Новое время. – 2011. – 4 нояб. – С. 6.
408. **Графика** Валентина Болога : [представлена в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Панорама. – 2011. – 4 нояб.
409. **Данич, Елена.** Спасибо за урок доброты : [о работе летнего творческого лагеря в евр. б-ке] // Истоки жизни. – 2011. – № 11. – С. 4.
410. **Дашевский, Вениамин.** Прощание – и возвращение : [о презентации книги «Прощай, Молдавия! Стихи 12 поэтов» в евр. б-ке] // Еврейское местечко. – 2011. - № 6. – С. 11.
411. **Дашевский, Вениамин.** «Игра в пазлы» : [о презентации книги М. Метляевой в евр. б-ке] // Еврейское местечко. – 2011. – № 6. – С. 11.
412. **Дашевский, Вениамин.** «Исторические портреты» : [о презентации книги Я.М. Копанского в евр. б-ке] // Еврейское местечко. – 2011. – № 6. – С. 11; Истоки жизни. – 2011. – № 6. – С. 7.
413. **Дашевский, Вениамин.** Вручены дипломы : [о вручении дипломов в номинациях «Самый активный читатель» и «Друзья библиотеки» в б-ке им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 6. – С. 11.
414. **Дашевский, Вениамин.** Клуб еврейских художников [при евр. библиотеке им. И.Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 6. – С. 11.
415. **Дашевский, Олег.** Когда все ценно, интересно, уникально : [беседа с М.Ю. Щелчковой, дир. б-ки им. М. В. Ломоносова] / записал: Олег Дашевский // Молд. ведомости. – 2011. – 9 дек. – С.6.
416. **Дашевский, Олег.** Наталья Барабанщикова: «Б-г живёт в тихом дуновении ветра» : интервью с руководителем вокального ансамбля «Халом» при б-ке им. И. Мангера] // Истоки жизни. – 2011-2012. – № 2. – С. 6.

417. **Димант, Шейна.** Экспедиция в прошлое : [об участии сотр. б-ки в экспедиции по евр. местам Молдовы] // Истоки жизни. – 2011. – № 3. – С. 12.
418. **Долинская, Елена.** К штыку приравняли перо : [о премьерe д/ф «Вопрос жизни» реж. С. Иванова в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 6 мая. – С. 7.
419. **Дрейзлер, Михаим.** Арт-Дубль: вернисаж – поэзия : [творч. встреча с художником и поэтом О. Рубинштейном в б-ке им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 45. – С. 10.
420. **Дрейзлер, Михаил.** ... А стихи остаются : [вечер-памяти поэта Бориса Викторова в б-ке им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 37. – С. 9.
421. **Дрейзлер, Михаил.** Вся выставка – в подарок : [о персонал. выставке и творч. вечере Светланы Кацыф-Филоновой в б-ке] // Еврейское местечко. – 2011. – № 22. – С. 10.
422. **Дрейзлер, Михаил.** Вся жизнь и даже смерть – на той же сцене : [вечер памяти актрисы Нелли Каменевой в б-ке им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 37. – С. 9.
423. **Дрейзлер, Михаил.** «И тут евреи не на последнем месте...» : [о презентации биобиблиогр. словаря-справоч. «Молдавско-русские взаимосвязи в искусстве в лицах и персоналиях (XVIII - нач. XXI вв. в б-ке им. И. Мангера] // Евр. местечко. – 2010. – № 36 (окт.). – (Книжная полка).
424. **Дрейзлер, Михаил.** Книжный дом отметил своё 20 -летие : [20 лет со дня основания б-ки им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 5. – С. 2 – 3.
425. **Дука, Алексей.** Имени Ломоносова : очерк : [о кишин. б-ке им. М. В. Ломоносова] // Диалог. – 2011. – №7 (1-16 нояб.). – С. 4-5.
426. **Жесткова, Елена.** «Без ученья не будет удачи!» : В столице прошел первый слет лицеев имени М. В. Ломоносова : [в т.ч. упоминается б-ка им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 25 нояб. – С.11
427. **Зорина, Наталья.** «Игра в пазлы» – мозаика чувств : [о презентации книги М. Метляевой в б-ке им. И. Мангера] // Истоки жизни. – 2011. – № 6. – С. 5.
428. **Зорина, Наталья.** Библиотеке им. И. Мангера 20 лет // Истоки жизни. – 2011. – № 6. – С. 4.
429. **Иванова, Татьяна.** Бессарабия – в судьбах : Невероятные истории наших соотечественников: [о презентации книги Т. Соловьевой и В. Тарнакина "Бессарабские истории" в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Труд-7. Молдова. – 2011. – 3 нояб. – С. 6.
430. **И неподкупного пера...** : [творч. вечер писателя Н. Савостина в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Коммерсант PLUS. – 2011. – 23 дек. – С.15.
431. **Иримчук, Марина.** Такая хроническая «болезнь» души : [о клубе авторской песни «Товарищ гитара» при б-ке им. М. В. Ломоносова] // Русское поле. – 2011. – № 1(3). – С. 151-154.
432. **Искимжи, Татьяна.** Фестиваль @ книги : [о фестивале Еврейской Книги] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 84-88.
433. **Коган, Саша.** Еврейские сайты Молдовы : [в т.ч. о блоге Ebraika] // Еврейское местечко. – 2011. – № 32. – С. 8-9.
434. **Кожокару, Мария.** Все возрасты подвластны : Двадцатилетие клуба «Диана» превратилось в праздник творчества и красоты : [упоминается б-ка им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 22

- апр. – С. 11.
435. **Кожухар, Віктор.** Солодка мука творчості : [о презентації книги М. Харишина «Истоки» в библиотеке им. Л. Украинки] / Віктор Кожухар, Катерина Кожухар // Рідне слово (Бельцы). – 2011. – № 1. – С. 7 -8.
436. **Кушнир, Елена.** А «Голос» так дивно звучал... : [дайджест по материалам евр. газет «Наш голос» и «Истоки» из архива б-ки им. И.Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. - № 45. – С. 11.
437. **Куприянова, Дарья.** Аплодисменты все еще звучат! : [о проведении лит-муз. вечера памяти К. И. Шульженко в рус. б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 1 апр. – С.7.
438. **Литературные** встречи : [о тематич. вечере в рамках декады «Chişinău oraşul meu» «Забывтое местечко Кишинёв»] // Истоки жизни. – 2011 – 2012. - № 2. – С. 5.
439. **Лозан, Павел.** «После ее пения хотелось жить!» : 24 марта исполнилось 105 лет со дня рождения известной советской певице Клавдии Шульженко : [о проведении лит-муз. вечера памяти в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 1 апр. – С. 12.
440. **Ляхова, Ирина.** История края в газетных публикациях : [о презентации книги Т. Соловьевой и В. Тарнакина "Бессарабские истории" в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. обозреватель. – 2011. – 3 нояб. – С.15.
441. **Ляхова, Ирина.** "Лица друзей" : [об выставке худож. Светланы Кацыф-Филоновой которая прошла в Евр. библ. им. И. Мангера] // Кишин. обозреватель. - 2011. – 9 июня. – С. 15.
442. **Ляхова, Ирина.** Славянский фестиваль : [о мероприятиях, провед. б-кой М. В. Ломоносова в рамках Дней Славянской письменности и культуры] // Кишин. обозреватель. – 2011. – 26 мая. – С.12.
443. **Михайло, Лариса.** Мир цветов «Дианы» : [о персон. выст. участницы Клуба флористов «Диана» О. Катараци в б-ке им. М. В. Ломоносова]. – К. : «Cu drag» SRL., 2011. – С. 68.
444. **Молчалина, Софья.** «С чувством, с толком, с расстановкой» : [в б-ке им. М. В. Ломоносова состязались в декламации ученики столич. лицеев] // Рус. слово. – 2011. – 25 март. – С.12.
445. **Образы Людмилы Клешиной** в библиотеке им. А. Mickiewicz : [о выставке флористики в б-ке им. А. Мицкевича] // Jutrzenka. – 2011. – № 1. – С. 27.
446. **Объединенные** исторической памятью : [о презентации выст. Товарищества рус. худож. РМ «Русская ветвь изобразительного древа Молдовы» в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Молд. ведомости. – 2011. – 27 мая. – С.5.
447. **Осередчук, Євген.** Живописний подарунок : [о персон. выст. картин молодого художника И. Калинчука в б-ке *Леся Українка*] // Рідне слово (Бельцы). – 2011. – № 2. – С. 5
448. **Осередчук, Євген.** Витоки : [о презентации книги М. Харишина «Истоки» в б-ке *Леся Українка*] // Рідне слово (Бельцы). – 2011. – № 1. – С. 6
449. **Осередчук, Євген.** Вікна у сні художників : [о выст. картин молодых художников благотвор. фонда „Renaştere” в б-ке *Леся Українка*] // Рідне слово (Бельцы). – 2011. – № 1. – С. 14.
450. **Петрович, Алексей.** Никто, кроме него : [о проведении в б-ке им. М. В. Ломоносова заседания Рус. историко-патриотич. клуба, посвящен. создателю воздушно-десант. войск СССР В. Маргелову] // Рус. слово. – 2011. – 21 янв. – С. 7.

451. **Петровых, Мария.** Безумный день, или Воскресенье в «Ломоносовке» : [о работе б-ки им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 4 марта. – С. 15.
452. **Победа над безысходностью** : [участие б-ки в Мемориал. программе «Холокост: Память. Осознание. Преодоление» (КЕДЕМ)] // Еврейское местечко. – 2011. – № 4. – С. 6.
453. **Подарили** музыку : [о проведении Междунар. Дня инвалидов в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Новое время. – 2011. – 9 дек. – С.3.
454. **Подлесная, Марина.** Полвека с именем Ломоносова : [о проведении Недели открытых дверей под девизом «Полвека с именем Ломоносова» в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 25 нояб. – С.9.
455. **Подлесная, Марина.** Чернобыль: память горькой полыни : [о проведении беседы к 25-летию черноб. катастрофы в б-ке им. М.В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 29 апр. – С. 3.
456. **Подлесная, Марина.** Читайте и пойте с нами! : [о проведении пушкин. марафона в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 17 июня. – С.9.
457. **Попович, Константин.** Симфонія душі : [о презентации книги М. Харишина «Истоки» в б-ке Леся Украинка] // Рідне слово (Бельцы). – 2011. – № 1. – С. 4 -6.
458. **Рискина, Наталья.** «Замены нашей Галине - нет» : [о бывшем сотруднике б-ки им. И. Мангера Галине Финкель] // Еврейское местечко. – 2011. – № 8. – С. 3.
459. **Ростова, Ярослава.** «Мы желаем счастья вам» : [о мероприятиях, провед. б-кой М.В. Ломоносова в рамках Дней Славянской письменности и культуры] // Рус. слово. – 2011. – 3 июня. – С.9.
460. **Рудягина, Олеся.** К читателю : [о проведении вечера памяти И.А. Бунина в б-ке им М. В. Ломоносова] // Рус. поле. – 2011. – №1. – С. 5.
461. **«Русская ветвь изобразительного древа Молдовы»** : Такая выставка проходит в рамках Дней славянской письменности и культуры : [в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Независимая Молдова. – 2011. – 27 мая. – С.7.
462. **Рындина, Валентина.** Три музы Марии-Эолы Чеколтан : [о провед. персон. выставки художницы в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. поле. – 2010. – № 2. – С.146-147.
463. **Сивак, Ольга.** Доктор Кланг : [об известном враче, работавшем в Кишиневе в 30-50 годы] // Еврейское местечко. – 2011. – № 42. – С. 10
464. **Сивак, Ольга.** Территория вечных ценностей : [20 лет Еврейской б-ке – культур. центре им. И. Мангера] // BiblioPolis. – 2011. – Vol. 41, Nr 4. – P. 65-67.
465. **Сидоров, Д.** Молдова – Россия : братство на века : День России в Кишиневе : [о выступ. дир. б-ки им. М.В. Ломоносова М. Ю. Щелчковой с докладом «Российской землей рожденный. К 300-летию со дня рождения М. Ломоносова»] // Независимая Молдова. – 2011. – 16 июня. – С.3.
466. **Сливенко, Н.** Да не угаснет лампада славянской духовности : [о проведении Дней рус. литературы и духовности в Республике Молдове, в т. ч. о мероприятиях в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 27 мая. – С. 7.
467. **Соловьёва, Татьяна.** «Мне интересно учиться!» : [интервью с Я.Тихманом на 20-летнем юбилее б-ки им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. – № 5. – С. 11.

468. **Соловьёва, Татьяна.** О Кишинёве с любовью: [в рамках декады "Chişinău oraşul meu" прошёл темат. вечер „Забывтое местечко Кишинёв»] // Еврейское местечко. – 2011. - № 37. – С. 12.
469. **Соловьёва, Татьяна.** Чучельная красота : [о выст. работ таксидермиста А. Г. Бреднева в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 9 июня. – С.14.
470. **Сундеева, Жанна.** Чемодан, вокзал, Россия! Чемодан, вокзал, Израиль! : [о проведении лит. вечера поэта Николая Сундеева в б-ке им М. В. Ломоносова] // Независимая Молдова. – 2011. – 19 окт. – С.3.
471. **Унгуряну, Лариса.** Нужны ли сегодня библиотеки? / Лариса Унгуряну, Владимир Коваль, Андрей Жежу: [приводится опыт муницип. б-ки им. Б.П. Хашдеу] // Вести Гагаузии. – 2011. – 22 апр. – С. 5.
472. **Устюгова, Наталья.** Слово не знает преград : В Молдове завершились Дни русской литературы и духовности : [о мероприятиях, провед. в б-ке М. В. Ломоносова в рамках Дней рус. литературы и духовности] // Независимая Молдова. – 2011. – 4 нояб. – С.17.
473. **Хазин, Михаил.** Всегда будем с народом книги : [поздравление с 20-летним юбилеем б-ки им. И. Мангера] // Еврейское местечко. – 2011. - № 3. – С. 2.
474. **Цорн, Анна.** Каникулы – как мир открытий : [о детском творч. лагере при б-ке им. И. Мангера] // Истоки жизни. – 2011. – № 10. – С.15.
475. **Цорн, Анна.** Не для «галочки» : [награждение евр. б-кой учащихся лицеза им. Н. Георгиу – участников конкурса «Моё понимание Холокоста»] // Истоки жизни. – 2011. – № 8. – С. 12.
476. **Цорн, Анна.** Однажды 20 лет спустя : [юбилей евр. б-ке] // Еврейское местечко. – 2011. – № 3. – С. 11.
477. **Цорн, Анна.** Слово о коллекции : [о презентации книги Елены Шатохиной «Русский дар» в б-ке им. И. Мангера] // Истоки жизни. – 2011. – № 9. – С. 14.
478. **Чолак, Николай.** Слово о личности : [вечер памяти С. Пожара в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Кишин. новости. – 2011. – 10 июня. – С. 7.
479. **Шеховцова, Наталья.** «Лоскуток» в Ломоносовке : [об открытии выст. работ членов клуба «Лоскуток» в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Столица. – 2011. – 1 апр. – С.6.
480. **Шеховцова, Наталья.** Флористика для мамы : [об открытии выст. работ члена клуба «Диана» Евгении Ткаченко в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Столица. – 2011. – 22 июня. – С.6.
481. **Шеховцова, Наталья.** Две недели с камерой в монастыре : [о просмотре д/ф «Ново-Нямецкий монастырь» в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Панорама. – 2011. – 25 янв. – С. 3, 4.
482. **Шеховцова, Наталья.** Колокол Чернобыля : [выст. «Ангел Чернобыля», посвящ. черноб. катастрофе, художника С. Сулина; в т. ч. о работах, представ. в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Столица. – 2011. – 27 апр. – С. 3.
483. **Шеховцова, Наталья.** Фотовзгляд Александра Шибаяева : [представ. на выст. в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Столица. – 2011. – 26 окт. – С. 6.
484. **Шпитальник, Сара.** Гершензон, сын Гершензона : [об академике С.М. Гершензоне] // Истоки жизни. – 2011. – № 7. – С. 11.

485. **Шпитальник, Сара.** Я знала героев этой книги : [о членах семьи Сельцер (с. Згурица, Сорокского р-на)] // Еврейское местечко. – 2011. – № 11. – С. 9.
486. **Щелчкова, Маргарита.** Когда машина времени не нужна : в июле прошлого года в столич. Б-ке им. М.В. Ломоносова начал работу Клуб любителей истории Кишинева (КЛИК) : [о работе клуба] // Рус. слово. – 2011. – № 10. – С. 12.
487. **Юнко, Александра.** «Волшебной силой песнопенья...» : [о проведении лит. вечера актера Ивана Головина в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 8 июля. – С. 6.
488. **Юнко, Александра.** «Звездопад», или Продолжение следует? : [в б-ке им. М.В. Ломоносова Анатолий Лабунский представил свою новую книгу] // Рус. слово. – 2011. – 22 апр. – С. 10.
489. **Юнко, Александра.** Нельзя объять необъятное. Но очень хочется : [о презентации антологии „Chișinăul în literatură”, об участии б-ки им. М. В. Ломоносова в создании сб.] // Рус. слово. – 2011. – 10 июня. – С. 1, 4.
490. **Юнко, Александра.** Пэчворк по-кишиневски : [о руководителе клуба «Лоскуток» в б-ке им. М. В. Ломоносова Л. Е. Богопольской] // Рус. слово. – 2011. – 25 мая. – С. 8, 9.
491. **Юнко, Александра.** Редкая птица : [таксидермист А.Г. Бреднев, как почетный читатель б-ки им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 14 окт. – С. 10.
492. **Юнко, Александра.** С днем рождения, Александр Сергеевич! : [о проведении 6 июня пушкин. марафона в б-ке им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 10 июня. – С. 1,4.
493. **Юнко, Александра.** Спасибо Кириллу и Мефодию! : [о мероприятиях, провед. б-кой М.В. Ломоносова в рамках Дней Славянской письменности и культуры] // Рус. слово. – 2011. – 3 июня. – С. 8.
494. **Юнко, Александра.** Тайны старого парка : [раскрывает клуб любителей истории Кишинева (КЛИК) при б-ки им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 16 сент. – С. 9.
495. **Юнко, Александра.** Чтобы строка не охладела : Вышел в свет третий номер журнала «Русское поле» Ассоциации русских писателей РМ : [о презентации журнала в чит. зале б-ки им. М. В. Ломоносова] // Рус. слово. – 2011. – 29 апр. – С. 10.